

MASCOT CAROL SMOLE
St. Mary Cadets, No. 10 SWU.
Cleveland (Collinwood), Ohio

New Year Greetings.

The Dawn OFFICIAL
PUBLICATION
OF THE SLOVENIAN WOMEN'S UNION
OF AMERICA

83

SLOVENSKA ŽENSKA ZVEZA

Ustanovljena 19. dec. 1926 v Chicagi, Ill.
Inkorporirana 14. dec. 1927 v državi Illinois

Slovenian Women's Union of America

Organized Dec. 19th 1926 in Chicago, Ill.
Incorporated Dec. 14th, 1927 in the State of Illinois
Member of: National Council of Catholic Women

Duhovni svetovalec—Spiritual Advisor
Rev. Milan Slaje, 1709 E. 31st St., Lorain, Ohio

Glavni Odbor — Supreme Committee

Predsednica—President
Mrs. Marie Prisland, 1034 Dillingham Ave, Sheboygan, Wis.

I. podpredsednica First Vice President
Mrs. Frances Rupert, 19303 Shawnee Ave., Cleveland, Ohio

II. podpredsednica—Second Vice President
Mrs. Mary Coghe, 4517 Coleridge St., Pittsburgh, Pa.

III. podpredsednica—Third Vice President
Mrs. Mary Shepel, 5 Lawrence St., Ely, Minn.

IV. podpredsednica—Fourth Vice President
Mrs. Frances Raspet, 305 Spring St., Pueblo, Colo.

V. podpredsednica—Fifth Vice President
Mrs. Mary Markezich, 2809 E. 95th St., So. Chicago, Ill.

Tajnica—Secretary
Mrs. Josephine Erjavec, 527 No. Chicago St., Joliet, Ill.

Blagajničarka—Treasurer
Mrs. Josephine Muster, 714 Raub St., Joliet, Ill.

Nadzornice—Auditors
Mrs. Mary Otoničar, 1110 E. 66th St., Cleveland, Ohio
Mrs. Mary Lenich, 609 Jones St., Eveleth, Minn.
Mrs. Pauline Ozbolt, 2029 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Svetovalni in porotni odsek — Advisory Board
Mrs. Frances Susel, predsednica, 15900 Holmes Ave.,
Cleveland, Ohio
Mrs. Ivanka Zakrajsek, 6059 — 68th Rd., Ridgewood, N. Y.
Mrs. Marica Kopach, 1217 So. 61st St., West Allis, Wis.
Mrs. Anna Kameen, P. O. Box 767, Forest City, Pa.
Mrs. Rose Jerome, 214 Grant Ave., Eveleth, Minn.

NOVO LETO 1944

Prazniki so minili; v kraju so tudi vse predpriprave za praznovanje zopet za eno leto. Letos ni bilo med nami tistega veselja, ko smo izmenjavalni darila in pošiljali drugim pozdrave in želje za radost in zadovoljnost. Letos je bilo težko izgovoriti voščilo v tisti prisrčnosti, kakor je bil naš običaj, ker med nami skoraj ni doma, da ne bi v njem občutili vojsko in žalostne posledice, ki jih prinaša klanje. V svojih sрcih smo iskali tolažbo v misli, da kmalu pride dan, ko bo konec vojske in veličasten dan, ko bomo praznovali zmago. Do tedaj pa moramo biti pripravljeni za velike žrtve ter pomagati na vse načine, da pride čim prej zmaga vsem združenim narodom sveta.

Ta strašna vojska divja že peto leto. Vsi upamo in prosimo Boga, da bi novo leto 1944 prineslo mir vsemu vojskujočemu svetu in naše življenje se zopet nadaljevalo pravilno; da bomo zopet uživali udobnosti svojih domov in pričujočnost naših dragih med nami.

Novo leto 1944 se je začelo z vsemi nadami, da bo boljše leto na vseh koncih in krajih zemlje. Mi v Ameriki bomo morali biti pripravljeni pomagat še v večjih merah, ko bodo odprtia pota. Akoravno ni naša dežela povzročila vojske, vendar kot ljudje moramo biti pripravljeni deliti milosti potrebnim. Prišel bo dan, ko bomo uživali srečo v svojih srčih, ter bili prepričani, da smo doprinesli mnogo dobrega drugim zemljancam.

Naša Slovenska ženska zveza je bila ustanovljena v glavnem zato, da širi spoštovanje in ljubezen med vsemi, s katerimi pridemo v dotiko in da pomagat tistim, ki so v potrebi, da bo ta svet boljši prostor za vse. Vsaka naseljina, kjer imamo podružnice, ima koristi od našega človekoljubnega dela. Vsaka odbornica in članica ima za izpolniti gotove dolžnosti, ki so v dobrobit občinstva. Vsem, ki se udejstvujejo izražamo hvaležnost in željo: da skupno delujemo za izpolnitve naših ciljev ter v vsako delo dajmo še več stremljenja in poguma. V skupnosti ne bomo nikdar nazadovali, pač pa bomo dosegli zaželeni uspeh!

Voščimo vam z vso iskrenostjo: Veselo in zmagošlavno novo leto 1944!

Zarja

THE DAWN

URADNO GLASILO SLOVENSKE ŽENSKA ZVEZE V AMERIKI
OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENIAN WOMEN'S UNION
OF AMERICA

Izhaja vsak mesec—Published monthly

Naročnina \$2.00 na leto. Za članice SŽZ \$1.20 na leto
Subscription price \$2.00 per year
Members of the SWUA \$1.20 per year

Office of Publication:

"ZARJA"

6117 St. Clair Avenue, Cleveland 3, Ohio

Editorial Office:

ALBINA NOVAK, Editor

6117 St. Clair Avenue, Cleveland 3, Ohio
Telephone ENdicott 5882

Entered as Second-Class Matter June 28, 1929, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of August 24, 1912.

Prosvetni odsek—Educational Committee

Mrs. Albina Novak, Urednica in upravnica "Zarje,"
6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio
Mrs. Anna Petrich, 2178 Burton St., Warren, Ohio
Miss Gladys Buck, 10036 Ave. L, So. Chicago, Ill.

Odbor za Mladino in razvedrilo—Youth & Recreation Board

Albina Novak, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio
Frances Bogovich, 6701 Schaefer Ave., Cleveland, Ohio
Lillian Kozek, 2244 So. Wolcott Ave., Chicago, Ill.

NEW YEAR 1944!

The Holiday Season is past and the many preparations for celebrations are over with for another year. This season we missed the tenderness of other years in the exchanging of gifts and in passing our greetings and wishes for joy and contentment. This year it was hard to say our greetings with the same amount of enthusiasm which we usually have, because of the war conditions and its effect on every home in our country. In our hearts we tried to find consolation in the thought that some day the din of battle will be over and a glorious day of victory will be ours. Until such a time, we must be making many sacrifices and help in every possible way to speed the victory that will come to all the United Nations of the world.

This terrible war is in its fifth year of existence. We all hope and pray that the new year 1944 will bring peace to the war torn world and our life be again in its normal course, so that we may again enjoy the comforts of our homes and the presence of our loved ones among us.

The new year 1944 is opening before us with every expectation for a better year in every corner of the earth. We in America have many responsibilities before us which will require many sacrifices from each and everyone of us. Although our nation is not the cause for the prevailing war, still as human beings we must stretch our hand of charity to all who need our help. Some day and we hope it is not too distant, we shall rejoice in our hearts because of the good we did to others.

Our Slovenian Women's Union has been organized primarily for the purpose of spreading respect and love to those with whom we come in contact and to offer whatever help we can to those in need to make this a better world in which to live. Every community where our branches are organized has been bettered because of our humanitarian work. Every officer and every member has duties to perform which are chiefly for the welfare of the public. To them we make this appeal: Let's keep our program alive and put forth increased ambition and energy in everything we do. United we shall never fail in any undertaking.

We wish sincerely: A Happy and Victorious 1944!

LETNO XVI. — ŠT. 1

JANUARY, 1944

VOL. XVI. — NO. 1

Kovoletne misli

MARIE PRISLAND:

PRAZNIKI so za nami. Božič in Novo leto . . . Mi v Ameriki smo jih praznovali v sijaju in izobilju, pa tudi z žalostjo v srcu, saj skoro ni hiše, kjer bi ne manjkalo sina, očeta, soproga ali kakega drugega člena družine. Naše misli so hitele na bojne poljane k našim dragim, ki čepijo v "lisičjih jamah," prežeč na sovražnika, ali k onim v zraku, na morju in pod vodo, ki jim sleherni trenutek preti smrtna nevarnost, da na praznik morda niti misliti niso utegnili. — S kako boljo v srcu so se spominjale nekdanjih lepih in mirnih praznikov žene, matere in otroci v krajih, kjer divja vojna, ki jim je ubila sina ali očeta, soproga ali brata, ki jim je bomba razdejala dom in, ki so sami vsak dan v nevarnosti za življenje, ter oni, ki ranjeni in pohabljeni leže v zasilnih bolnišnicah . . .

Ves svet je v ognju. Velik del človeštva danes hodi križev pot, ki je brez primere v zgodovini. Na Pacifiku, na Atlantiku, v Aziji in Evropi teče kri, ugašajo mlada življenja, krvavijo strahotne rane. Grozna usoda ne vpraša, kdo je krivičnik, kdo pravičnik, pač pa tira vse pred seboj po isti poti, ene v smrt, druge v pregnanstvo, ostale pa v veliko trpljenje.

Izmed vseh se nam še posebno smilijo zapuščeni otroci brez staršev, ki zdaj blodijo sami po svetu, brez nege, brez nadzorstva, lačni in raztrgani. Med njimi so tudi slovenski otroci naše stare domovine, saj je znano, da je sovražnik deportiral iz nekaterih krajev vso mladež, staro nad 12 let. Mnogo otrok je na potu umrlo, ostali so postali hlapci — tuju. Mladino, ki zdaj dorašča, bo vzgojila vojna. Kakšna bo ta vzgoja, si lahko predstavljamo. Zakaj je prišla ta tragedija nad človeštvo dvakrat v dveh desetletjih? V neki brošuri berem o vzrokih sedanje vojne takole:

"Vemo, da je pred izbruhom sedanje vojne vladalo na svetu zastrupljeno ozračje; pomanjkanje prostora, nasprotstva med delom in kapitalom, zatiranje, samovolja, nesploštanje zvez — a vse to ni bil pravi vzrok. Vse to ne bi moglo tako hitro povzročiti nove vojne, če bi bila Evropa tista in takšna v letu 1939 kot je bila pred letom 1914. Glavni vzrok je bil v tem, da je prva svetovna vojna po eni strani razdejala zavest evropske skupnosti, po drugi pa iztrebila CVET EVROPSKEGA ČLOVEŠTVA."

Leta 1919 in naslednjih let človek ni čutil samega sebe ne svojega dostojanstva; zbegan je bil, otopen, nравstveno oslabljen, odvajan od plemenite iniciative, preveč beden, da bi mogel kot posameznik radostno nositi odgovornost za svoje mšljenje in svoja dejanja. Zato mu je bilo osebnost mrzek pojem; svojo rešitev je videl v tem, da se je

zgrinjal v srede in drevil za samozvanimi pastirji. Kakor je človek pred letom 1914 goreče iskal resnico, tako si je človek po letu 1919 pital dušo s tovarniško izdelanimi verovanji, ki se jih je besno oklepal; le tako mu je bilo živeti med razvalinami, s katerimi se je obdal. Da je Evropa tedaj še imela dobre ljudi, ki jih je pokosila prva vojna, bi jo bili ti ljudje povedli v dobo trajnega miru. Toda imela je le zaslepljene pastirje, slabše od ovac, ki so jih gonili pred seboj. Vsa kri, vsa revščina in vse gorje let 1914-19 je pustilo srca teh pastirjev trda in hladna. Mržnjo so zdravili s sovraštrom, trpljenje z zatiranjem, nezaupanje z obrekovanjem in lažjo. Boga so radi klicali za pričo, kadar jim je to ravno kazalo; a tisti, ki so ga imeli v mislih, ni bil Bog ljubezni, marveč s krvjo pomazan malik. Tako je tragedija človeštva dosegla vrhunc in najstrašnejša vseh vojna je izbruhnila . . .

Preproste duše so med letom 1919 in 1939 v grozi nad vojnimi strahotami strastno oznanjale: "Nikoli več vojne!" ter živele in ravnale po tem načelu, dokler jih ni rohnenje bombnikov zbulilo iz pacifističnih sanj. Prebujanje je prišlo prepozno, kajti, ko je bog vojne udaril po vratih Evrope, ni bil nihče oborožen, nihče z duhom pripravljen, da bi se uprl. Pod vplivom svoje otroške vere v mir so narodi pozabili nauk zadnje vojne, da se nasilje ustraši samo sile, pripravljene na udar. Ne hoteti vojne se pravi hoteti mir, in hoteti mir se pravi, braniti ga! Katastrofa leta 1939 ni prišla samo zato, ker so eni hoteli vojno, ampak tudi zato, ker so drugi spali na straži. "Nikoli več vojne!" — Kar svet stoji, še ni plemenitejše načelo zakrivilo hujšega gorja . . ."

Ni še od daleč končana sedanja vojna in vendar se že govor o tretji svetovni vojni. Tudi sedanje klanje bo uničilo CVET ČLOVEŠTVA ter pustilo kal za novo vojno. Zato je čas, da se dvigajo in združijo žene vsega sveta in začnejo z zedinjenimi močmi delati za mir, ki bo trajen. Ženski vpliv je velik in mogočen. Ni moža, ki bi se mogel upreti vroči želji svoje žene, ni sina, ki bi ne izpolnil svete zahteve svoje matere. Gotovo je, da ima vsak, ki danes drži svetovne vajeti v rokah, ali mater, ali ženo, ali hčer ali sestro, ki bo zastavila dobro in odločilno besedo za blagor vsega sveta — za mir.

Žene drugih narodnosti so že pravljene, da se organizirajo za "Svobodo in trajen mir." Tudi ameriške Slovenke se bomo pridružile tej plemeniti akciji.

LEO ZAKRAJŠEK:

IZPOD OKRILJA GOZDNATEGA KRIMA

(Nadaljevanje)

Preserska fara

OBČINA in fara ni vedno eno in isto. So slučaji, kjer vse ozemlje fare spada v isto občino, to je, da cerkvena in politična oblast tvorita isto upravno edino, dočim ima na primer mestna občina ljubljanska kar sedem fara, s pravoslavno celo osem, a po deželi je pa dosti slučajev, kjer vsi kraji ene občine ne spadajo v isto faro ali obratno. Tako vasi Jezero in Planinica spadata v presersko faro, a istočasno v tomišeljsko občino. Zato šteje preserska občina samo 1,249 ljudi, dočim jih preserska fara šteje 1548. Povdarjeno naj bo, da je razdelitev po farah dosti starejša kot pa razdelitev po občinah, zlasti sedanju pomenu besede občina. Znano je, da je bila v Preserju podružnica cerkniške pra-fare že pred letom 1320. Koliko prej, do sedaj še niso mogli ugotoviti. Gotovo pa je, da je vzel dolgo, dolgo let, da je Preserje postalo podružnica. Iz tega se lahko sklepa, da je v Preserju stala cerkev že najmanj pred 700 leti. Sedanja cerkev je bila zgrajena leta 1711 in kapela sv. Helene, ki je bila prizidana leta 1864. Preserje je postalo župnija v letih med 1743 in 1758. Prvotno je vanjo spadala tudi Rakitna, ki pa se je že leta 1766 odcepila. Do leta 1758 je preserska fara spadala pod oglejski patrijarhat. Nato je do leta 1787 spadala pod goriško nadškofijo, a tega leta je pripladla ljubljanski škofiji.

Gledе podružnic je znano v glavnih potezah sledeče: Podružnica sv. Florjana v Kamniku se omenja prvič leta 1526. V Kamniku je bil tudi sedež županije bistriškega samostana za njegova posestva v tej okolici. — Cerkev sv. Jožefa je dal zgraditi prior bistriškega samostana Ludovik Cirian okoli leta 1658. Baje je na tem mestu prej stal grad. — Cerkev sv. Ane je bila sezidana pred letom 1600. Blizu cerkve še stoji kamnit mejniki z letnico 1726. Tu je torej bila meja med bistriškim in ižanskim gospodstvom. — Podružnica sv. Tomaža je bila že omenjena. — Kdaj je bila zgrajena cerkvica sv. Lovrenca na Jezeru, ni ugotovljeno. Gotovo pa je, da je bila med prvimi v tej okolici. Podružnice sv. Lovrenca, sv. Ane in sv. Tomaža so do leta 1792 spadale pod ižansko faro. — Na hribu Žalostne gore še danes stoji obrambno zidovje iz turških časov. Na vrhu hriba je stal velik križ. Leta 1727 so dali kartuzijanci iz Bistre na mestu križa, to je v notranjosti omenjenega zidovja, zgraditi sedanjо cerkev Matere Božje Sedem Žalosti, ki je kmalu zaslovela kot božjapot. Romanje na to goro pa je postalо še posebno živahno po letu 1740, ko so tu sem pripeljali iz Rima truplo sv. Jukunde.

Na podlagi zgoraj navedenih letnic se da opravičeno sklepati, da je preserska fara med najstarejšimi cerkvenimi občinami v tem delu Slovenije. Je celo starejša od borovniške, kajti Borovnica je nekoč spadala pod preserski vikariat. Med vsemi pod-krimskimi farami je prva nastala ižanska, druga preserska, tretja borovniška, nato rakitniška, želimelska in nazadnje tomišelska.

Cut farne pripadnosti danes ni več tako močan kot je bil nekoč, a še vedno precej močno drži, celo tu v Ameriki. Kadar hoče kdo med nami posebno povdariti najblížnje sorodstvo s kom, tedaj bo rekel: "Bila sva krščena pri istem kamnu." To seveda pomeni, da oba prihajata iz iste fare v starem kraju. Nasprotno se pa ne spominjam, da bi kdo povdarjal, da s tem in s tem prihaja iz iste občine. In čim dlje gremo nazaj v preteklost, tem večji je pomen in tudi cut farne skupnosti.

Ako posežemo nazaj na primer samo dobrih sto let,

vidimo, da so zlasti podeželske fare živele nekako svoje posebno življenje, ki je imelo le malo stikov s sosednjimi farani. Dogodki, razmere, vodilne osebnosti in elementarne sile so določale smer življenja in mišljenja faranov. Sicer pa drugače bit ni moglo. Knjige so bile redka prikazan še celo po mestih in trgih, še manj je bilo sledu o kakem časopisu. Župnikova beseda na prižnici ob nedeljah in praznikih ter biričeva beseda pred cerkvijo, je bilo vse, kar je bilo po mnenju tedanjih vladajočih krogov priporočeno človeku treba vedeti. Berači, potovke, romarji, trgovci in redki potniki so vzdrževali informacijsko službo med manjšimi in bolj oddaljenimi kraji ter zunanjim svetom. Tem vzrokom je treba pripisovati tudi dejstvo, da se naš preserski dialekt precej razlikuje od vsakega in od vseh dialektov vseh štirih sosednjih fara.

Te krajevne zapuščenosti fare celo Južna železnica, ki je stekla leta 1857 in se dotika severozapadnega dela fare, ni veliko spremenila. Šele ko je okrog leta 1900 bila ustanovljena železniška postaja Preserje, je promet fare z zunanjim svetom pričel naraščati. Glavni kulturni, socialni in gospodarski napredek fare pa se je pričel šele po prvi svetovni vojni. Dočim tukaj pred omenjeno vojno ni bilo nobenega društva ali organizacije, kvečjem če je bila kaka cerkvena bratovščina, je bila že okrog leta 1935 cela vrsta vsakovrstnih organizacij v Preserju in sicer: Jugoslovanski Sokol s knjižnico, Gasilsko društvo, Narodna obrana, Strelsko društvo, Jadranska straža, Pomladec Rdečega križa, Prosvetno društvo. Sokol je zgradil svojo dvoranu in na "Studorju" je "zrastla" velika, lepa in obsežna dvorana za igre in druge prireditve. Ljudska šola v Preserju, ki je bila ustanovljena leta 1854, je dobila nekako podružnico na Jezeru. A tudi gospodarsko je fara zelo napredovala. Dobila je 3 parne žage in druge gospodarske ustanove. Tako je "mrtva" preserska fara pod Jugoslavijo neverjetno močno oživila v vseh ozirih.

Čolnarji na Ljubljanicu

Industrijsko najvažnejši kraj v fari je vedno bila in je še sedaj vas Podpeč, ki leži ob Barju pod zelo strmim in kamenitim severnim bregom hriba sv. Ane, ki se kakih 800 čevljev dviga nad vasjo. Nedvomno je vas po pečinah dobila svoje ime — Podpeč.

Od Vrhniko do Podpeči teče Ljubljana v vzhodni smeri, a tukaj je pa radi hriba prisiljena spremeniti smer proti severo-vzhodu. Podpeč je nekako na sredi med Vrhniko in Ljubljano ter je dalje edini večji kraj, katerega se Ljubljana dotika. V ostalem teče po samotni barjanski ravnini. In ker je njen tok počasen, je zelo ugodna za plovbo na obe strani, proti Ljubljani in proti Vrhniku. Ta okolnost je dala Podpeči vlogo rečnega pristanišča. In ker preko Barja ni bilo cest radi močvirnatega sveta, je bila plovba po Ljubljani toliko važnejša.

Dalje pa ima Podpeč neizmerno količino izbornega stavbenega kamenja, kakršnega je Ljubljana vedno veliko potrebovala in kakršnega ni nikjer v njeni bližnji okolici. Potreba in zaloga vedno hodita skupaj. Zato so že v rimski dobi, ko se je Ljubljana še imenovala Emona, v Podpeči lomili kamen ter ga po Ljubljani vozili v Ljubljano, oziroma v Emono. Tako je bilo pred dva tisoč leti in tako je še danes. Čim več je Ljubljana kamna potrebovala, tem več so ga v Podpeči nalomili in ga na čolnih izvozili tja.

Poleg kamna pa se iz Podpeči še danes izvozi v Ljubljano tudi veliko stavbinskega lesa, drv itd. A ne samo iz Podpeči, temveč tudi iz Vrhniko se po Ljubljani vozi v Ljubljano marsikaj, zlasti pa opeke. Samo po sebi se razume, da se vrhniški čolnarji ustavlajo v Podpeči, bodisi po opravkih, bodisi za okreplilo.

A ne samo tovorni promet, tudi osebni promet med Podpečjo in Ljubljano je bil svoj čas zelo živahen. Kateri izmed starejših Presercev se ne spominja čolnarja Pikuča,

Leo Zakrajšek

ki je vzdrževal stalen promet na tej liniji vse do časa, ko je Južna železnica ustanovila postajališče Preserje v Ribniku pod Žalostno goro. Z novo železniško postajo pa "Pinkučeva linija" seveda ni mogla tekmovati, zlasti ker je železnica nudila zvezo z Ljubljano vsak dan, dočim je Pinkučev čoln vozil samo ob sredah in sobotah. Tako je "Liniji" zmanjkalo potnikov in je zato morala prenehati z obratom, kar pa je bilo na škodo okolice, kajti na Pinkučevem čolnu se je zvozilo dosti več vsakovrstnih pridelkov, sadja, kokos, masla in jajc, ter drugega blaga na ljubljanski trg kot pa je to pozneje bilo mogoče po železnici. Na čolnu so kmetske lahko spravile v Ljubljano zapar krajcerjev cele jerbase in žaklje pridelkov in cele kurnike pevnine. Pri ljudeh in v časih, ko je vsak krajcer štel zelo veliko, je bila Pinkučeva linija velike vrednosti za tamkajšnje kraje. Zato so jo okoličani zelo pogrešali.

Pripomnjeno naj tudi bo, da so okrog leta 1900 Vrhničanje od nekod dobili parni čoln, ki očividno ni bil nov. S tem parnim čolnom so hoteli upostaviti stalno plovbo med Vrhniko in Ljubljano. Toda poiskus se ni obnesel, ker naprava ni odgovarjala strugi Ljubljjanice in menda je bilo tudi več drugih ovir, da je načrt propadel.

Tovorni promet po Ljubljaniči je po prvi svetovni vojni zelo narastel in sicer zato, ker se je v Ljubljani neverjetno veliko zidalo, (Ljubljana je v zadnjih 20 letih po prebivalstvu in po obsegu več napredovala kot prej v dva tisoč letih. Tukaj pred sedanjem vojno je njen prebivalstvo štelo okrog 90,000 ljudi.) in je zato potrebovala velikanske količine stavbenega materijala, h kateremu je Podpeč s svojim kamnom veliko prispevala in v znatni meri tudi Vrhnika s svojo opoko.

Dalje je Podpeč dobila v zadnjem desetletju precej obsežno lesno industrijo, ko je tam eden od Kobijeve družine iz Brega napravil parno žago ter tudi tovarno za stole, aka sem prav informiran.

Podpeč je dalje napredovala tudi v tem, da je dobila nov in modern betoniran most.

Glede podpeškega kamna, katerega sedaj imenujejo — podpeški marmor — je treba pripomniti, da se isti sedaj ne uporablja samo kot navaden stavbinski kamen, temveč, da ga uporablja tudi za gradnijo cerkva, cerkvenih stebrov, oltarjev in, sicer po vsej Sloveniji. To pa pomenja, da se je marmorska industrija v Sloveniji zelo spopolnila ter da se sedaj uporablja domači marmor v mnogih slučajih, kjer se je prej uporabljala tujčev. Povsod torej, kamor se je pred vojno človek ozrl, je moral človek, ki namenoma ni hotel biti slep, videti velik in vsestranski napredok in to po vsej Sloveniji.

(Dalje prihodnjič.)

Ženski svet

NOVOLETNE MISLI IN OBLJUBE

NA PRAGU Novega leta stojimo in z neko bojaznijo v srcu pričakujemo dogodkov, ki bodo pisani v knjigo našega življenja. Svetovna vojna je uničila milijonom srečno domače življenje in porušila domača ognjišča in krov, kjer se je shajala družina okrog svoje skrbne gospodinje in matere. Novo leto je našlo trume vojaštva po zakopilih in preplašene begunske družine po podzemeljskih votlinah in skrivališčih. Novo leto je našlo kupe razvalin med katerimi trohnično razmesarjena trupla prebivalcev, ki niso mogli uiti nesrečni usodi. Koliko gorja in bridkosti se razliva v človeški duši, odkar je zli duh zatrl čut usmiljenja v človeku. Usmiljenost ne išče žrtev, ne išče meča, da bi morila in klala. Usmiljenost tolaži, blaži udarce usoode in pomaga.

Članice Slovenske ženske zveze smo tako srečne, da nam je vse to strašno trpljenje toliko umaknjeno, da ne moremo videti s telesnimi očmi tega groznega razdejanja in slišati obupnih krikov tistih, ki umirajo za svobodo, ki jo v Ameriki še uživamo. Tukaj lahko še v miru odgajamo

svoje otroke, tukaj še v miru sledimo svojim poklicem in si služimo svoj kruh. Tukaj še uživamo toliko neprecenljivih dobrot, da je naša sveta dolžnost storiti vse kar moremo kamorkoli nas kliče domovinska dolžnost. Ne razmetujmo svojih dohodkov za nepotrebne reči in ne kopijmo si živil ali drugih potrebsčin čez mero. Čim več si nakupimo, tem bolj se niža zaloga blaga, katerega v sedanjem času več ne izdelujejo.

Časopisi razpravljajo o preteči nevarnosti infiacije, katero tudi ženske lahko odvrnemo, ako smo zmernejše v svojem nakupovanju in varčujemo s svojimi dohodki, katero bolj koristno obrnemo v nakup državnih vojnih bondov. Stem pomagamo državi in sebi, ker to vrednost bomo znali ceniti v časih, ki še pridejo in se jih ne bomo mogliogniti. Skoro ves nakup za hišo in družino je poverjen gospodnjam, zato je pošteno, da ne mislimo samo nase, ampak pustimo nekaj tudi za druge. V tej velikanski tekmi med dobrim in slabim je dolžnost nas vseh, da prispevamo s svojim delom in s svojim zasluzkom naši domovini, ki se bori za našo svobodo in dostojno življenje. Na tisoče in tisoče pridnih in delovnih rok potrebuje naša dežela in katera ženska ima vsaj par ur prostega časa, naj se kje priglasi in pomaga za dobro stvar. Vojški tajnik Henry Stimson opozarja ženske naj se priglasijo v armadni kor WAC, da bodo opravljale tista dela, za katera so tudi ženske sposobne. Na ta način bi poslali lahko več moških v boj na razne strani. Dekleta, ki si želite še večje izobrazbe za poznejše, imate najlepšo priliko stopiti v vrste WAC. Dobile boste tako dobro trenažo, da boste lahko z vsako drugo kompetirale v marsikaterem ženskem poklicu.

Danes je res vsaka ženska lahko kje zaposlena, le ne katerim se odločno odsvetuje, da bi se dale premotiti od mogočnega dolarja. To so matere malih in odraščujočih otrok, ki potrebujejo vso oskrbo, varstva in nadzorstva. Kako tragično je čitati o izgubljeni in pokvarjeni mladini, ki polni ječe in razne zavode po mestih. Prvi vzrok pade na starše, posebno na matere. Res je dostikrat potrebno, da tudi mati potegne tedensko plačo, a če gre ta udobnost na račun otrok, ki so prepričeni sami sebi in se potepajo okoli med časom, ko mati dela, potem je tisočkrat boljše trpeti revščino, kajti vse zlato ne more povrniti otrokom tega, kar so izgubili v svoji mladosti. Torej vseh človeških vrednot ne smemo meriti po dolarju. Marsikatera mati preživlja težke trenutke in tedaj naj se vselej spomni, da bodo tudi njeni otroci odrasli in težak bo odgovor pred očitkom, da ni skrbela za nje, ko sami še niso znali ločiti dobro od slabe. Vse se plačuje in vse se kaznuje nad nami, zato lahko preračunamo kaj smemo pričakovati od svojih otrok, ki so bili nam zaupani v oskrbo in dobro vzgojo.

Na pragu Novega leta stojimo z novimi sklepi, z novo odločnostjo, da bomo gojile najlepšo čednost — usmiljenje in širile ljubezen do naših bližnjih. Skrbele bomo za dobre razmere doma, za mir v naših družinah, za mir v naših društvih, za mir v naši spoštovani in močni Slovenski ženski zvezi, ki more uspevati le, ako vlada složnost med njenimi članicami.

Prejmite vse prav iskrena Novoletna voščila in željo, da bi vse srečno dočakale mir sveta.

TRI LASTNICE KRUPPOVIH PODJETIJ

Ženska je po svoji naravi taka, da se ji upira vse, kar je surovega in neusmiljenega in da bi ženske same od sebe začele z vojno, v kateri se pobija nesrečne in nedolžne žrteve, tega si niti misliti ne moremo. Vendar pa je tudi ženska hote ali neshote bila sredstvo za razne vojne izbruhe. Lastniki velikih orožaren ne uspevajo v mirnih časih, kajti njih izdelki morajo priti na trg in brez vojne bi bilo prav malo take kupčije. Logično je torej, da lastniki takih podjetij vedijo razne špekulacije in agitacije kjer koli najdejo ugodno tla za prepire med raznimi državami, ki končno privedejo nesrečna ljudstva do strašnega klanja in pobijanja.

Hitler je v enem svojih govorov posebno povdarjal velikanske zasluge Krupponih tovaren, ki se nahajajo v Nemčiji v mestu Essen. Koliko je teh poslopij še ostalo, nam danes še ni znano, vendar pa mislimo, da je velikansko

bombardiranje nad mestom Essenom poškodovalo tudi Kruppove izdelovalnice morilnega orožja. Ta obsežna posestva so zrastla iz majhne trgovine, katero je začel Friedrich Jodokus Krupp pred kakimi dvesto leti. Kot v doveč si je poiskal prav mledo a zelo inteligentno Heleno Amalie Ascherfeld za svojo nevesto. Ta ženska je imela dosti trgovske podjetnosti in je po moževi smrti uspešno začela z izdelavo orožja. Kot mehka ženska duša, bi bila moralna misliti, kam vodi tako podjetje in kakšen namen ima veta jeklen in želesen produkt. Ali se je kdaj vsled tega vznemirjala ali ne, znano je le, da je pod njenim vodstvom ta kupčija od sile rastla in uspevala. Imela je sina, mogoče je hotela temu svojemu otroku nakopičiti dovolj bogastva, ne meneč se, kaj bo njen izdelek prinesel drugim ljudem. Ta sin pa ni dolgo užival velikega blagostanja, za katerega se je trudila njegova mati Helena Amalija. Ostal ji je vnuk in tako je imela še en vzrok, da je gospodarila Kruppovem podjetju. Posebno srečno potezo je napravila tedaj, ko je na javni dražbi kupila podjetje, ki je nosilo ime "Dobre Nade" ("Good Hope Ironworks.") S tem si je pridobila tak kompleks, ki ji je omogočil ustvariti celo kraljestvo orožaren, topilnic in ladjedelnic. Vsi izdelki so nosili znak Krupp, katero je lastovala in zelo spremno in energično vodila ženska, ki se je omogočila v to rodbino. Med tem časom je njen vnuk Peter Friedrich dorastel in se je oženil z Therese Wilhelmi. Ta sinaha je bila prav tako navdušena in zmožna za vodstvo tovaren, kakor njena prednica, prva gospa Krupp. V zakonu s Petrom Friedrichom je imela več otrok, ki so v zgodnjih mladosti izgubili svojega očeta. Podjetje je bilo zopet v oblasti vdove Krupp, dokler ji niso otroci odrastli in je mogla prepustiti kupčiške posle svojemu sinu Alfredu, ki je bil izmed vseh otrok najbolj nadarjen in podjeten. Alfredov sin Fritz se je poročil s plemenito Margaretho von Ende. Ta nevesta se ni dosti zanimala za velikanske dohodke in izdatke, ki jih je nosila njena hiša. Ves čas bolehava, je bila več po sanatorijsih, kakor pa v svojem razkošno opremljenem domu. Pravili so celo, da so se zdravniki zelo trudili urediti, da tudi njen duševno razpoloženje. Njen mož Fritz menda ni bil prav srečen in si je med tem časom končal svoje življenje vsled nekega škandala. Tako se je norčevala usoda in je zopet v ženske roke izročila podjetje, ki prinaša človeštvo le žalost, nesrečo in smrt. Ta družinska tragedija je nekako stresnila duševno obolelo ženo Margaretho, ki je bila poznanata kot prav trmogлавa in včasih prav osorna gospodarica na Kruppovem veleposestvu. Z veliko preračunljivostjo je odpravila vsako potratnost in spravila ves obrat do še večje popolnosti.

Med prvo svetovno vojno so Nemci postavili nove vrste topov, iz katerih so streljali naravnost v Pariz, kjer je bilo največ nesrečnih žrtev med zbranimi verniki v neki cerkvi med Velikonočnimi prazniki. Ta svoj zločinski uspeh so Nemci proslavljali in se postavljalji z novimi topovi, katere so nazivali "Velika Berta." Ne vem ali je bil to sarkazem ali čast izkazana tedanji lastnici Berti, ki je podedovala veliko Krupp podjetje po svoji materi Margarethi. Ta ženska se ni nič zanimala za poslovanje svojega premoženja, katerega so ji nakopičile tri njene predniece: Helena Amalija, Therese in Margareth, ki so se bile primorejile v rodbino Krupp in so s svojimi izdelki pomagale do zmage in porazov nesrečnih zemeljskih prebivalcev.

VAŽNI SESTANKI VELIKIH DRŽAVNIKOV

Ko so v Washingtonu sprejeli in potrdili vse zaključke Moskovske konference, katere se je udeležil naš državni tajnik Mr. Cordell Hull, se je tudi predsednik Roosevelt odločil za obisk v Cairo. Tja je prišel tudi Kitajski general Chiang Kaishek in angleški ministerski predsednik Winston Churchill. Med temi tremi so se vršila razna važna posvetovanja glede vojskovanja napram Japoncem, ki so se usidrili na tolifikih otokih, da jih bo težko spoditi nazaj v njihovo lastno deželo. Leta 1879 so se Japonci polastili otočkov Liuchiu in od tam so potem nadaljevali svoje agresivne pohode. Nihče se ni resno zmenil za njihova početja in tako so dobili tako korajočo, da so zahrbtno napadli Pearl

Harbor pred dvema leti. Kitajci so se borili z njimi in umirali, a to ni šlo nikomur do srca, dokler nismo sami doživeli velike tragedije na našem lastnem ozemlju. Od tedaj naprej pa se tudi Amerika vojskuje in konferanca v Cairo ne obeta nič dobrega za Japonce. Načrti, katere so napravili vojaški eksperti vseh treh velesil v Cairo, se bodo kmalu začeli izpeljevat in tega se Japonski veščaki tudi zavedajo. Izgubiti vsa posestva in bogastva, katera so ngrabili pred to vojno in v tej vojni, bo strašen udarec za ta narod.

Naš predsednik Mr. Roosevelt si je že dolgo želel srečati človeka, ki je najbolj napadan in obsovražen, a klub vsemu tako spretno in uspešno vodi boj in odbija napade najbolj izvezbane in najmodernejše opremljene nemške sila. Vsa vabila in poskusi srečati tega človeka, Josipa Stalina, je bilo do sedaj brezuspešno. Odzval pa se je povabilu sedaj in je prišel na sestanek v Perzijo v glavno mesto Teheran. Naš predsednik je bil njegov dobrodošli gost in čeprav nista mogla govoriti brez tolmača, sta se prav dobro razumela, ker oba zasledujeta en cilj popolne zmage nad nemškimi nacisti. Rusi so previdni in ne razbobjajo vseh svojih načrtov v svet, zato se tudi ne ve dosti, kaj vse je bilo sklenjeno v Teheranu. Sklepali pa smemo, da bodo Nemci kmalu občutili, komu so prišli v past.

Ob tej priliki sestanka v Teheranu je Winston Churchill izročil dragocen meč, katerega je angleško ljudstvo darovalo junaškemu mestu Stalingrad. Mr. Stalin je dario sprejel in poljubil kot znak velikega spoštovanja te lepe ideje priznanja. V svojem govoru se je zahvalil tudi Ameriki za velikanske zaloge, ki danes prihajajo skozi najvarnejšo pot, skozi Perzijo.

Iz vseh sporočil vidimo, da se je teh sestankov udeležila ena sama ženska in ta je bila Madame Chiang Kaishek. Amerika ima mnogo visoko izobraženih in v politiki in državnih zadevah verziranih žen in pravično bi bilo, ako bi vsaj ena ženska smela na takoj važna posvetovanja. Ženske organizacije imajo to zadevo v svojih razpravah in prav gotovo bodo zahtevali dostopa h končni mirovni konferenci.

Predsednik Roosevelt se je na svojem povratku še stal s predsednikom Turčije, katera je tako potrebna za zaveznike pri bodočih napadih po Balkanu. Osebno človek veliko več doseže in opravi in naš predsednik se je res veliko potrudil za skorajšnjo zmago in mir, ko se je podal na takoj nevarno in težavno potovanje.

Omeniti moramo še en jako važen sestanek predsednika Češke, Mr. Beneša, ki je prišel v Moskvo in tam napravil prijateljske pogodbe, ki bodo gotovo bolj držale, kakor pa so Hitlerjeve. Vsa ta važna zborovanja nam lahko vlivajo novo upanje v končno in skorajšnjo zmago vsaj v Evropi. Poraz Nemcov bo pa tudi Japonce ohladil in mogoče bodo tudi ti začeli premisljevati, če se niso prenagliili, ko so začeli vojno z mogočno Ameriko.

— 0 —

NAŠ MLADINSKI ODDELEK

V zadnji izdaji Zarje sem opisala o raznih težkočah, katere so imele ustanoviteljice naše organizacije. Podala sem tudi nekaj vzrokov, zakaj smo ženske potrebovale svojelastno središče. Danes pa imam namen opisati nekoliko o mladinskem oddelku, kateri je tudi moral v začetku prekoraka gotove neprilike, ker bile so članice, ki se niso mogle takoj prilagoditi ideji, da imamo mladinski oddelok pri Zvezzi.

Mladinski oddelok je bil ustanovljen na peti redni konvenciji, ki se je vršila v Chisholm, Minnesota, leta 1939. Zasluga za ustanovitev mladinskega oddelka gre naši glavni predsednici, ki je bila temeljito prepričana, da bo v korist organizaciji in je na široko in dolgo razlagala in poduarjala delegaciji o pomenu in koristih, katere bo doprinzel naraščaj k bodočnosti naše Zvezze.

Tako po ustanovitvi mladinskega oddelka se je sklenilo, da se vrši kampanja za pridobitev članic, ki je trajala šest mesecev. Tako smo imele dovolj časa in prilik predstaviti članstvu načrt in pogoje tega oddelka, kakor tudi opozoriti matere na potrebo, da postanejo njih hčerke članice Zvezze.

Prva članica mladinskega oddelka, in to pri št. 50, je bila Corinne Novak, hčerka naše urednice; certifikat št. 2 ima Irene Korevec, hčerka predsednice št. 20; tretja članica je Anna Helen Opara pri št. 14; številko štiri pa ima Elsie Hrovat pri št. 15. Torej te štiri podružnice so bile med prvimi, ki so dale podlago mladinskemu oddelku. Tako so se sprejemale deklice od 10 do 14 let starosti, toda na zahtevo članic se je starost znižala na štiri leta do 14 let. Na šesti konvenciji, ki se je vršila meseca maja v Pittsburghu se je pa točka spremenila, da se sprejema deklice od rojstva do 18 let starosti, lahko pa prestopijo v odrasli oddelek ob 14. letu starosti.

Prva kampanja v letu 1939 je prinesla Zvezi 300 članic. Prvo mesto med agitatoricami v tej kampanji je dosegla naša glavna blagajničarka in tajnica št. 20, Mrs. Josephine Muster, ki je pridobila 41 članic. Na drugem mestu med agitatoricami je bila naša glavna podpredsednica in bivša predsednica št. 14, Mrs. Frances Rupert, ki je pridobila 33 članic. Glavna odbornica in tajnica št. 10, Mrs. Frances Sušel je pa pridobila 21 članic in s tem tudi tretje mesto med agitatoricami. Pri tej kampanji so se lepo odlikovale tudi druge glavne odbornice, krajevne odbornice in posamezne članice.

Po končani kampanji smo v Zarji čitali članek glavne predsednice, ki je bil priobčen na prvi strani, v katerem je bilo zapisano: "Od ustanovitve Zvez, ko so pričele prihajati prve podružnice, nisem bila tako vesela kot sem vesela novice, da so se podružnice začele zanimati za mladinski oddelek ter imamo ob zaključku kampanje 300 mladinskih članic . . ."

Mladinski oddelek je star štiri leta in pol. V tem času je bilo izdanih 1,684 certifikatov. Lepo število teh članic je že prestopilo v odrasli oddelek, ko so dopolnile starost. Naš mladinski oddelek šteje danes 1,258 članic.

Podružnica št. 20 v Jolietu ima največji mlatinski oddelek. Odlikuje se tudi s častjo, da je bila štirikrat zaporedoma zmagovalka v kampanjah. Danes šteje 178 članic. Nato je na vrsti št. 25, v Clevelandu, ki ima 90 članic, potem pride št. 15 z 78 članicami; št. 10 ima 74 članic; št. 3 v Pueblo ima 53 članic; št. 65 v Virginia, Minnesota, šteje 41 članic in št. 24 v La Salle šteje 39 članic, potem sledijo druge podružnice z manjšim številom.

Pri Zvezi imamo lepo število podružnic, pri katerih posluje mlatinski oddelek, vendar je še precej podružnic, katere se še niso ogrele za to idejo, da bi ustanovile mlatinski krožek, toda imam upanje, da se bodo kmalu pridružile v vrsto tistih podružnic, kjer krepi njih članstvo naša mladina. Mesečnina je samo deset centov in toliko bi pač morala vsaka mati imeti ljubezni do svoje organizacije, da bi z veseljem plačevala to malenkostno mesečnino in s tem pomagala Zvezi do močne bodočnosti.

V tem mesecu, januarju, se prične nova kampanja. Lepa prilika se vam nudi storiti nekaj dobrega za svojo Zvezzo. Vsem materam se toplo priporoča, da vpišejo svoje hčerke v tej kampanji in dokazejo, da jim je Zvezza resnično pri srcu. Čimprej bomo dobole mlatino v naš krog, tem bolj sigurna bo podlaga za dolgo bodočnost naši dnevi ženski organizaciji v tej širni deželi, prljubljeni Ameriki.

JOSEPHINE ERJAVEC.

Marjetica

Spisal Anton Koder
(Nadaljevanje)

Kedar je pogledala Marjetico v kruhnico in dejala, da je testo godno za v peč, tedaj je Srakar urno stopil v vežo in zakuril za peko.

Tudi je osnažil lopar in omelo. Poslednje orodje je bilo vse njegovega dela, pa kako lično in priročno! Pa kolikokrat je ponovil in opomnil Srakar, da celo v župnišču pometajo peči z njegovimi omeli, akoravno peko le bel kruh na mleku umešen, in celo svete hostije peko ondi.

Marjetica je morala vrezati iz testa vedno po tri velike hlebe in iz drobljadi je zgnetla dva hlebčka, kakor za poskušnjo, kajti ona dva sta bila najprej pečena.

A zadnja dva kruheka sta bila različna od drugih. Vanje je namreč devala Marjetica dišečega mazila in smetane, zeleni mete, žefrana in kresne kumine, katero je natrgala o poletji za vse leto, varno posušila in hranila. Žafran pa se je kupoval pri fari, če je domačega, ki je bil vsejan na zeleniku, slana vzela. Poslednje se je namreč večkrat pripetilo. In Srakar ni mogel tedaj dovolj potožiti te nesreče, kajti za dišave mu denar ni šel zlepa izpod palca.

Ko je Marjetica vsajala kruh v razbeljeno peč, imel je Srakar zopet posla polne roke in niti ganil se ni odognišča.

Z zakriviljenim pipcem je sedel na stolčku in rokava je imel visoko zavihana. Kedar je Marjetica položila hleb na lopar, švignil je urno s pipcem in potegnil velik križ po kruhu. Marjetica pa je morala reči na glas: "Sveti križ božji, blagoslovi in pomnoži ta naš kruhek!"

Tako je delala tudi rajnca mati in vse vaške gospodinje, ki kaj umejo o gospodinjstvu in hočejo lep, tečen kruh pri hiši.

Nekaj ur pozneje je bilo pri Srakarjevih zopet živahnejše. Srakar je sedel tedaj na večnem pragu in po naročju, po rujavih kolenih in žuljavih pesteh je pretikal vroč, maziljen in slosten kruhek. Navadno ga pa ni mogel prehvatali, kako okusen je, kako lahek, kot perje, tečen kot sir in sladek kot izraelska mana v puščavi. Marjetici je tedaj sijala zadovoljnost in veselje v obrazu. In kako bi ne? Svesta si je bila, da je dobra, umna gospodinja in da bo — ko bi se morda možila kedaj, — tudi njen mož takoj z njo zadovoljen, kot je zdaj oče. In ona, — ljubila, oh, ljubila ga bo tako iskreno in pa tako zvesto, kakor nobena druga.

VIII.

Kaka dva streljaja od Srakarjeve koče je izviralo izpod sivega skalovja studenec. Padal je s precejšnje visočine v podstavljeni leseno korito in njegovo šumenje se je čulo za petnajst Srakarjevih bosopetih korakov na okrog. Pri studencu je bilo Marjetici prav povšeči. Kolikokrat je opoldne ali zvečer, ko je prgnala kozi napajat ali prišla z vrcem po vodo, posedala ondi, da je grgrala studenčnica iz prepolne posode in sta zbezali kozi. Pa kako je bilo tudi lepo in prijetno ondi! Na zelenem mahovju se je tudi sedelo mehko kot na žametovih blazinah. Voda je hladila vroči zrak, razpokana otožna vrba je senčila skrivno zavjetje in v obližju je požvižgaval zlatokljuni kos.

Tudi Srakarju je bil povšeči ta prostorček. Zadnjo pomlad je postavil leseno klopico ob studencu in tja se je hodil v poletnih večerih hladit. Pri tem seveda ni pozabil nikdar svoje zveste prijateljice, turničaste, na rumeno okovane pipice in zeleno obrobljene tobačnega mehurja. Pogosto je častil ondi Kolumba, najditelja tobakove dežele in kresal gobo in zažigal dimovo daritev. A če je prišel po naključju mimo sosedni kmetič iz vasi, vzel je že od daleč svojo kratkocevko iz žepa in dejal: "Kaj ne, Srakar,

danes pa natlačiva eno skupaj, a meni je ravnokar tobak pošel." In Srakar je urno razumel, da je to predrzen našok na njegovo dišečo tobačno zalogo. Potisnil je torej skrivaje mehur globočji v žep in dejal je: "Jaz nimam niti za prah tobaka več. Zadnjega sem natlačil zdaj. Pa kje ga bom jemal? Slabi časi so, novcev, novcev ni dobiti zlepa v pest!"

A Srakar je lagal, akoravno je bil sicer pošten mož. To pa je storil v sili, in tedaj je dovoljeno marsikaj. Tobaka sicer ni imel ravno vedno v obilju, zato ga je pa veden hraniti in častiti, kakor se spodobi. Tudi je bil sicer prijatelj z vsemi, le z onim ne, ki so si hoteli izpososjevati to žlahtno perjiče pri njem, kajti na vrnitev niti misliti ni bilo. Takšni so baje vsi tobakarji. Vidiš dobro, a videti ne dajo.

Ondi je sedela Marjetica tudi neko popoldne proti večeru. Solnce je zamižalo ravno zdajle za očetovo kočo, za z mahom zaraščeno slavnato streho. Vrč je bil že davno, davno poln in voda je grgrala kakor v apnenici iz njega. A Marjetica se ni zmenila za to, niti za kozi, ki sta se zgubili tamkaj nekje med robidovim grmovjem. Le žvenkljanje njunih zvoncev se je oglašalo semtretje. A kedo se je zmenil zanje?

Marjetica je bila danes zamišljena, dasi ni vedela prav za prav zakaj. Sosedova babica namreč ji je dejala oni dan, ko je morala počivati iz gozda domov grede na Srakarjevem pragu, da bo dobra gospodinja enkrat, če ostane tako redna in postrežna.

Stara ženica se kar nagledati in prečuditi ni mogla, videč po veži, po ognjišču, jo skledniku in povsod takšen red in snago. Saj je pa bilo tudi v resnici vse prav čedno, kakor novo in vežina tla so bila čisto pomita, da bi se bilo lehko jedlo na njih.

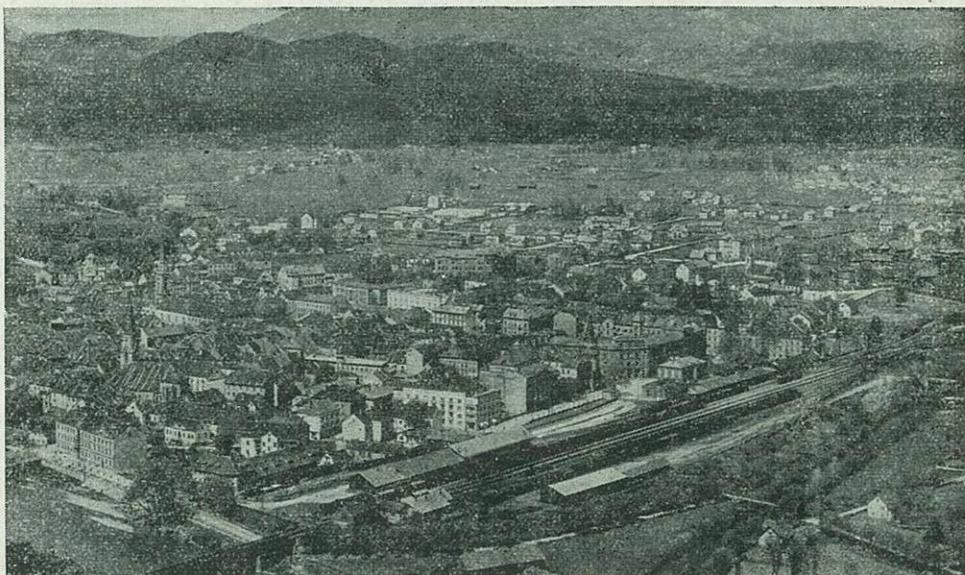
Kaj pa še celo, ko je Marjetica ponudila babici košček novo pečenega kruha? Starka ga je z veseljem vzela, potehtala na dlani, pregledala prav pri svitu, potem se pa začudila na glas in dejala: "Marjetica, tako dobrega kruha še nisem jedla nikdar. Srečen pa bo tisti, ki te dobi za ženo, ker si tako umna, kakor da bi gospodinjila že trideset let, pa si še le začela." Zadnje besede Marjetici ne gredo iz misli. Premišljala in ugibala jih je pol minule noči in tudi danes se jih iznebiti ne more. Možila bi naj se ona kedaj! Kaj je to? Očeta bi naj zapustila? Saj je vendar najboljše in najprijetnejše pri njih. In koga naj bi vzela, kedo bi maral njo? Ona je revna in ljudje pravijo, da revščina ni priljubljena, da veljajo povsod le novci. Kje pa dobi ona svetle novce za možitev? Le tri srebrne dvajsetice hrani v omari, katere je dobila v dar od kupca, ki je kupil v jeseni mlado kožičico, tisto lisko, po kateri se ji je tožilo tako dolgo.

O, hudo je to in skrbi jo, kaj še le bo. Ona bi ostala najrajši pri očetu in bi pasla kozi, akoravno ji nagajajo vaški pastirji in jo imenujejo: "staro kozjo pastirico." A kaj če to? To ji je vse eno, kakšna je, da bi le oče ne bili dejali oni dan, da ne more ostati vedno tako, kot je zdaj, da oni ne žive večno, da bo ostala ona zapuščena. Poslednje, seveda, bi bilo hudo, jako hudo.

Ko bi imela vsaj prijatelja, kateremu bi potožila svoje gorje in govorila ž njim, kakor zdaj z očetom, zadovoljna bi bila! A kaj hoče to, to so nespametne misli. Kedo pa neki mara tako deklico, kot je ona? Revna je, kako uboga in po ubozih ne vpraša nihče. To ve ona dobro. Pa kako bi bilo drugače? Ko sloni Marjetica tako vtopljeni v žale misli, nagne se kakor nenadoma nad tolmin, ki ga je delal oni studenec. Pa kako se zgane in zardi, ko zagleda v vodi dekličin obraz. In lep, prijazen, samo nekako otožen se ji dozdeva. Kedo je neki deklica, ki zre enako njej v valove in zakaj je žalostna? Ko bi jo vsaj ona potolažiti mogla! Izpregovorivši te besede, se ozre Marjetica po svoji tovarišici, a kako zardi in se prestraši, ko vidi, da je sama, čisto sama. In naposled, kako se sramuje, ko spozna, da je to njen lice, ki se vidi v vodi. Pa kako je to mogoče in ali je v resnici to njen obraz! Vsaj ona ga še ni videla nikdar. Doma nimajo ogledala. Oče pravijo, da je to ničemnost, k sosedovim pa tudi ni smela hoditi v vas. Da, če je to vendarle res, potem pa ni ravno tako neprijetna ona. Lasje ji dobro pristojajo. Pogledati se mora še en pot. In ta rdeča ruta na prsih je tudi lepo rožasta. O, ko bi se videla stoprv v nedeljo v novem krilu in pisanem predpasniku! To bi bilo veselje! Dobro, da ve, kje ima zdaj najboljše ogledalo. Večkrat je hoče obiskati odslej. Posebno pa v nedeljo, v nedeljo dopoldne, ko hiti v cerkev. O, tedaj bi bila rada lepa, o, rada bi imela, da bi jo pogledovali ljudje pred cerkvijo in domov grede za njo, da bi šepetal: to je Marjetica, le poglejte jo! In vse to si želi, sama ne ve zakaj. Kaj ji pomaga ves svet, če je vendarle uboga Marjetica in bo zapuščena nekdaj? Da bi vsaj poslednje ne bilo resnica!

VIII.

Največje veselje se je bližalo Marjetici s poletjem. In kdo bi se ne veselil onega časa, ko se prične strnena žetev? Tedaj je vse nekako prerojeno sredi ravnega polja. Akoravno pobija kaplja kapljivo žanjici na potnem čelu, in pripeka solnce kakor rdeče oglje raz visoko nebo, nič ne de. Tamkaj v razoru meri plaha prepelica svet na "pet ped;" in na desno in na levo se priklanja in kima in smeji rdeča purpora ali prijazna plavica, kakor bi hotela reči: "Ne bojim se tvojega srpa, žanjica! Jaz prihodnjo spomlad zopet zazorim, ti pa tedaj nisi več deklič."

SPOMINI IZ NAŠIH

KRAJEV V STARI

DOMOVINI

MESTO CELJE

NA

ŠTAJERSKEM

Marjetica je imela izračunjeno kar na prste, kadar požanje rumeni ječmen za robidovo vrtno ograjo. Srakar pa, o, tudi on se je veselil tega! Ob nedeljah popoldne je hodil navadno z na hrbtnu prekrižanima rokama ob svojem ječmenčku in rujavi obraz mu je migal in se zibal zadovoljnosti. Pa kolikrat je postal ob razor! Tu je potehtal zlat vpoguboč se klas in dejal: le urno zori! Ondi je dvignil in uredil po zadnji nevihti polomljena kolanca, zopet tam izpulil ovijoč se motovilec, ki je plezal ob rumenih steblih in ga otgotno poteptal z nogama.

In ko se je vračal domov, ozrl se je še en pot po vsemi njivici in potem po umu svoje izkušene glave preračunil,

koliko se bo naželo letos ječmenčka in koliko predalo se bo napolnilo v kašči.

Nekega večera pa je dejal Marjetici po večerji: "Jutri ostaneta kozi doma, kajti ječmenček je dozorel. Rumen je kakor cerkvene sveče in poln, da se kar ziblje in priklanja." Marjetica je kar zavirkala samega veselja, ko je čula te besede. Srakar pa je vzel s police pršno brusilo, nabrusil Marjetičin srp ter pristavil naposlед: "Zdaj pa le k pokoju, jutri vstaneš z jutranjo zoro."

Marjetica je sicer ubogala očeta in odšla rano v svojo spalnico, spati pa ni mogla. Kako neki? Sanjala je o zlatem ječmenčku in o veseli žetvi.

(Dalje prihodnjič)

Št. 1. Sheboygan, Wis.—Letna seja naše podružnice se je vršila v prijaznem sestrskem razpoloženju. Nismo imele udeležbe, kakor bi gotovo bila, ako ne bi toplomer kazal pod ničlo. Brr, bilo je res mrzlo!

Odbor za leto 1944 je sleden: Predsednica Mary Godez, podpredsednica Frances Krolik, tajnica Pauline Rumar, blagajničarka Margaret Fischer, zapisnikarica Anna Modez, nadzornice Marie Prisland, Mary Zahn in Kristina Rupnik, rediteljica Uršula Marvar. Mesečne seje se bodo vršile vsak drugi torek v mesecu v cerkveni dvorani in letna seja se bo vršila na prvo nedeljo v decembri in to popoldne v cerkveni dvorani.

Za prireditev in vse programe našega delokroga je bil izvoljen sledeči odbor: Stanza Frances, Pauline Rupar, Kristina Rupnik, Anna Modez, Mary Godez. Ta odbor bo imel posebno sejo in bo uredil program za novo leto in to bo nekaj zanimivega za vsako sejo, tako da bodo članice imele gotovo nekaj koristi in razvedrila od udeležbe mesečnih sej naše podružnice.

Asesment za vse članice odraslega oddelka, katera ni spremnila svojega certifikata, bo po novem letu 35 centov. V juniju mesecu se bo kolektalo 50 centov prispevki za društvene stroške.

O vsem drugem se bo razpravljalo na prihodnji seji, kakor tudi zaprisega odbora za leto 1944. Odbor želi, da bi se članice udeležile seje 11. januarja.

Sestrski pozdrav in iskreno voščilo za srečno in veselo novo leto!

Mary Godez, predsednica.

Poročilo predsednice št. 2

S hvaležnim srcem čestitam vsem dobrim in aktivnim sestrám pri podružnici št. 2 v Chicagu, Ill. Leto 1943 je prineslo mnogo lepih uspehov naši podružnici, namreč v kampanji smo zmagale za drugo nagrado in sicer z lepim številom novih članic. Pridobljenih je bilo čez sto novih, za kar gre zasluga in čast naši princeznini Pauline Ozbolt. Potem smo ustavnivo mlađinski oddelok in meseca oktobra smo imele pomembno slavnost, ko smo si nabavile ameriško zastavo ter imele lepo proslavo ob priliki blagoslovitve. V tej izdaji je priobčena slika, ki je bila vzeta pred cerkvijo sv. Štefana na tisti dan. Potem naš pevski klub je imel več lepih nastopov, kakor tudi uspešen koncert. Za vse te lepe uspehe smo hvaležne vsem odbornicam in

članicam št. 2 za zvesto sodelovanje in vsestransko pomoč.

Priporočam, da bi tudi v bodoče nudile isto vzajemnost in pomoč. Pridite redno na seje med letom, ker imamo vedno kaj zanimivega in po seji na drugi četrtek, 13. januarja bomo imele pa še posebno zabavo in Bingo igrale.

Voščim vsem zdravo in milosti polno novo leto! Na svidenje na seji!

Josephine Zeleznikar, predsednica.

URADNO NAZNANILO ČLANSTVU

Po sklepnu seje gl. odbora vršeče se meseca julija, se prične kampanja za nove članice letos s prvim januarjem.

Na seji izvrševalnega odbora je bila izbrana za voditeljico kampanje naša pridna in nemorna urednica sestra Albina Novak. Kdor pozna njeni privlačno silo, ter njeni stanovnosti, da ne odneha predno ne doseže svoj cilj, bo že naprej znal, da bo letošnja kampanja velik uspeh. Mrs. Novak ima mnogo prijateljic pri podružnicah, ki bodo poslušale njen apel kot so ga lansko leto, ter nabirale nove za to kampanjo.

Vsem članicam priporočam letošnjo kampanjo ter jih vabim k sodelovanju. Vsaka bi se naj vsaj malo potrudila, da bo uspeh zagotovljen.

Želeč vsem članicam in odbornicam — starim in novim — srečno in zdravo Novo leto, vse skupaj najlepše pozdravljam,

**MARIE PRISLAND,
predsednica.**

Št. 2. Chicago, Ill.—Na glavni seji ni bila udeležba kot smo želele, najbrž da ste pozabilo priti na sejo. Izvole

sмо sledeči odbor:

Duhovni vodja Rev. Edward Gabrenya, predsednica Josephine Zeleznikar, podpredsednica Clara Vrasich, tajnica Lillian Kozek, blagajničarka Mary Tomazin, nadzornice: Lena Picman, Anna Kosmach in Anna Frank, rediteljica Mary Mladic.

Na bolniški listini je sestra Jerina. Vsem želimo ljubega zdravja!

Vse članice ste prošene na poset seje dne 13. januarja, 1944. Ustoličen bo odbor in kazale se bodo tudi premikajoče slike, ki so bile vzete ob priliki naše slavnosti v oktobru. Pridite, ker bo lepa zabava.

Vljudno se prosi vse naše članice, da plačate svoj asesment na seji, ker zato so seje, ako pa ne morete priti na sejo, potem lahko plačate na mojem domu, vsak torek čez dan do pete ure in potem od sedmih do osmiljih zvečer. Zapomnite si ta dan, ker s tem boste sebi prihranile sitnosti in meni ustregle, ker mi ne bo treba imeti posebnih poslov.

Voščim vsem članicam veselo novo leto!

Lillian Kozek, tajnica.

* * *

Zahvala pevskega zbora št. 2.

Najprvo voščim vsem pevkam prav veselo in srečno novo leto v nadi, da bi tudi to leto nam prineslo veliko uspeha in napredka.

V letu 1943 smo imele dva koncerta, ki sta sijajno uspela. Nastopile smo tudi na raznih prireditvah in povsod dobile veliko pohvale.

Na koncertu 21. novembra je bila zelo lepa udeležba. Dvorana fare sv. Štefana je bila nabitō polna. Podan je bil koncert in slovenska igra v dveh dejanjih z naslovom "Jeza nad petelinom in kes," pod vodstvom Mrs. Mary Blai. Ona je že dolgo let znana in izkušena v dramatiki. Hvala lepa, Mrs. Blai! Članice pevskega zbora so Vam hvaležne za trud in požrtvovalnost.

Igra je bila zelo dobro vprizorjeno in igralke zaslužijo najlepše priznanje. Vloge so imele v rokah tukaj rojena dekleta od slovenskih staršev, ki so se naučile izvrstno izgovarjati slovenske besede, da bi vsak misil, da so prišle iz Slovenije.

Igrale so sledeče: Miss Hedwig Jazbec, Miss Rose Grill, Miss Sophie Zeleznikar, Mrs. Frances Zibert je igrala vlogo botre in gospodinja, ki je ponosno klicala dekleta k delu je pa bila Mrs. Mary Kovačič. Vsaka je izvrstno izpeljala svojo vlogo.

Zbor je dvakrat nastopil in vsakikrat dobil velik aplavz. Lepa hvala moškemu pevskemu zboru France Prešeren za njihovo sodelovanje. Hvala sestram Mozina in bratu, ki so nam podali lepe glasbene točke.

Prav lepo je nastopila tudi Miss Carol Ann Jarvis, ki je podala lepe umetne plese. Ves spored programa je bil izvrstno izpeljan.

Prav lepa hvala vsem in vsakemu posebej za vso pomoč in sodelovanje, kar nam je pripomoglo do lepega uspeha. Pevski zbor vam ostane vedno hvaležen! Srečno novo leto vam želim.

Josephine Zeleznikar.

Št. 3. Pueblo, Colo.—Namenila sem se, da malo napišem o našem delovanju tukaj na zapadu, ker vem, da članice rade berejo novice iz svoje naselbine.

Seveda, ne morem se preveč pojavljiti, da se imamo dobro na naših sejah, ker članice niso zadovoljne s povisnjem mesečnine, ampak seje so pa zanimive, že od junija meseca lansko leto. Te naše članice nas tako zavajajo na vsaki seji in si kar vrstijo, da vsako sejo pridejo druge, in to s precej nabrušenim jezičkom. Tako so vse smart, da je res škoda, da niso v glavnem odboru, ker potem bi se vse drugače ronalno žensko zvezvo, nobene dolklade bi ne bilo treba.

Zarja ni bila še nikdar poprej tako pazno prebrana, kakor pretekle mesece in to so litanije od konca do kraja.

Ne vem, kako so druge delegatinje prenesle vse, ako so jih tako "pucale" članice kot so naju z Mrs. Lesar tukaj v Pueblo. Mrs. Lesar se je moralna podati na operacijo (in vem, da je dosti pomagalo vzmemirjenje, ker so jo nekatere vedno zbadale). Bolna je že od 19. septembra. Sedaj se nahaja doma, pa še vedno pride katera, ki jo zbadata, da nismo naredile prav na konvenciji.

Pravijo, da vsaka stvar en čas trpi in upam, da se bodo tudi naše članice spomietovale in sprevidele, da se je moralno mesečino povlašči v skladu z današnjimi razmerami, ker je vsaka reč dražja in denar nima več tiste veljave, kot je imel pred leti. Saj vsak razumen človek mora pritrđiti, da za en kvoder se ne dobi sedaj ni toliko kot se je pred letom za 10 centov. Človek bi moral imeti res žlezne živce, drugače ne prenese.

Kakor vidim iz dopisov, so druge članice bolj mirnega značaja in se ne kregajo za vsako malenkost, ker se zavedajo, da je treba nekaj žrtvovati za svojo organizacijo.

Naša Zveza gre skozi veliko preizkušnjo in to bo vse prebolela in potem bo še lepše napredovala v članstvu in premoženju. Da bo še dolgo cvetela, so dokazale kadetke iz Jolieta, ki nastopajo pogumno pred ameriško javnostjo in na ta način predstavljajo naš slovenski narod v najlepši luči. Potem zopet v Chicagu in Clevelandu, kako lepa poročila se berejo iz teh krajev in nam dokazujo, da slovenska beseda ne bo izumrla in tudi da prihajamo iz naroda, ki je te časti vreden. Najlepši poklon marljivim voditeljicam.

Ah, tukaj pri nas je pa vse drugače. Namesto da bi bodrile mladino za javne nastope in k vzajemnosti ter da jale pogum in širile dobro voljo, pa

pravijo, da te podružnice, kjer obstoji vežbalni krožek, sploh med nami treba ni bilo. Povem pa s poudarkom: Ako bi ne bilo naših St. Mary Cadets od SZZ, bi še Amerikanci ne vedeli, da smo Slovenci v Puebli tudi vredni pozornosti. Te naše kadetke zastopajo naš narod v vsem mestu in tudi po drugih krajih izven Pueblo.

Pokazale so že marsikrat, da smo mi Slovenci vneti za ameriški patriotsizem in v zadnji kampanji za prodajo vojnih bondov so šle na delo in v 10 dneh prodale za 70 tisoč dolarjev vrednosti bondov in se zahvaljujejo vsem, ki so pomagali k tem častnem uspehu ter kupili od njih bonde.

Upati je, da bodo naše kadetke ostale aktivne ter se ne ustrašile nobene zapreke, temveč postale tem bolj vnete pri svojih lepih programih. Mogoče bi pomagalo, ako bi imeli v naši naselbini še en vežbalni krožek, potem bi bilo več tekmovanja. Vedno sem upala, da bodo ustanovile krožek pri podružnici v Denverju ali pa v Leadville, Colo.

Nastopili smo v novo leto, v katerem najprvo želimo zmago naši Ameriki ter zdrav povratek naših dragih, ki so sedaj razkropljeni po vseh koncih in krajih sveta. Potem iskreno želimo, da bi vse članice Slovenske ženske zveze ostale zveste svoji organizaciji, ker sedaj je pred nami tisti čas, ko lahko dejansko pokažemo, da smo hvaljezne ustanoviteljicam za našo žensko organizacijo in mejo bomo ohranile močno v finančnem in moralnem oziru. Bog vas živi!

Frances Raspert.

* * *

Srečno novo leto želim vsem članicam št. 3 v Pueblo, Colo. Upam, da boste v novem letu pridno prišle na seje, saj eno uro ali dve si lahko vsaka vzame zase in ne bo pri tem zamudila posebnosti doma. Prosim vas tudi, da redno plačujete asesment, drugače ima tajnica prevelike sitnosti.

Odbor za leto 1944 je ostal ves ta starji izjemni predsednica Mrs. Lesar, ki je bolna in na njeno mesto so mene izvolile, kar pa nisem rada prevzela, ker vidim, da je veliko dela pred nami zaradi povišanega asesmenta. Nikar ne bodimo tako varčne za ta ljubi dajim, saj ne bo izgubljen, temveč bo toliko več veljavna Slovenska ženska zveza. Dajmo razumeti, da postava zahteva, da ima vsaka članica sigurno smrtnino, za katero smo zavarovane.

Vreme imamo mrzlo in tudi snega smo precej dobili, ki je za strah nam starejšim in mladim pa v veselje, ker se lahko igrajo s snegom.

V zadnjem dopisu je bilo nepravilno poročano, da je naš romožni duhovnik Mehikanec, ker on je v resnici Amerikanec. Prosimo, da se nam oprosti.

Bog vas blagoslov!

Margaret Kozjan, predsednica.

Št. 5. Indianapolis, Ind.—Članice, ki so posetile glavno sejo, ki se je vršila 5. decembra, so bile iz srca radodarne. Navzočih nas je bilo 22 in skupaj smo zbrala \$7.50 za uboge trpine v domovini; potem vsoto \$5.25 za sestre v Lemontu in vsoto \$5 za naše slovenske jetnike za božična darila. Slednji se nahajajo tukaj v taboriščih. Najlepša hvala vsem darovalkam. Bog naj vam povrne!

Kakor vam je znano, bo od januarja naprej mesečnina 35 centov. Upam in želim, da ne bo ta dajm pogrešala nobena dobra članica, ker gre za dobrobit naše Zvezze.

Naša dobra in zvesta tajnica se je odpovedala svojemu stolčku in jo nismo mogle na noben način obdržati, toda prevzela je za nadzornico. Naša nova tajnica je Mrs. Anna Tranner. Ona je veselga značaja in tudi zgovorna, zato se ni nam treba batiti, da bo kdaj nesporazum med odborom.

Vse članice ste prošene, da poravnate asesment pri Ani Tranner, 928 N. Holmes Ave.

Na operacijo se je moralna podati sestra Mrvar. Njej in vsem bolnim sestram želimo skorajšnega okrevanja.

Iskreno se zahvaljujemo sestri Louise Jugg za zvesto uradovanje kot tajnica. Želimo, da bo v bodočem delovala z istim veseljem in naklonjenostjo kot je dosegla.

Srečno novo leto želim vsem članicam Slovenske ženske zvezze!

Julka Zupančič.

Št. 6. Barberton, O.—Na seji 5. decembra je bil izvoljen sledeč odbor:

Predsednica Jennie Okolish, podpredsednica Jennie Lukezich Sr., tajnica Mary Fidel, 68—15th St., N. W.; blagajničarka Mary Strazisar, zapisnikarica Christine Casserman, nadzornice: Jennie Lukezic Jr., Anna Kopach in Anna Gradijan, rediteljica Katherine Ujciec.

Vsem sestram se prav lepo zahvaljujem za prijaznost in sodelovanje za časa mojega tajništva, posebno naši predsednici Mrs. Okolish in Mrs. Frances Smrdel, ki sta mi skoraj polovico asesmenta prinesli v hišo, ker so članice njima plačale. Prosim vse naše sestre, da greste na roko tudi novi tajnici ter redno plačujete svoj asesment, kateri je 35 centov na mesec od novega leta naprej, ker s tem si boste prihranile skrbi in tajnici mnogo dela in sitnosti.

Najlepše pozdrave in veselo novo leto vsem skupaj!

Frances Ošaben, tajnica.

* * *

Opomin članicam št. 6

Na glavni seji podružnice št. 6 nas ni bilo dosti in nobena ni hotela prevzeti urad tajnice. Potem je vendar prav nerada prevzela Mrs. Mary Fidel.

Jaz mislim, da bi bilo dobro in koristno, ako bi članice rade plačevali asesment, ker je vedno toliko dolga, noče nobena tajnica prevzeti urad. Drage članice, ako bi vam jaz rekla, da nimate s čim plačat in da ste revne, sem sigurna, da bi bile prav vse užaljene, češ, kdo je reven. Torej, ker niste revne in vem, da res niste, vas lepo prosim, da plačate sproti ali pa za naprej. To bi bilo dobro, kaj ne? Prosi se vas, da sodelujete z odbornicami.

Prvorojenčka-sinčka sta dobila Mr. in Mrs. Joseph Vidergar (mati je bivša Mildred Lukezic). Novi oče Joe je pri vojnih, pa ta čas je bil doma. Naše čestitke.

Želim srečno novo leto vsem članicam, pisateljem in sotrudnikom Zarje!

Jennie Okolish, predsednica.

Št. 8. Steelton, Pa.—Ker ne morem dočakati, da bi se katera druga izmed

naših članic oglasila z dopisom, bom pa jaz malo poročala.

Leto 1943 se je že poslovilo od nas. Za nekatere je bilo srečno, posebno ako so bili zdravi v družini, nekateri so pa trpeli žalost, posebno matere, ko so njihovi sinovi jemali slovo pred odhodom v vojsko. Dal Bog, da bi bilo leto 1944 za vse boljše in na svetu zopet zavladal ljubi mir, da bi bila potolažena srca tugojočim materam in vsemu svetu.

Lepo prosim vse naše članice, da pridete k sejam, saj se bomo imele prav lepo in dobro, ker je vse več družabnosti, ako nas pride lepo število skupaj. Pridite, da se lepo razgovorimo in spoznamo na januarski seji. Čitala se bodo tudi pravila in boste imele priliko izboljšat, ker zmeraj enako tudi ne more biti. Zdaj imamo veliko novih članic in če več nas bo na seji, tem boljši bodo naši zaključki.

Drage sestre! Kakor vam je znano, da naše prerekanje in kritiziranje nič pomagalo. Asesment bo 40 centov s tem mesecom naprej, to je 35 centov se bo poslalo na glavni urad in 5 centov ostane v naši blagajni. Priporočam, da dobro doma premislite, kaj je boljše za vas, predno se odločite, da ne boste plačale in rajši Zvezo pustite. Pomenite, da se staramo in sedaj ni tisti čas, da bi se take stvari vzelo kar tako, ker biti članica Slovenske ženske zveze je velikega pomena za vsako Slovenko.

Mladim članicam se tudi priporoča, da bi smrtnino zvišale in se v velikem številu priglasile za prestop v razred B. Želim, da bi se v tem letu dobro imelo in ga pričeles s sestrsko ljubezljivo. Bog vas živi še na mnogo let. Vem, da boste rajši plačale 40 centov na mesec kot pa šle v krtovo deželo.

Srečno in zadovoljno leto 1944 želim vsem glavnim odbornicam in članicam, kakor tudi vsem znancem in prijateljem širom Amerike. Bog nas živi, vse skupaj!

Dorothy Dermes, tajnica.

Št. 9. Detroit, Mich.—Seja v decembru je bila dobro zastopana. Imele smo se prav imenitno. Za razvedrilo smo igrale Bingo in članice so poskrbele lepe dobitke. Okrepčila so bila pa tudi okusna, kar lepo je bilo za pogledat na mizo, ki je bila obložena z vsakovrstnimi dobrotam, kajti naše članice res znajo napraviti stvari, kadar se zavzamejo. Prav lepa hvala, sestre za trud in dobroščnost ter naši predsednici, ki je imela mnogo dela.

Sklenjeno je bilo, da bomo imele zopet Bingo in zabavo po seji v januarju. Vabljeni ste vse, da se bomo na prvi seji novega leta vse skupaj sešle in se malo razvedrile. Prosi se vas, da prinesete kaj za pod zob in kakšen dobitek za Bingo. Naša novoizvoljena predsednica je obljudila, da bo prinesla tistega od zida, da se nam ne bo treba badrat s kuho. Veste, da bo še bolj luštno, tako bomo vsaj za eno uro pozabili na težke čase, s katerimi smo obložene dan za dnem.

Odbor za leto 1944 je sledeči: Predsednica Mrs. Butala, podpredsednica Mrs. Caiser, tajnica Mrs. Verderbar, blagajničarka Mrs. Potočnik, zapisnikarica Mrs. Kochevar, nadzornice: Mrs. Srebrnak, Mrs. Ursich in Mrs. Bahar, rediteljica Mrs. Gregorič

Vsem bolnim želimo ljubega zdravja.

Pošiljam vam najlepše pozdrave in želje za veseljše in srečnejše novo leto 1944. Da bi Bog blagoslovil ameriško armado ter ji pomagal priti do skorajšne zmage ter povrnitev k svojim dragim, da bi bile matere potolažene, kakor tudi žene in otroci, ki bodo imeli svoje drage spet doma.

Angela Kochevar, zapisnikarica.

IZ GLAVNEGA URADA

Vsem članicam se naznanja, da s

1. januarjem boste začele plačevati 35 centov asesment za razred A. Vse one pa, katere ste prestopile v razred B, boste plačevalo 60 centov na mesec. Ko boste plačale svoj asesment ali pa poslale mesečnino po drugi osebi na dom tajnice, ne pozabite priložiti pravo vsoto. Na ta način ne boste delale tajnici težko in razlaganja.

One tajnice, ki mi še niste vrnilo listo z imeni novega ali ponovno izvoljenega odbora, storite to čim prej.

Vsem novim in ponovno izvoljenim odbornicam pa želim mnogo uspeha v novem letu.

Poletna seja direktorice se prične na glavnem uradu 26. januarja, 1944 ob desetih dopoldne. Ako ima katera podružnica kaj za poročati, naj bo poslano na glavno tajnico pred tem časom.

POMOŽNI SKLAD. Vse prispevke, ki sem sprejela kot božično darilo za pomožni sklad, bodo priobčeni v prihodnji izdaji, ko prejemem odgovor od vseh podružnic.

Srečno in blagoslovljeno novo leto želim vsem skupaj.

JOSEPHINE ERJAVEC,
glavna tajnica.

Št. 10. Cleveland (Collinwood), O.- Glavna seja je bila dobro obiskana; vršila se je tudi v najlepšem redu. Le urad prevzeti se vsaka boji in mora vedno le starci odbor ostati.

V novem letu imamo dve novi odbornici: Predsednica je Mary Malovrh in ena izmed nadzornic je Martha Batich, drugo je vse po starem. Izvoljen je bil tudi programni odbor, kakor nam je bilo priporočano, ki sestoji iz treh članic in te so Martha Batich, Mary Urbas in Frances Salmich.

Od št. 10 je ena članica pri vojakih in to hčerka tajnice. Njen naslov je Pfc. Frances A. Susel A-506323 A. A. F. WAC. A. A. F. T. C. No. 1. Miami Beach, Fla.

Lepo se prosi vse naše članice, da redno plačujete mesečnino. Priporoča se vam, da plačate za nekaj mesecev skupaj za naprej, ako ne morete priti vsak mesec, ker na ta način boste meni prihranile sitnost in sebi pa skrb. Zdaj v novem letu je mesečnina 10 centov več na mesec, kar gre v tiskovni sklad za Zarjo. Jaz upam, da ne bo med nami članice, ki bi Zvezo pustila zaradi teh 10 centov, ker bo sama največ prizadeta. Nihče ne ve, kdaj pride zadnja ura in takrat je lepo za družino, ako pridejo sestre k molitvi in potem k sprevodu, da jo sprejmejo do groba. To so stvari, katere bi morale zanimati vse ženstvo in nobena ne bi smela reči: "Kaj če meni, ker to ni dostopno vedenje." Ako pa katera za-

res namerava pustiti Zvezo od naše podružnice, potem vas pa lepo prosim, da mi naznanite, da se ne bo brez potrebe zalagalo.

Vile rojenice so se oglasile pri družini Edward Kromar ter pustile krepkega sinčka, prvorodenca. S tem dogdom je postala Mrs. Frances Brezovar stara mamica. Naše najlepše čestitke!

Težki operaciji sta prestali Uršula Legan in Josephine Klemenčič. Bolni sta Katarina Kušlan in Frances Kaučič. Vsem bolnim sestram želimo skorajšno okrevanje.

Voščim srečno in zadovoljno novo leto. Bog dal, da bi se v tem letu končalo to svetovno klanje in zopet zavladal zaželeni mir. Pozdravljenje.

Frances Sušel, tajnica.

Št. 12. Milwaukee, Wis.—Naša seja je bila precej dobro obiskana; žalibog da ni zmeraj tako. Za leto 1944 je bil izvoljen sledeč odbor:

Predsednica Marica Kopač, podpredsednica Mary Jamnik, tajnica Mary Shimenz, blagajničarka Agatha Dezman, nadzornice: Mary Jamnik, Mary Matiz in Anna Grahek, rediteljica Mary Gaiser.

Odslej naprej je asesment 35 centov in prosim vse članice, da pridete ob pravem času plačat, ker dobro veste, da podružnica nima denarja za zalogat in meni tudi ni mogoče to storit. Drugo je ostalo po starem.

Ako katera sestra umre, gremo molit h krsti večer pred pogrebom in to ob pol osmilh in vsaka daruje 10 centov za avtomobil in venec, za sveto mašo in sveče ostane.

Želim, da bi matere vpisale svoje hčere v Zvezo in da bi se v večjem številu udeleževali mesečnih sej. Ravnno tako želim, da bi se Urna Nežika oglasila še večkrat v naši priljubljeni Zarji.

Vsem glavnim odbornicam in članicam naše Zveze veselo in srečno novo leto želim.

Mary Schimenz, tajnica.

Št. 17. West Allis, Wis.—Najprvo voščim vsem odbornicam in članicam srečno novo leto 1944! Na decembarski seji je bilo sklenjeno, da se odslej vrši naša seja vsak drugi torek v mesecu in ne na nedeljo kot doslej. Upati je, da boste redno hodile k sejam in da se gotovo vidimo 11. januarja ob osmilh zvezčer v cerkveni dvorani.

Odbor za leto 1944 je sledeč: Predsednica Josephine Schlossar, podpredsednica Augustine Zoril, tajnica Marie A. Floryan, blagajničarka Frances Kastigar, zapisnikarica Fanny Medle in Mary Kastner, poročevalka.

Za poročati imam žalostno novico, da je 8. decembra preminula Stephanija Miklaučič. Družini izrekamo globoko sožalje. Pokojni pa naj sveti večna luč!

Vsem bolnim članicam želimo ljubega zdravja.

Tiste, ki dolgujete, pridite gotovo k tajnici poravnati, da bo imela knjige v redu v pričetku leta. Marion Kurre.

Št. 18. Cleveland (Collinwood), O.- Glavna seja, dasi še precej povoljno obiskana, vendar ne morem trditi, da ne bi bila lahko boljše zastopana, toda: Vsaka glava ima pač svojo pamet,

pravijo! Čestokrat je apel prav brezpotreben in to pač ne služi priznanja. Upajmo, da bo v novem letu 1944 vse boljše!

Najlepša hvala vsem sestram, ki ste omogočile tako prijazen in vesel sestanek kot z mičnimi darili, isto s postrežbo iedil. Mrs. Debeljak pa bomo priporočile z njeno okusno potico v najboljši hotel mesta.

Bolnim je naznjanjen sestra Justina Paulin. Upamo, da se kmalu povrne iz bolnišnice.

Novorojenček pri Mrs. Jos. Ludvik pa naj dela mnogo družinskega vesela svoji mamici. Čestitke!

Prihodnja seja se vrši 11. januarja, ker imamo še nedovršenih točk glede Card party za Valentine, je važno, da ste vse na seji. Prosim, pridev brez zadržkov, saj je vedno kaj luštnega pri naših sejah. Kdo pravi da ne?

Za izkazano zaupanje napram meni, izrekam dragim sestram vdano zahvalo. Da ne bi čustvo do vas vseh bilo iskreno, ne bi se trudila s tem delom, bodite uverjene. V vsakem poslu se težkoče veliko lažje prenašajo, če ima človek zavest zaupanja tudi od bližnjega in to mi je bilo dokazano že čestokrat. Torej prosim tudi vaše kooperacije tekom prihodnjega leta in napredka pri podružnici bo siguren.

Ostali odbor je isti, le namesto podpredsednice je sedaj nova in sicer gospa Josephine Debeljak. Toliko v prijazno obvestilo.

Ako ima katera izmed naših članic sorodnico pri ženskem vojaškem oddelku (WACS, WAVES, SPARS ali MARINES), prosim, naj mi sporoči, da bodo tudi imena teh patriotič zabeležena v našem mesečniku. Za enkrat čestitke naši prljubljeni sestri ge. Alice Kokal, katere hčerka gospodična Katherine Jaklič si je izbrala uniformo WAC. Prepričana sem, da jo obleče s ponosom mlade Amerikanke.

Ge. Fraithoffer v Detroit, Mich., pošljamo najlepše pozdrave in tople želje, da jo sreča spreminja naj in privede v Collinwood nazaj . . . !

Uspešno novo leto vsem članicam Slovenske ženske zvezze!

Josephine Praust, tajnica.

Št. 19, Eveleth, Minn.—Decembska seja je bila povoljno obiskana. Odbor za novo leto je sledec:

Predsednica Mary Lenich, podpredsednica Antonia Nemgar, tajnica Rose Jerome, blagajničarka Antonia Erklauts, zapisnikarica Matilda Reberts, nadzorni odbor: Frances Zakrajsek, Mary Mourin in Anne Benchina.

Seja je bila zanimiva. Mrs. Mary Lenich je nabirala proste prispevke za jugoslovanski relief, kateri denar bo poslan na Zvezin urad, ko se nabere zadostna vsota.

Seje se bodo vršile vsak drugi četrtek v mesecu v cerkveni dvorani. Vljudno ste vabljene na sejo 13. januarja, ko bo ustoličen odbor. Po seji bomo igrale kino in se malo razvedrile. Voščim vsem članicam srečno novo leto!

Matilda Reberts, zapisnikarica.

Št. 20, Joliet, III.—Na prihodnji seji se bodo kazale lepe filmske slike v farni dvorani cerkve sv. Jožefa, takoj po seji. Slike so zelo lepe in videle boste vso slavnost ob priliki 15-letnice

naše podružnice, katero je obhajala dne 24. oktobra. Videli se bodo botri in botrce, kadetke in vsa parada ter drugi gostje. Tudi nekaj drugih slik bomo imeli pri rokah za kazanje, radi tega je važno, da se vsaka članica udeleži te seje.

Sporočam tudi, da je bila na operaciji Mrs. Mary Mrozek. Dalje je bolna Mrs. Anna Kozlevchar, katera si je pridružila zlomila roko. Obiskujte bolne sestre! Želimo jim ljubega zdravja.

Izgubili smo sestro Barbara Kramarich iz Elizabeth St., katera je umrla dne 15. decembra. Sprevd se je vršil v soboto, 18. decembra. Pokojna sestra je prišopila v Zvezu 5. julija, 1928. Torej en mesec po ustavovitvi. Bila je torej več kot 15 let članica Zvezе. Naj ji sveti večna luč in nebesa naj ji bodo v plačilo za njeno delo na tem svetu. Žaljujočem soprogu, sinovom in hčerkam, kakor tudi ostatlim sorodnikom pa naše iskreno sožalje.

Poročevalka.

Pozer matere pri št. 20!

Skupaj bi rade dobile vse narodne noše od našega mladinskega oddelka, da pregledamo, ako je treba kaj prenarediti, zato je važno, da jih dobimo vse skupaj in imamo v redu za prihodnji nastop, ker take stvari je težko skupaj dobiti ta zadnje dneve pred prireditvijo. Obleke lahko izročite tajnici, Mrs. Josephine Muster ali blagajničarki Mrs. Terlep ali pa Mrs. Caroline Gregorčič, na North Broadway.

Matere, prosim vpoštevajte to nazzanilo in storite, kakor se vas prosi. V slučaju, da ne morete same prinesi, votem poklicite mene po telefonu 2-6411 in pridev po obleko.

Josephine Erjavec.

Novemu letu v pozdrav

Dobrodošlo, mledo leto,

kot novinec javljeno!

Zopet ti si nam začeto;

bodi nam pozdravljen!

K nam prihajaš z načrti,
javnosti so neznani vsej —

Bomo letos še potri
vsled te vojnje? —nam povej!

V tebe želje, skele, upe,
stavi ves človeški rod.

O, odstrani grenke kupe
žalosti mu ti povsod!

Dan naj tvoj nam vsak prinaša
zdravje, blagor, logo, mir;
želja to je srčna naša,
kar je sreča pravi vir.

Ivan Zupan

SLAVNOST V JOLIETU

dne 24. oktobra, 1943

V letu 1943 je bilo med našimi podružnicami precej aktivnosti, seveda pri nekaterih več, pri drugih manj. Med prvimi prav lahko uvrstimo podružnico št. 20 v Jolietu, Ill., kjer so agilne kadetke in članice imele eno najuspenejših let v svoji zgodovini. Namreč imele so že večkrat lepe uspehe, ampak v letu 1943 so se pa še posebno dobro odlikovale.

Zarja vsebuje vsak mesec precej tvarine od te podružnice, oziroma počila o lepem udejstvovanju odbornic, kadetek in članic torej ne bom posegala v podatke, kateri so nam bili že poročani, toda o slavnosti, ki se je vršila 24. oktobra, pa mora biti še nekaj poročila. Name je ves program napravil zelo globok vris, ker je bilo res nekaj zelo pomemljivega in slikovitega. Akoravno imamo podružnice, kjer se vršijo zelo lepe prireditve, vendar se znajo v Jolietu še kar najbolj postavljati.

Vsa čast naprednim odbornicam, kadetkam in članicam z željo, da boste tudi v novem letu bile tako vzajemne in aktivne ter s tem pomagale podružnici še do večjih zaslug, ker delo, ki ga imamo s predprpravami, je kaj hitro pozabljeno in v spominu nam ostanejo samo lepi zaključki.

Torej na nedeljo, 24. oktobra se je slavilo 15-letnico obstoja št. 20 in za darilo tej obletnici je imel svoj prvi nastop v novih uniformah mladinski vežbalni krožek, katere so bile tudi blagoslovljene pri slovenski sveti maši, katera je bila darovana v cerkvi sv. Jožefa. Blagoslovljena je bila tudi slovenska zastava, bandero od mladinskega krožka in medalje, katere so kadetke prejele od podružnice v priznanje na zmago, katero so pridobile v tekmi med drugimi krožki, namreč prvi leta 1942 v Clevelandu in drugič na konvenciji leta 1943.

Te medalje, katere sem jim imela čast izročiti tisto popoldne na održu, bodo nosile na svojih uniformah in so zares ličnega izdelka.

Pred sveto mašo in po sveti maši se je pa vršila lepa parada, v kateri sta bili dve odlični godbi, kadetke od št. 16 iz South Chicaga, potem odrasle in mladinske kadetke od št. 20 ter lepo število gostov, botrov in boterc ter častnih sorodnikov in gostov. (Vse to je bilo posneto na premikajoče slike in podružnice si lahko dobijo te slike na posodo iz glavnega urada).

Cerkveni obredi so bili zelo svečano izvršeni in petje je bilo eno najizbornejših, kar sem jih slišala v dolgem času, za kar čestitke zboru in odličnemu povođodju.

Po cerkvenih obredih smo se pa podali v Slovenija dvorano, kjer je bilo servirano slavnostno kosilo in nato podan prav lepo izbran program, katerega je spretno predstavila naša glavna tajnica.

Priznati se mora, da je bilo kosilo izvrstno; vsa pohvala pridnim kuharicam.

Saj mi boste verjeli in tudi razumeli, ako rečem v kratkih besedah, da so bile vse točke na programu lepo urejene in vsi, ki so nastopili, so pokazali

svojo zmožnost v petju, glasbi, recitacijah, plesila in v igri.

Vsa čast jolietski naselbini, vsem zvestim in požrtvovalnim družinam, odbornicam, članicam in brhkim kadetkam obeh oddelkov, ki so pokazali svojo plemenitost duha in dobro voljo do stvari, ki služijo v povzdigo na ugledu vsej jolietski naselbini. Kadar imate proslave, takrat se zares postavite in to ne samo pred svojim narodom, pač pa so na vas pozorni vsi jolietski meščani in meščanke!

Živila podružnica št. 20 in njeno članstvo in živeli vsi vrli rojaki in rojakinje v Jolietu, Ill. Živila kraljica, Mrs. Terlep, naša glavna tajnica Mrs. Josephine Erjavec ter vse agiline odbornice št. 20 SŽZ! Bog vas blagosloví in poplačaj za vso dobrosrčnost!

(V angleškem delu prinašamo dve slike od te slavnosti, kakor tudi podrobno poročilo.
Albina Novak.

LEPA SLIKA ŠT. 2. CHICAGO, ILL.

Tukaj prinašamo lepo sliko, vzeto ob priliki blagoslovitve zastave št. 2 v Chicagu, Ill. in sicer pred cerkvijo sv. Štefana. Mrs. Železnikar je poročala o slavnosti v zadnji Zarji in v tej pa ima angleško poročilo Mrs. Kozek. Naše čestitke nad lepim uspehom!

Št. 21, Cleveland (West Park), O.—Glavna seja leta 1943 je za nami. Gotovo sem upala, da se bo v našem odboru kaj spremeni, ampak je ostalo vse po starem. Ne vem, zakaj bi ne dobile vsaj novo tajnico, potem bi bilo vse bolj živahno, saj tako si mislim. Zdaj bo spet za eno leto vse po starem. Ne bom ponavljala imena odbornic, saj jih vse dobro poznate.

Tudi vse drugo je ostalo po prejšnjih predpisih, to je, kar se tiče darril in tudi v slučaju pogreba, samo namesto cvetlic, katerih se ne dobi dosti za \$5 te čase, se bo pa dalo še za eno sv. mašo, ki se bo brala za pokojno sosedstro in sklenjeno je tudi, da se vse članice udeleže te svete maše, kakor tudi pristopijo k svetem obhajilu, to je katera hoče.

Drage sestre, lepo je od vas, da se izkažete sočutno naklonjene v času smrti sosedstre. Pri nas damo dva avtomobila za sprevod in članice tudi krsto nosijo, ako tako želi družina. Potem damo za slovesno sveto mašo in odslej bo še ena sveta maša, namesto cvetlic, to je za toliko časa, ko vojska traja. Članice pridejo tudi oba večera molit ob krsti pokojne. Vidite že samo vse to iskreno sočutje je nekaj, kar bi moralo vse članice zanimati in je že samo to vredno več kot pa se zahteva od nas na mesec asesmenta.

Upam, da bomo v novem letu vse bolj skupno sodelovale za dobrobit naše Zvezre, saj to je vse, kar imamo slovenskega v Ameriki.

Najlepše se moram zahvaliti sestram Rose Kovach in Mary Hosta za tako okusen povečerek po zadnji seji. (Le ne vem, kje ste si prihranile toliko pointov). Najsrčnejša hvala tudi sestram Josephine Weiss, Anna Sustarsič, Edith Gastek, Mary Komačar, Agnes Zakrajšek, Mary Sinkovec, Anna Vidmar, Anna Klun in Rose Kovach. Bog vam stotero povrni. Dokler bo imela ženska zveza tako zveste in po-

žrtvovalne članice, bomo srečne in Bog nas bo blagoslovil.

Naše sožalje sestri Mary Perušek, ki ji je po dolgi in mučni bolezni preminal njen nad vse ljubljeni soprog in vzoren oče, ki je odšel po plačilo za svoj truda na tem svetu k večnemu Odrešeniku. Naj počiva v miru.

Na dopustu je bil sin od sestre Flis in sestre Helen Hudimac. Kako se matere postavijo, ko pridejo na dopust njih čvrsti in postavni sinovi-vojaki!

Naše čestitke sestri Johani Zallar, ki je postala desetič stara mati in nje na hčerka Josephine je pa postala prvič mlađa mamica.

Najlepše voščilo k rojstnemu dnevu pošiljamo dobiti sestri Ceciliiji Tomažič, koi je te dni praznovala 63-letni rojstni dan. Kako veselje je gledati hčerke, ki imajo svojo dobro mater med seboj. Še na mnogo let, sestra Tomažič.

Srečno in zadovoljno novo leto vam želimo.

Ančka Pelčič, tajnica.

Št. 23. Ely, Minn.—Seja v decembru je bila še precej dobro obiskana. Ponovno so članice izvolile ves staro odbor. Po seji je bil serviran prigrizek in podan je bil lep program. Na sporednu smo imele lepo skupno petje, katerega je vodila gospodična Mary Hutar. Ona je zelo prijazna do nas. Posebno se je znamaj trudila, da bi se naučile Zvezino himno. Melodija naše himne je krasna, samo po notah se je nam malo težko naučiti, ker povečini ne znamo not brat.

Tukaj na Ely imamo precej članic, ki so bolne. Priporočam vsem bližnjim, da jih obiščete, ker je zelo dolgčasno biti bolan v tej hudi zimi. Z obiskom se pa takoj ogreje ozračje. Vsem bolnim želimo ljubega zdravja.

V našem mestu so se vrstile mestne volitve in dobili smo štiri Slovence v mestne urade, oziroma sodnika, pod-sodnika in dva aldermana. John Kapsh je bil izvoljen za sodnika, Tony Golob za podsodnika in Joe Koščak ter Tony J. Lenich za aldermana.

Drage glavne odbornice in članice Slovenske ženske zvezze! Prav iz dna srca vam vsem želim srečno in veselo novo leto. Da bi bile zdrave in kmalu dočakale tisti dan, kateri bi bil imenovan "dan miru." Jaz vem, da vse s hrepenečim srcem čakamo vrnitve svojih sinov, bratov, mož ali očetov, zato se obrnimo k Bogu in prosimo, da bi bilo v novem letu konec vojske.

Mary Shepel,
tretja glavna podpredsednica.

Št. 24. La Salle, Ill.—Na letni seji je bil izvoljen sledeči odbor: Duhovni vodja Rev. S. Kasović, predsednica Emma Shimkus, podpredsednica Mary Sever, tajnica in zapisnikarica Angela Strukel, blagajničarka Johanna Gnidovec, nadzornice: Mary Sever, Anna Lušina in Kristina Gerdovic. Po seji smo imele okrepila in zabavo.

Nabrale smo tudi \$10.25 za Jugoslovensko pomočno akcijo. Lepa hvala vsem, ki ste prispevale. Darovale smo tudi za izplačanje dolga pri cerkvi, za kar se je vršila splošna kolekt. Me smo darovale \$25. Seveda, vse povsod moramo malo pomagati. To omenim, da bo znano tudi tistim članicam, ki ne pridejo na sejo, kam se potroši denar.

Ko bodo te vrstice zagledale beli dan, bo že napočilo novo leto 1944, katerega pričakujemo boljšega kot pa je bilo preteklo leto. Upam, da se bo končala ta kravava vojna in naši sinovi in hčere povrnejo zmagovali na svoje domove. Molimo in prosimo Boga, da bo kmalu zopet mir nad nami.

Naše članice lepo prosim, da poravnate dolg do zadnjega v mesecu. Od januarja naprej se bo pobiralo 10 centov več na mesec od vsake članice; namesto 25 centov bo 35 centov. Upam, da ne bo nobena pustila Zvezze zaradi 10 centov, ker to ni velika reč. Premislite, da spadate k lepi organizaciji, ki se odlikuje med vsemi organizacijami v Ameriki. Tiste, ki imate navado poslati denar po otroku, prosim, ne pozabite dati 10 centov več, ker s tem mi boste olajšale veliko dela.

Več naših članic je bolnih. Tisti grdi "flu" zopet razsaja po naseljini, kot vsako leto pozimi. V bolnišnici se nahajajo Frances Ferdinand, Josephine Pohar, Agnes Jordan, Mary Mally in Mary Benko. Slednji dve sta prestali hudo operacijo. Vsem bolnim želimo obilo zdravja.

Tudi teta štorklja je povasovala in se ustavila pri družini Mr. in Mrs. Anton Knafelc ter jima podarila krepkega sinčka. Obilo zdravja in naše čestitke!

Pozdrav vsem članicam Slovenske ženske zvezze po vsej Ameriki ter srečno in zdravo novo leto!

Angela Strukel, tajnica

Št. 25. Cleveland, O.—Predno poročam o naši glavni seji, moram se zahvaliti vsem, ki so pomagali pri programu, ki se je vršil ob priliki 15-letnice naše podružnice dne 14. novembra v šolski dvorani sv. Vida. Posebna hvala našim igralcem Mr. Domijan Tomažin, Margaret Tomažin, Mary Marinko, Mary Lach, Frances Bogovich in naši vrli predsednici programnega odbora. Mrs. Frances Brancelj, ki je uredila program, na katerem sta nastopili v petju njeni hčerki Mildred in Frances ob spremnem spremljevanju na harmonike sina Johna Brancelj. Prav lepa hvala tudi naši urednici Albini Novak, ki je vodila program, kakor tudi imela mnogo dela s predpripravami.

Lepa hvala tudi tudi Miss Mary Maršič za sodelovanje.

Naš kuhinjski štab zaslubi tudi najlepohvalo, ker so napekle okusne krofe ter pripravile tudi dober kofte tek in tudi nekaj bolj močnih pičač. Prav lepa hvala vsem, ki so pomagale, kakor tudi našim zvestim odbornicam.

Zelo smo se počuteli srečne, da je bila med nami tudi naša glavna predsednica Mrs. Marie Prisland in njej izrekamo iskreno zahvalo za poset. Prav lepa hvala tudi vsem ostalim glavnim odbornicam in odbornicam od drugih podružnic.

Decembrska seja je bila dobro obiskana. Zaradi bolezni je bila odsotna predsednica Mrs. Mary Peterlin in njo je nadomestovala podpredsednica Mary Marinko. Izvoljen je bil sledeči odbor za to leto:

Predsednica Mary Marinko, podpredsednica Margaret Tomažin, tajnica Mary Otoničar, 1110 E. 66th St. Telefon HE 6933; blagajničarka Dorothy Strnisha, zapisnikarica Julija Brezo-

var, nadzorni odbor: Frances Brancelj, Ivanka Krall in Paulina Zigman. Zastopnici za skupna društva fare sv. Vida: Cecilia Škrbec in Jennie Strnad.

Preminule so nam:: Margaret Kremžar, Rose Suhadolc, Margaret Skuly in Anna Rolič. Bog jim daj večni mir in pokoj. Preostalim naše sožalje.

Bolne so sestre Rose Jaklič, Mary Bizjak, Terezija Besenčar, Julia Adamič, Mary Stanonik in Theresa Menart. Vsem bolnim sestrám želimo, da bi kmalu okrevale.

Prijazno se vas vabi na sejo 10. januarja, 1944, ker bo prav zanimiva.

Vočsim vsem skupaj srečno novo leto!

Mary Otoničar, tajnica.

Zahvala št. 25

Iskreno se zahvaljujem odbornicam št. 25 in urednici Albini Novak za tako lepo darilo, katero mi je bilo poklonjeno ob priliki praznovanja 15-letnice obstoja podružnice, v priznanje za uradovanje kot blagajničarka vseh 15 let. Bog placi!

Želim vsem glavnim odbornicam in članicam, posebno pa odbornicam in članicam pri št. 25, veselo, zdravo in mirupolno novo leto 1944!

Vam hvaležna,

Dorothy Strnisha,
15 let blagajničarka.

Čestitke Mrs. Strnisha!

Biti v uradu celih 15 let neprestano, ni kar tako v en dan, ker vsak, ki je že bil v uradu, dobro ve, da se v tolikih letih pojavijo marsikaterje neprilike in treba je biti precej potprežljiv, kakor tudi dalekovid, da se vse premaga.

Mrs. Strnisha je bila vse to in zato je tudi ostala zvesta v svojem uradu. Čestitke, Mrs. Strnisha in še mnogo let uradovanja pri št. 25! A. Novak.

Št. 26. Pittsburgh, Pa.—Naša glavna seja je bila dobro obiskana. Oh, kako smo bile vse veselo razpoložene, ker nas je bilo vendar malo več skupaj, kakor po navadi. Volil se je odbor za 1944 in članice so bile zato, da ostane pri starem.

Drage sestre! Sedaj bi vas rada samo nekaj prosila: da bi se v novem letu malo bolj poživele in bi v večjem številu prihajale na seje, kakor ste v pretečenem letu. Po sejah bomo zopet postregle s sladko kavo in pecivo in tudi Bingo bomo zopet igrale. Jaz mislim, da si bomo pridobile več naših dobrih članic, ki se bodo v večjem številu udeleževale sej. Kolikor več članic bo prihajalo na seje, toliko več dobrega se bo ukrenilo za dobrobit in korist naši podružnici.

Naznanjam, da se vsem našim članicam, da bomo začele s šivalnim krožkom na prihodnji seji 11. januarja in določile

bomo dan, kadar se bodo vršili naši sestanki. Vsaka članica se lahko vpiše za ta predmet in zglasite se lahko na mojem domu na 5418½ Dresden Way. Mislim, da večina članic ve, kje stanujem. V zapisniku imam že lepo število članic, ki so se priglasile, pa še bolj bom vesela, ko bi vas bilo vsaj še enkrat toliko.

In še nekaj, drage sestre. Poverite so me za poročevalko v Zarji in bom morala poskrbeti, da odslej ne bo nobeden mesec izšla Zarja brez dopisa od naše podružnice. Obljubila sem, da to storim, toda pod pogojem, da se bodo članice zanimale za šivalni krožek, potem bom imela vedno kaj lepega za poročati.

Odbor za 1944 je sledeč: Predsednica A. Stajduhar, podpredsednica Frances Sumič, tajnica Katerina Snelar, blagajničarka Hellen Gulla, zapisnikarica Mary Golobič, nadzornice: Helen Berdek, Frances Zugel in Anna Bahoric.

Pozdrav vsem članicam širom Amerike ter voščilo za srečno in blagoslovljeno novo leto!

Mary Golobič, zapisnikarica.

UMRL JE KOT JUNAK . . .

T/3 Edward F. Stanfel

Mrs. Anna Stanfel, tajnica št. 28 v Calumet, Mich., in njen soprog sta prejela žalostno vest, da je preminil njun sin Edward v bolnišnici vojaškega taborišča v Egiptu, dne 17. novembra in sicer na posledicah zastrupljenja krvi.

Pokojni Edward je bil star 25 let in je imel visoko šolsko izobrazbo. K vojakom je bil poklican meseca avgusta, 1941 in se nahajal onkraj morja, v Severni Afriki od meseca oktobra, 1942 in nato je bil poslan v Egipt.

Poleg žalajočih staršev zapušča brata Jamesa, ki je tudi pri vojakih ter dve sestri, Anne in Gertrude, ter starega očeta, Mr. Joseph Strukel in staro mater Mrs. Uršulo Stanfel ter mnogo sorodnikov in prijateljev.

Tem potom izrekamo globoko sočutje vsem prizadetim. Spomin na dobrega sina in priljubljenega tovariska bo ostal vedno blag med vsemi, ki so ga poznali in ljubili.

Bog mu daj večni raj!

0

Št. 28. Calumet, Mich.—Zadnje čase se mnogokrat bere o Slovencih tudi po ameriških listih in se človeku kar lepo zdi, ko vidimo slovenska imena mest med novicami, ki prihajajo iz stare domovine. Zato je sedaj tisti čas,

ko se moramo skupaj združiti in se pripraviti za vsake morebitne spremembe. Res smo majhen narod po številu, toda veliki po duhu. Pokažimo, da smo patriotični in vredni zaupanja. Vsi vemo, da naš narod v Ameriki pridno kupuje vojne bonde in treba je, da javno pokažemo, koliko pomagamo državi gmotno in moralno. Koliko je že naših fantov in deklet v službi Strica Sama! Veliko bondov smo že kupili in jih še bomo, dokler se bodo prodajali.

Zato je pravilno, da tajnice držijo seznam, za koliko so članice in njih družine kupile bondov in to od začetka vojne in naj bi naznane na glavnem uradu, ko pride čas, bi se organizacija imela s čem pokazati pri vladi. Saj ni treba, da bi povedali svoja imena. Na sejah naj bi se na mizo ali na primeren prostor postavilo bakso, pokrito in na pokrovu naj se napravi luknja in vsaka, potem lahko vrže notri listek, brez imena in na ta način ne bi nihče vedel, za koliko jih ima vsak posamezno, pač pa bi bila skupaj vsoto, katero bi se naznamovalo v knjige. Pomnite, da denar igra glavno vlogo povsod.

Želim vsem skupaj srečno novo leto ter skorajšnji konec vojni, da bo zopet zavladal mir ljudem na zemlji!

Mary Stefanich.

Št. 29. Broundale, Pa.—Vse članice ste prijazno vabljene na prihodnjo sejo, ki se vrši na prvi pondeljek v mesecu na domu sestre Mary Pristavec. V novem letu je mesečnina 35 centov, kar upamo, da boste vse odoberavale, ker je v korist nas vseh.

Naše globoko sožalje Mr. in Mrs. Joseph Yereb nad izgubo ljubljenega sina, ki je bil ubit v boju na južnem Pacifiku. Private Yereb je bil poklican v vojakom meseca julija, 1942 in se je nahajjal na južnih otokih okrog devet mesecev. Bil je zelo prijaznega značaja in pri vseh priljubljen, zato ga bomo tudi povsod pogrešali. Poleg žalujocih staršev, zapušča dve sestri. Naj mu bo blag spomin in večna luč naj mu sveti! (Slika na strani 20).

Sestra Theresa Gerdine se je nahajala v bolnišnici, kjer je prestala težko operacijo. Njej in vsem bolnim želimo ljubega zdravja.

Zelimo vsem skupaj zdravo in veselo novo leto 1944!

Anna Elovar, tajnica.

Zahvala

Našim članicam št. 29 in mojim sedom in prijateljicam, ki so me veselo presenetile na moj rojstni dan 8. decembra, se najprisrčnejše zahvaljujem za vso izkazano dobrosrčnost in prijaznost. Ne vem besed, s katerimi bi vam povedala, kako ste me razveselile. Da bi se poimensko zahvaljevala, bi vzel preveč prostora, ampak bodite uverjene, da sem vsaki posebej iz srca hvaljena.

Naj malo povem, kako so me zmolile. Sestra od naše tajnice mi pride povedat, da ne bo v pondeljek seje, ker ne bo Ančka doma, zakaj prišel je brat na dopust in bo šla ž njim obiskat neke prijatelje in ne bo nazaj ob času sa seje. Vpraša me, ako je prav, da se vrši seja v torek, kar sem privolila.

V torek pa pride spet do mene, da ne ve, ako bo sestra doma, ampak seja naj se vseeno vrši. Malo čudno se mi je zdelo imeti glavno sejo, ako ne bodo vse članice navzoče.

Pride torek večer in jaz čakam, kdaj pridejo. Ura sedem, pa še nobene članice; kaj bo zdaj, si mislim, saj drugikrat je vendar kakšna prišla bolj občasu. Moja hčer me je tudi prišla obiskat za rojstni dan namesto za božič.

Pride ura osem in takrat se pa kar vsujejo notri in zakličejo: "Surprise party, naša Mary Pristavec!" Na čelu je pa bila tajnica, katera so rekli ne bo doma. Tako sem bila res presečena. Moja sosedka je bila tisti dan trikrat pri meni, pa mi ni črknila besedice o pardiju.

Bog vam povrni, drage sestre in stokrat hvala lepa za vse skupaj. Bog mi daj še nekaj let, da bom vsaj malo povrnila vašo prijaznost. Zdaj samo to rečem: Bog vam povrni vaše sinove in drage, ki so v vojski, da bodo prišli zdravi nazaj in ljuba Marija naj jih pripelje in angel varuh ter njih patroni naj jim stojijo ob strani. Naši sestri Frances naj bo v tolažbo, da njen sin več ne trpi in ne zmrzuje. On sladko spi, kakor moj sin Anton.

Voščim vsem članicam srečno novo leto in daj Bog svetu zaželeni mir, ter pripelji materam, očetom, ženam in dekletam fante nazaj!

S pozdravom.

Mary Pristavec, predsednica.

Št. 31. Gilbert, Minn.—Tu v Minnesota imamo še precej ugodno, tako da kaže toplomer še zmeraj nad ničlo in to nam mnogo pomaga pri kurjavju.

Decembra smo imeli mestne volitve. Za župana je bil ponovno izvoljen Anton Lopp, brat od spodaj podpisane. Njegova soproga je tudi članica naše podružnice. Klerk je Frank Indihar že okoli 20 let, potem imamo tudi dva koncilma, tako, da so kar širje Jugoslovani pri mestni vladi, kar je priznanje vredno Jugoslovanom, ker počažejo, da cenijo svoj narod. Imamo tudi tri Slovence na šolskem odboru, tako imamo kar sedem naših rojakov na važnih mestnih uradih v Gilbertu.

Naša podružnica je prejela iz glavnega urada lep čarter, katerega so bile članice zelo vesele.

Dne 28. novembra smo imele Kino pardi, kateri je nad vse lepo uspel. Priznanje našim aktivnim članicam in posebno sestri Polona Kramer, ki je bila načelnica. Najprisrčnejša hvala vsem, ki so na en ali drugi način kaj pripomogle k uspehu ter se zavedale, da ena oseba ne more vsega narediti, toda združena skupina pa lahko mnogo doseže in o tem ste se lahko same prepričale.

Dne 12. decembra je bila naša glavna seja. Izvoljen je bil sledeči odbor: Predsednica Antoinette Lucich, podpredsednica Mary Borochan, tajnica Theresa Prosen, podtajnica Anni Frkul, blagajničarka Frances Knouse, nadzorni odbor: G. Rogina, J. Bradach in Mrs. Fulchar, rediteljica Barbara Spanko. Seje se bodo vršila vsako drugo sredo v mesecu ob pol osmih zvečer v Community Building.

Voščim vam vsem najboljše v novem letu!

Antoinette Lucich, predsednica.

Št. 32. Euclid, O.—Glavna seja je minila in prav dobro smo se zabavale. Odsotnim članicam naj bo žal, ker ste zamudile en prijeten večer med nami. Tisti večer je bila zatemnitev luč po vsem mestu, takozvani "blackout" in med časom, ko smo bile brez luči, smo pa molile za naše padle junake in za skorajšnji mir, nato so pa dekleta zapeli nekaj slovenskih pesmic.

Volitve so se dobro iztekle in odbor za leto 1944 je: Dušovni vodja Rev. Anthony Bombach, predsednica Frances Perme, podpredsednica Barbara Baron, tajnica Ana Godlar, 21670 Fuller Ave.; blagajničarka Karolina Kaliopé, zapisnikarica Terezija Zdesar, nadzorni odbor: Barbara Baron, Karolina Peck in Frances Sokač, rediteljica in zastavonosilka Ana Mikovič, poročevalka v angleščini Ella Praznovsky in v slovenščini Frances Perme. Članice se prosi, da greste odporu na roko, ker le z vašo pomočjo lahko napredujemo.

Seje v novem letu se bodo vršile na drugi pondeljek v mesecu v navadnih prostorih. V zimskem času bo začetek ob sedmih večer, kar si vse zapomnite.

Na tej seji je bilo sklenjeno, da bomo še naprej imele takozvane "birthday parties" in sicer trikrat na leto, to bo v maju, septembru ob obletnici in decembru. Namreč, vse, ki imate rojstni dan od januarja do maja, bo pardi meseca maja in potem od junija do septembra in nato od oktobra do decembra. Katera članica hoče prostovoljno kaj darovati v ta namen, bomo z veseljem sprejele ter ji bille hvaležne. Malo razvedrila je vsakemu v korist, samo glejte, da boste vse prisèle in sodelovalo.

Letos bo 15 let, odkar je bila ustanovljena naša podružnica. V teh žalostnih časih je težko odločiti za zavabe, zato je bilo sklenjeno, da vsaka članica prispeva 50 centov v ročno blagajno namesto veselice, ker so vedno stroški in treba je imeti nekaj denarja na razpolago. Pri nas damo vsaki članici, ki je bolna in je pod zdravniško oskrbo tri mesece proste članarine; če se poroči, damo dar v vrednosti \$250; če pride smrtni slučaj, damo za sveto mašo in avtomobil za k pogrebu in trikrat v letu se darujejo svete maše, za vse članice in tako naprej, imamo vedno izdatke. To sem pojasnila, da veste, kam gre denar, da ne boste preveč prigovarjale za pol dolarčka, ko se vas bo vprašalo zanj. Ako ima katera izmed članic ugovor k temu, potem naj pride na sejo in povije svoje mnenje.

Sedaj vam pa kličem: Zdravo novo leto!

Frances Perme, predsednica.

Št. 33. New Duluth, Minn.—Na seji v decembru je bilo lepo število članic, pa še več bi jih lahko bilo, ker vreme smo imeli prav lepo.

Sklenjeno je bilo, da se ne bo več zlagalo iz blagajne za članice, ki ne plačujejo redno asesmenta. Ako se članica javi pri tajnici, da se za njo založi, potem se bo to storilo, drugače se pa ne bo za nobeno več plačalo, ker je v škodo naši blagajni, ako članica pusti Zvezo in ostane par mesecev dolga pri podružnici. Na 25. v mesecu je zadnji čas vsak mesec, da se plača.

Tiste, ki ste bile doslej bolj počasne za plačat, lepo prosim, da bi plačale za par mesecev za naprej in potem ne bo nobenih sitnosti. Upam, da ne bo nobena izmed naših članic pustila Zvezo, ker bo treba dati 10 centov več na mesec.

Odbor za leto 1944 je sledič: Predsednica Ana Podgoršek, podpredsednica Frances Kaplenk, tajnica Mary Shubitz, zapisnikarica Anna Hren, nadzornice: Mary Skender, Anna Novak in Amalija Braye.

Srečno novo leto!

Mary Shubitz, tajnica.

Čestitke mestu Gilbert!

Župan Anton Lopp

Ponosne smo na poročilo, ki ga podaja predsednica št. 31 v Gilbert, Minn. Da zavzemajo Slovenci sedem važnih mestnih uradov, to pa že nekaj velja.

Čestitamo zavednim Jugoslovom in Jugoslovankam ter želimo, da bili za vzor drugim mestom, kjer stanejo naši ljudje, ker v skupnosti se res lahko mnogo doseže. — Urednica.

Št. 38. Chisholm, Minn.—Naša glavna seja dne 14. decembra je bila tako slabo obiskana. Res je, da je vreme viralo do udeležbe, ker je bilo zelo mrzlo, toda to ni prikrat, tudi druga leta je bilo mrzlo ob tem času. Zato je težko opristiti odsotnim in priznati moramo, da je vse premalo zanimanja za stvari, ki so med nami za našo korist in za podružnico. Žalostno je, da smo tako počasne pri spoznanju.

Za leto 1944 je bil izvoljen sledič odbor: Predsednica Anna Trdan, podpredsednica Johanna Prevetz, tajnica Johann Dolinar, blagajničarka Frances Stonich, zapisnikarica Frances Andolsek, rediteljica Frances Bečaj, poročevalka Josephine L. Benchina, nadzornice: Mildred Bashel, Margaret Rebrovich in Josephine L. Benchina.

Vljudno ste vabljene na sejo 12. januarja, to je na drugi torek v mesecu. Po seji bomo igrale karte in imeli malo prigrizka. Jaz mislim, da se boste prav prijetno zabavale. Vsaka si bo rekla: "Ako bo pa tako prijetno na sejah odsej, bom pa prišla redno vsak mesec, ker tudi jaz potrebujem razve-

drila, ko so tako dolgi večeri." Prosim, pridite v velikem številu.

Srečno novo leto!

Josephine L. Benchina, poročevalka.

Št. 43. Milwaukee, Wis.—Decembrska udeležba na seji je bila zelo slaba. Upa se, da boste odsotne članice vposlovale pravila sprejeta na tej seji po navzočih članicah. Sklenjeno je, da bo vsaka članica prispevala 50 centov v ročno blagajno, ker ne bomo imele druge zavabe in to naj bo plačano do julija meseca. Odbor je ostal isti in seje se bodo vršile pri Tominšekovih. (Saj se nas ne morejo iznebiti). Lepa hvala odboru za vestno uradovanje v preteklosti, kakor tudi Tominšekovim za prostor.

Resno sta bolni sestri Schneider in Mary Gnader. Priporočam članicam, da ju obiščete.

Sestri Tominšek in Bentz sta obdarili vse navzoče na seji z božičnimi darili. Iskrena hvala!

Prisrčna hvala vsem članicam, ki ste prispevale za božično darilo, poslano moji mami, ki se nahaja v bolnišnici. Da bi Bog dal, da bi ne bila vaša stara leta tako žalostna kot so njena.

Pozdravljeni in veselo novo leto!

Josephine Verlick.

Št. 47. Cleveland (Garfield Heights), O.—Tudi na glavni seji ni bilo udeležbe kot se je pričakovalo, menda so bile nekatere v strahu, da bi se jih kak stolček prijel, toda hvala vsem tistim, ki ste bile navzoče, vseeno je bilo bolj živahnih kot po navadi. Ostalo je večinoma vse po starem in tako je ostal tudi odbor razen dveh nadzornic in novi sta Antonia Mally in Angela Zuban.

V teh časih, ko se ne more dobiti skupaj potrebnih stvari za veselico ali prireditve, bomo isto opustile in namesto tega bo vsaka članica prispevala 50 centov v ročno blagajno, kar gotovo ne bo nobena uporekala, ker veselica bi vas stala še več.

Prosim, da vzamete v naznanje, da ne bom za nobeno zalagala asesmenta in sedaj se plačuje 35 centov mesečno. Prosim, da plačate do 25. v mesecu, ako vam pa res ni mogoče priti plačat na sejo ali na 25. potem me na en način ali drugi obvestite, ker drugače bom vsako brez ozira suspendirala. Ako se kateri kaj primeri, bo sama sebi odgovorna. Katera je pa zaostala s plačevanjem, prosim lepo, da pridete povrnati, ker toliko pač pričakujem od vas, da povrnete, kar sem založila.

Zadnjič sem poročala, da nas je zapustila sestra Rus iz Reno in še predno smo jo položili k večnemu počitku, je Vsemogočni poklical v večnost sestro A. Štefančič na Prince Ave. Pokojna je bila več let v hudih bolečinah—doma in bolnišnici. Zapustila je soprog, dve hčerkki in tri sinove; dva služita pri vojakih. Stanley je bil navzoč pri pogrebu, toda hujše pa je bilo za Josipa, ki je po obvestilu smrti matere takoj prihitel s aeroplonom iz daljne Porto Rico, pa žal je bila mati dan preje položena v hladni grob. On ni videl svoje matere dve leti in pol.

Isto je zadel hud udarec sestro Stolar, o kateri sem poročala, da ji je 4. novembra preminul soprog in sedaj je dobila od vojnega oddelka vest, da

Cpl. Frank Stopar

je dne 9. novembra padel v Italiji njen starejši sin Frank, star 27 let.

Vsem družinam gori omenjenih slučajev, izrekamo naše globoko sožalje. Pokojnim pa naj bo naš Stvarnik dober plačnik v nebeških višavah.

Naša bodoča seja bo 8. januarja zvezčer. Katere niste bile na glavnem seji, pridite vsaj na prvo sejo tega leta, ker poročalo se bo račun za leto 1943.

Naša zvesta sestra Meserko in njen soprog August se te dni veselita, ker sta postala stara mama in stari ata, ko je sinaha povila sina. Družina stanuje na 8609 Cannon Ave. Sin August mlajši se nahaja pri vojakih. Srečnim sorodnikom naše iskrene čestitke!

Blagoslovljeno novo leto želim vsem članicam in čitateljem Zarje!

Helen Tomažič, tajnica.

Št. 49, Noble, O.—Leto 1943 je že za nami in se mi zdi na mestu, da nekoli sporočam o delovanju naše podružnice onim članicam, ki ne hodijo k sejam, da bodo vedele, kaj smo storile v korist podružnice in Zveze.

Za Materinski dan smo imele lep program in okreplila. Najlepše je pa bilo, ko je prišel Mr. Anton Grdina in nam pokazal celo vrsto krasnih in zanimivih slik. Prav lepa hvala, Mr. Grdina in se priporočamo še za prihodnjič.

Na srečke smo dale tudi en bond za \$25, kar nam je prineslo skupno s pribitvijo toliko, da smo plačale, kar je bilo še dolga na uniformah, katere so si kadetke nabavile nove lansko leto.

Dne 8. septembra smo imele precej važno sejo, katero je posetila naša glavna podpredsednica Mrs. Frances Rupert. Med članicami je bila nejasnost zaradi novega asesmenta in Mrs. Rupert je pojasnila vzroke za to spremembo in članice so se soglasno izrazile, da bodo plačevali 35 centov na mesec v novem letu. Po seji smo imele lepo zabavo in ker je bil tisti dan god predsednica od podružnice, so ji članice poklonile lep šopek cvetlic in tudi obdarile z lepim darilom. Najlepša hvala vsem in tudi Francky Rupert, s katero bova ob priložnosti poglihali.

Meseca oktobra smo bile pa nad vse veselle zmage, katere so si pridobile naše kadetke v tekmi za prvenstvo v korakanju med drugimi vežbalnimi krožki. Me smo vedno imele mnogo zaupanja v naš krožek, toda vseeno smo bile iznenadene njihove zmage. Vsa čast, kadetke: Keep it up!

Seja v novembру je bila tudi važna. Imele smo volitev odbora za novo leto. Po seji smo pa imele prav prijetno zabavo, ko smo praznovale zmago naših kadetk. Navzoče so bile tudi glavne odbornice Mrs. Frances Rupert, Albina Novak in Frances Kurre. Bilo je prav prijetno. (Hvala tudi vam in prijaznim odbornicam, kakor tudi kadetkam za vso izkazano ljubeznost do nas. Opomba urednice).

Rada bi opozorila vse one članice, ki želijo zvišati smrtnino, da sporočijo tajnici prej, ko mogoče, da bo imela dovolj časa ureiti.

Voščim prav srečno novo leto, ki naj nam prinese tako težko pričakovano zmago in svetovni mir. S pozdravom,

Mary Stušek, predsednica.

BLAGOSLOVljeno NOVO LETO ŽELIMO

Rev. Milan Slaje,
duhovni svetovalec,
in glavni odbor S. Z. Z.

Št. 51, Akron, O.—Čas hitro beži, akoravno je na svetu toliko žalosti in trpljenja. Saj se drugega ne sliši kot gorje in strah pred temi krutimi sovražniki. Bog daj, da bi bil enkrat konec te vojske in Amerika bila zmagoslavna. Letošnji božič je bil obdan z žalostjo. Bog daj, da bi bil to zadnji žalostni božič in prihodnji bil zopet srečen in vesel.

Glavna seja 5. decembra je bila še precej dobro obiskana in imele smo se prav prijetno. Ponovno je bil izvoljen ves bivši odbor, sicer ni bilo drugega izhoda, drži ali pa pusti, da se podružnica razkopa. Naše članice so v vseh rečeh dobre in napredne, samo urada pa noč nobena sprejet. Vsaka ima vzrok ali je prestara, ali je predaleč ali preveč zaposlena. Jaz vem, da se ne bi branile storiti še tako težkega dela, ampak za sprejeti urad, tisto pa ne. Pa naj bo tako, kakor ho-

čete imeti, samo prosim, da boste tako pridne v novem letu 1944, kakor ste bile v zadnjem, pa bo boljše za vse, za odbornice in članice. Delujmo skupno za lep napredok.

Odbor za to leto je: Predsednica Frances Bailey, podpredsednica Rose Alkver, tajnica in zapisnikarica Margaret Petrick, blagajničarka Jennie Golec, nadzornica Mary Vouk in Frances Zakely. Seje se vršijo vsako prvo nedeljo na 2166 Manchester Rd.

Drage sestre! Nahajamo se v novem letu, katero naj bi bilo v mnogih ozirih srečnejše od lanskega. Bog nam daj ljubo zdravje in da bi se naši dragi, ki se nahajajo po bojiščih, vrnili zdravi in zmagoslavni nazaj. To želim iz dna svojega srca.

Voščim vsem glavnim odbornicam srečno novo leto in da bi Bog vam pomagal nadaljevati v napornem delu, ki je v korist vsem članstvu. Isto želim tudi vsem našim članicam in našim urednicam Albini Novak, Bog vam daj zdravje in pomaga nam naprej delovati za uspeh naše Zveze. Bog z vami in najlepše pozdrave vsem skupaj! Zbogom! Margaret Patrick, tajnica.

Št. 52, Kitzville, Minn.—Na glavni seji smo se imele prav prijetno. (Imena novih odbornic so v angleškem dopisu). Seje bodo v tem letu v navadnih prostorih ob istem času kot do slej. Po seji smo igrale "banko" in dobitke so dobile sestre Mary Bartol, Gertrude Kochever in Lucille Oberstar. Serviran je bil tudi prigrizek.

Upam, da boste prišle na vsako sejo v tem letu, ker bomo imele vedno nekaj lepega razvedrila.

letu! Rose Chiodi, predsednica.

Št. 67, Bessemer, Pa.—Drage sestre! Javljam vam, da smo imele godišnjo sjednico 12. decembra, na kojo smo rešile mnogo važnih stvari. Kako vam je več obznanjeno u glasilu Zarje, za asesment razred B jest 60 centi mesečno in za razred A je 35 centi mesečno za platit. Naše članice su glasivale za 5 centi u domaču blagajnu za pokriče društvenih troškova, to jest plačat čemo 65 i 40 centi na mjesec.

Preokrenule smo naše mjesečne sjednice te se obdržavat prvu nedeljo u mjesecu. Prva godišnja sjednica počima 2. januara, 1944, točno u pol osam sati u večer u Hrvatskom klubu. Moli se one članice, koje točno ne plačaju mjesečne pristojbine, neka platu na vreme, da ne budo posle godnjale, kad se ih suspendira.

Drage sestre, širom Americe, želim vama sretnu novu godino, a ja se Bogu molim, da bi nam nova godina došla veselija. Da nas nova godina obradije, pa da vesela srca budemu mogli zaprovaditi onu našu ljepu staru hrvačku pjesmu: "Veselu ti godinu na vješči jem puče krščanski narodi nam se Kralj nebeški od Marije čiste Djevice, na tom mladom ljetu veselimo se Kralja poklonimo se i molimo, daj nam Bože zdravje. K tome veselju i ovog ljeta svega zaobilja, neka Svetiščni dade, da vna naša ljepa i velika domovina Amerika svlada sve naše neprijatelje, da jednog dana veselo zapeče prsa naša zvezdana zastava nad našim skromnim domovima, da nas obra-

duje mnogobrojne tisuće razaloščenih nas Majki." Da bi nam se vratili naši mili sinci u naš zagrijaj. Dragi Bože usliši molbe moje, blagoslov našu staru domovinu, daj joj mir i blagoslov Uzdišen za svojim starcem, ocem, braću i sestrama, a znam da ih nikada više videti nemogu. Dao Bog, da se i naša staru domovinu izbravila iz robstva, u kojem već tako dugo čami i strada.

Završujem sa lijepim sestrinskim pozdravom i želim sretnu novu godinu!

Katherine Zatković, zapisnikarica.

Št. 74, Ambridge, Pa.—Srečno in veselo novo leto želim vsem članicam Slovenske ženske zvezde!

Glavna seja je minila, katera je bila slabo obiskana, kar je žalostno, da se članice bolj vneto ne zanimajo za svojo organizacijo. Odbor za to leto je sledeč: Predsednica Jennie Gaspercic, podpredsednica Mary Grandovic, tajnica in blagajničarka Jenny Anzur, zapisnikarica Josephine Tekstar. Seje se bodo vršile vsako drugo nedeljo v mesecu ob treh popoldne, torej prihodnja seja se vrši 9. januarja v Slovenskem narodnem domu. Tajnica bo tam od dveh do štirih, da vsaka lahko plača, kar upam, da boste upoštevale.

Sporočam žalostno novico, da je 22. novembra za večno zaspala v Gospodu naša sestra Hermina Kuhel. Pokojna zapušča dva sina in dve hčeri. Počivaj v miru, draga sestra! Družini naše globočko sožalje.

Srečno in veselo novo leto! Na svidenje na seji 9. januarja!

Jenny Anzur, tajnica.

Št. 77, N. S. Pittsburgh, Pa.—Minilo je že nekaj mesecev, odkar sem se oglasila v Zarji. Na glavni seji sem pričakovala lepo udeležbo, ker je bilo treba volit odbor, pa članice vseeno niso prišle.

Kot predsednica, je moja dolžnost se zahvaliti vsem članicam za prijaznost in sodelovanje z odborom. Kar se tiče sej, ste bile prav veselega srca in med nami ni bilo nesoglasja. Imele smo prijetne zabave in bile ste radodarne, da smo lahko plačevali naše stroške in si tudi prihranile nekaj grošov za hudo uro. Zatorej hvala za vse, kar ste storile po svojih močeh. Le tako naprej, drage sestre, delati vse za eno in enega za vse, pa se nam ni treba bati, da bo naša podružnica prepala, temveč bo ostala na trdnem stališču. Saj pravi pregor: Kar človek dobrega stori, mu Bog plačilo da. Zato tudi jaz želim, da bi vas Bog blagoslovil za vaš trud in delo. Torej držimo skupaj in bodimo prijazne druga z drugo in imeli bomo še večji blagoslov. Premislimo, da živimo samo za malo časa in treba bo umreti.

Naša podružnica je imela tri smrtnne slučaje lansko leto. Lani ta čas so se še veselile med svojimi dragimi in danes počivajo v grobu. Tako bo tudi z nami:

Kot predsednica za leto 1944 bom delovala za napredek in zadovoljnost članic, kar bo v moji moči.

V teh vojnih časih se zmeraj dobivajo novice od naših vojakov. Moj nečak, ki je pri mornarjih, je bil doma na dopustu prvi teden v decembru in se je oženil s svojo izvoljenko. Obi-

lo sreče. Upam in želim novo članico pri naši podružnici.

Voščim vsem članicam veselo in srečno novo leto, da bi zdrave dočakale še mnogo let!

Angela Jeke, predsednica.

Št. 77, N. S. Pittsburgh, Pa.—Drage sestre! Naša glavna seja bi bila mogoč bolj zanimiva, ako bi se članice iste udeležile. Apeliram na vse članice, da bi odslej bolj pridno hodile na seje, saj ni tako dolgočasno med nami. Vsačka, ki pride, ima vsaj kratek čas tisti večer in enkrat na mesec bi si morale vse vzeti čas in se malo bolj zanimati za napredek naše podružnice. Ali ni veliko več živahnosti med nami, ko nas pride več skupaj?

Nov odbor je sledeč: Predsednica Angela Jeke, podpredsednica Anna Bajčič, tajnica Frances Vogrin, 2121 Magnolia St., Mount Troy; blagajničarka Elizabeth Potetz, zapisnikarica Anna Filak, nadzornice: Anna Boskovič, Mary Charnat in Rose Murslack, rediteljica Frances Femic.

Dal Bog, da bi nam novo leto prineslo veliko zanimanja in napredka in da bi vsaka članica pripeljala eno novo članico, da bi prišle vsaj do števila 100 članic. To ni nemogoče, treba je samo malo dobre volje in dela. Res bi bilo lepo, da bi složno skupaj delovalo in čakale vsak mesec za sejo, da se malo razvedrimo med dobro družbo. Res je, da je vse žalostno in še posebno ob praznikih, ker niso bili naši dragi med nami, ali kaj naj storimo druga kot molimo, da bo skoraj vojske konec, ker v molitvi se najde mir in zadovoljnost. Bog daj, da bi prišel že mir med nas!

Pri naši podružnici smo vse za Urno Nežiko, ki nam dela kratke čase. Zelo smo radovedni, kako zgleda, ker nismo že delj časa videle njeno sliko.

Vse članice, ki nimate plačane meščnine, bi lepo prosila, da poravnate zaostali dolg, za kar vam bom hvalježna.

Srečno novo leto in pozdrave!

Frances Vogrin, tajnica.

V BLAG SPOMIN PRIJATELJICI MAGDALENI KREMŽAR CLEVELAND, OHIO

Ko sem delala nakaznice za izplačila posmrtnine za naše pokojne članice v mesecu oktobru, se mi je oko ustavilo na poročilu tajnice št. 25, ki sporoča, da so izgubile članico po imenu Magdalena Kremžar.

Ta novica me je zelo ginila, kar verjeti nisem mogla, da je to moja prijateljica, katero sem poznala iz mladih let. Potem pa prejmem še druga poročila in sem bila uverjena, da je to ona.

Mrs. Kremžar sem poznala, ko smo živelji še v Clevelandu pred 38 leti na 43. cesti. Takrat nas je mnogokrat obiskala s svojo družino. Bila je dobra prijateljica moje pokojne mame. Ko smo se preselili v Joliet, se je naše prisrčno prijateljstvo nadaljevalo. In ko je umrla moja draga mama, sem se njo še tesneje oklenila za prijateljico. Vsakikrat, ko smo prišli v Cleveland, mi je naprej zapovedala: "Ja, Pepa, Bog vari, da zvem, da si bila v Clevelandu in da se ne bi pri nas ustavila." Kjer sem se mudila, je že naprej poslala poročilo, da me priča-

kuje. Bila je v resnici gostoljubna, iskrena, prijazna in odkrita žena. Tako prijateljic na tem svetu je zelo malo. Srečen je tisti, kateri ima take prijatelje ali prijateljice. Kadar sem se mudila pri nji, se mi je zdelo, kot da sem pri drugi mami. Tako nam je z materinsko skrbjo stregla.

Nazadnje sem jo videla tisti čas, ko so bile v Clevelandu jolietiske kadetke leta 1942 v Euclid Beach parku. Tisti večer po tekmi kadetk, me je prijela, da moram žnjo v hišo, pa čeravno je bilo že itak pozno, morali smo še k nji. Na mizo nam je znosila vsakovrstne dobrote. Težko smo se ločili. Bilo je že ena popolnoči. Kdo bi si mislil, da je bilo to zadnjikrat, ko sva se videle.

Naj bodo te vrstice posvečene nji v spomin. Leta potekajo; krog naših iskrenih prijateljic postajajo z letom redkejši. Naj ji Bog poplača za vse, kar je na svetu dobrega storila. Bila je blaga duša. Sveti naj ji večna luč. Sorodnikam pa moje sožalje.

Josephine Erjavec.

A. Galetova:

SKRIJ NAS!

Sneži, sneži, sneži.
To noč pojde Devica v Betlehem,
pojde tod mimo,
kraj naših koč,
pa noč Bog, da kot nekoč
bi videla samo brezsrečnost ljudi.

Zato sneži, sneži, sneži.
Nocoj bo vse belo:
brez zvona zvonik,
bogatinov prag,
prestavljen mejnik
in vdovina streha, ki postrani visi.

To noč pojde Devica v Betlehem.
Pojde tod mimo našega kraja.
Da ne zajoka nad nami,
o Bog,
skrij nas pod belo odejo, skrij

PESMARICA "ZAPOJMO"

Slovenska pesem, katero vsi ljubimo, ne bo nikdar izumrla, kakor tudi ne bo slovenska govorica. Vsi, ki smo prišli iz starega kraja, imamo v spominu marsikatero narodno popevko, toda tukaj rojena mladina zna pa samo tisto, kar se je navadila od nas. V ta namen je naša kulturna organizacija Slovenske ženske zvezde dala tiskati lepe knjižice, ki vsebujejo do 175 najbolj priljubljenih pesmic.

Teh knjižic je bilo prodanih že do pet tisoč in sedaj je na razpolago trdo vezana knjižica, katere cena je 75 centov. Naroči se tudi lahko po pošti in sicer od urednice Albine Novak, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

Namesto denarja lahko priložite znamke, to je s pismenim naročilom. Zaloga ni velika, zato priporočamo, da naročite kmalu.

Št. 88, Johnstown, Pa.—Na glavni seji je bila malo večja udeležba kot po navadi. Tako bi moralno biti vsak mesec, drage sestre!

Ko sem prebrala pismo od glavne tajnice Mrs. Erjavec je našim članicam šlo do srca in so se usmilile ter darovalo po svojih močeh. Nabrala

se je vsota \$5.75 za v pomožni sklad, zakar lepa hvala vsem darovalkam.

Na prihodnjo sejo ste pa zopet vlijedno vabljene, da pridete v čim večjem številu, ker imamo vedno kaj važnega za razmotritav. Opominjam vas tudi

V BLAG SPOMIN POKOJNIM SESTRAM, KI SO PREMINULE PRI SLEDEČIH PODRUŽNICAH:

ŠTEV. 10 — Jennie Dobnikar, 15722 Holmes Ave., Cleveland, Ohio, rojena 7. marca 1872, pristopila 26. oktobra 1928, umrla 7. novembra 1943. Družabna članica.

ŠTEV. 15 — Elizabeth Valencic, 3603 E. 78th St., Cleveland, Ohio, rojena 17. novembra 1893, pristopila 9. junija 1940, umrla 22. oktobra 1943.

ŠTEV. 25 — Rose Suhadolc, 1086 E. 71st St., Cleveland, Ohio, rojena 15. oktobra 1884, pristopila 8. junija 1931, umrla 3. novembra 1943.

ŠTEV. 47 — Frances Russ, 9522 Reno Ave., Cleveland, Ohio, rojena 12. marca 1882, pristopila 9. marca 1935, umrla 17. novembra 1943.

ŠTEV. 47 — Antonia Stefancic, 10802 Prince Ave., Cleveland, Ohio, rojena 11. novembra 1891, pristopila 9. marca 1935, umrla 19. novembra 1943.

ŠTEV. 48 — Maria Marold, Buhl, Minn., rojena 23. januarja 1881, pristopila 1. avgusta 1931, umrla 1. novembra 1943. Ustanovna članica.

ŠTEV. 54 — Josephine Cvetkovich, 2109 Milton St., S. E., Warren, Ohio, rojena 5. septembra 1904, pristopila 28. marca 1943, umrla 8. oktobra 1943.

ŠTEV. 71 — Mary Klobucher, Box 13, Strabane, Pa., rojena 2. aprila 1902, pristopila 8. januarja 1941, umrla 29. oktobra 1943.

ŠTEV. 79 — Mary Gorg, Enumclaw, Wash., rojena 1. decembra 1900, pristopila 6. marca 1938, umrla 9. novembra 1943.

ŠTEV. 94 — Mary Ujich, 2029 Harrison Ave., S. W., Canton, Ohio, rojena 4. januarja 1897, pristopila 27. decembra 1938, umrla 18. novembra 1943.

Bog jim daj večni mir!

zaradi asesmenta, ker je zadnji čas, da mi naznanite, v kateri oddelek hočete spadati. Z januarjem smo začele plačevati po novih pravilih.

V bolnišnico je moralna sestra Apolonija Lindich, kjer je bila dva tedna in dva dni, zdaj se pa zdravi na domu in se ji stanje polagoma boljša. Vsem bolnim želimo ljubega zdravja.

Srečno in veselo novo leto želim vsem glavnim odbornicam in članicam vseh podružnic.

Mary Lovše, tajnica.

Lepa hvala št. 88.

Kar se človek najbolj boji, ga gotovo zadene. Kadar sem šla obiskat bolnike v bolnišnico, sem vselej vzduhovala: "Oh, kako se jaz tega bojim," a zadela me jebolezen in sem moralna na operacijo.

Zahvaljujem se lepo vsem, ki so me obiskale. Kako se človeku dobro zdi, ko dobi obiske. Hvala Rev. Thomasu, kakor tudi vsem članicam, odbornicam, sorodnikom, prijateljem in sosestram od drugih društev. Zahvaljujem se tudi mojim hčeram in sinu Davidu, ki so me vsak dan obiskali in skrbeli, da je bilo doma vse v redu. Zahvaljujem se tudi vsem, ki so mi poslali voščila k zdravju in za vse drugo, kar mi je kdo daroval. Srčna hvala vsem sku-paj!

Veselo novo leto želim vsem skupaj pri Slovenski ženske zvezi!

Apolonija Lindich.

Št. 90, Bridgeville, Pa. — Na decembrski seji je bilo sklenjeno, da se priredi na pustni večer 22. februarja zabavo. Postreženo bo z domaćimi klobasami in kislim zeljem. Iskreno se vabi vse članice na poset, ker gre v korist blagajne. Želim srečno novo leto!

Pozdrav!

Ivana Skvarca.

Št. 95, South Chicago, Ill. — Več se nisam dugo javila u našoj Zarji, jer nisam imala časa pisati. Uvijek sam se bojala od kako je povišen asesment, da budemo do novoga leta izgubili sve članice. Ali ne možda mali broj?

Naša godišnja sjednica je bila dobro posjećena na 8. decembra. Na istoj je bio i "Pantry Shower" za naše šolske časne sestre, koje su z veseljem došle k nama u dvoranu i z nama zajedno imale mali lunč. Sada vam od srca zahvalim svima članicama, koje ste gore spomenuti večer došle z domom, bilo u novcu, bilo u groceries. To jest ljepli običaj od našeg društva, da se sjetimo naših časnih sestra o božiću, koje se puno žrtvjuju za našu mladež i našu školu.

Na godišnjoj se sjednici izbral odbor za godino 1944: Predsednica Mary Markezich, podpredsednica Matilda Turiza, nova tajnica Anna Milčič, nova blagajničarka Apolonija Asenbrenner (ona bo i zapisnikarica) nadzorni odbor: Anria Kampere, Evka Pozonin i Anna Tumpich, vratarica Ljuba Segina. Želi novim odbornicam dobar uspjeh i dobru volju za novi rad u društvu. Našima dosadašnjima tajnicam i blagajničarki, Mary Plesha i Mary Miskulin najljepša hvala, što su tako točno vrstile svaka svoj posao i sa velikim žrtvama četiri godine.

Sada, drage sestre, molim vas, da budete sve prisutne na budujoči sjedni-

ci, koja će se biti 5. januara, to jest prva srijeda, jer se budu knjige predavale novom odboru.

Budite pozdravljeni sve članice i sve glavné odbornice SZZ! Želim vam svim sretno novo godino 1944!

Mary Markezich, predsednica.

Št. 96, Universal, Pa. — Drage sestre! Prošene ste na "koruzno zabavo," ki se vrši 9. januarja. Vsaka je prošena, da nekaj prinese za dobitek. Vrši se v Slovenskem domu in to po seji. Pridi-te vse, ker bo lepša zabava, ako nas bo več navzočih.

Cestitke naši predsednici Mrs. Mary Klemenčič, ki je dobila zalo hčerko.

Cestitamo tudi sestri Frances Habjan, ki je že tretjič darovala kri Rdečemu križu.

Vsem bolnim sestrám želim skorajšno okrevanje.

Želim srečno novo leto. Na svide-nje na seji in zabavi drugo nedeljo v januarju. S pozdravom,

Pauline V. Kokal.

Št. 99, Elmhurst, Ill. — Decembrska seja je bila dobro obiskana. Za leto 1944 je izvoljen sledeni odbor:

Predsednica Karolina Vertovec, pod-predsednica Theresa Kerkos, tajnica Victoria Volk, zapisnikarica Maria Rebek, blagajničarka Emma Fischer, nadzornice: Victoria Remec, Frances Kerkos in Mollie Remec, bolniška obiskovalka Frances Komel. Seje imamo vsako prvo nedeljo v mesecu na domu članic.

Vabi se vse članice na sejo 2. januaria. Želim srečno novo leto!

Victoria Volk, tajnica.

Rev. A. Urankar:

MAMKA TOŽNA, BODI MOČNA

Mamka tožna, bodi močna
kot močen fantič tvoj,
res mladost ne ve si meje,
ko odhaja v svet in boj.
Ti poznaš nam medicine
za srce, glavo in kri,
revmo, trganje po roki,
za uljesa, za oči.
Preslico, kamilce, pelin,
meto, nagelj, rožmarin,
vse si rabila po vrsti,
kadar je bolehal sin.
Ni ga boljšega od pesmi:
Pevaj si od zore v noč,
pa še Bogu kaj pomoli;
Bog bo dal svojo pomoč.
Zdaj si sama težko bolna:
Sin odhaja bogvekam.
Ni ga boljšega zdravila,
ko je človek strašno sam.

ČIGAV JE DENAR, KI GA ŽENA PRIHRANI PRI GOSPODINJSTVU?

V teh resnih časih, ko je svet zatop-ljen v smrtni boj za svobodo, pa stopi tako namiseln vprašanje v javnost. Na žalost so še vedno najdejo možje, ki si lastijo vso oblast nad svojimi že-nami in malo je takih parov, kjer bi veljavjo pravilo: kar je moje, je twoje in obratno.

Neka angleška gospodinja si je prihnila okrog \$412, katere je njen mož smatral za svojo last in je zahteval ta prihranek zase. Ženska se je upirala in mož se je obrnil na sodnijo, da ta presodi, čigav je denar pravzaprav.

Med številnimi paragrafi je tudi ta krivična in zastarela postava, ki poštavlja žensko na milost in nemilost njenega soproga. Seveda spada tako postava še v tiste čase, ko so smatrali ženske za neke potrebne zle pri hiši, nad katero je mož gospodaril. Vsled te postave so trije sodniki, trije modri možje razsodili možu vprid.

Ta krivična razsodba pa ni vznemirila samo to prizadeto ženo, ampak razne ženske skupine, ki so javno protestirale in zahtevale, da se sodniški sklep prekliče in taka postava črta za vse večne čase. Vso to akcijo vodi Dr. Edith Clara Summerskill, katera je članica delavske stranke v angleškem parlamentu. Ta odlična žena in njene pristašnje vodijo opravičen boj zoper vse take zastarele postave in za dosego enakopravnosti žensk, da jim ne bo treba odgovarjati za vsak groš, ki si ga zaslužijo ali prištedijo.

MILENA:

VEDRA ŽENA IN SREČEN MOŽ

"Saj nič ne rečem: ni lepa, ni bogata, ampak razveseliti zna človeka!" Tako je ondan zagovarjal svojo ženo moj prijatelj, ko mu je brat namignil, češ, da bi si bil že lahko izbral lepšo in bogatejšo nevesto, ko je tako dolgo izbiral.

Prijatelj je imel prav. Kaj pomaga, če je žena lepa kakor Madona, pri tem pa pusta, pretirano resna in do stojanstvena, zavedajoča se svoje lepote? Saj žena ni za to, da bi jo mož dal pod stekleni zvonec in jo gledal. Ne, žena mu je družica, ki naj ga spremlja skozi življenje in njemu in sebi vedri ure in dneve. Vesela žena deli blagoslov sreče, s svojo vedrostjo obseva dom kakor prijazno, toplo sonce. Ni srečna le sama, temveč osrečuje tudi moža in otroka in vse, s katerimi je v stiku, s svojo vedrostjo in veseljstvo. Smehljaje nosi težo dolžnosti, dočim se čuti čemer na žena kakor vpreženo v zakonski jarem. Notranja veselost, prirojena vesela narava je največja življenska dobrina poleg spoznanja, kaj je resnica, dobro in lepo.

Zena veselle narave se nikoli ne smeje prisiljeno in ne razsiplje veselosti tako, da bi se tega zavedala. Ne, veselost ji je prirojena in žari iz nje na vse strani, kakor blagodejni žarki.

Ne smete pa misliti, da so take žene slabotni značaji, da ne smatrajo ničesar za resno in so lahkomesne. Ne, one znajo dobro in pravilno pre sojati, znajo tudi skrbeti, ampak ne obupujejo, temveč gledajo vse tudi od dobre strani, upajo, da se bo dalo vse premagati s trdno voljo in bo spet pogledalo izza oblakov najlepše sonce sreče in zadovoljstva. Veste, kaj je nedavno rekel v družbi star zdravnik? "Ti praviš," je dejal, "da se ti slabo godi?" Zakaj? Zato, ker vidis samo tiste, ki se jim bolje godi kakor tebi? Ne glej navzgor, temveč navzdol! Mor da je slaba primera, ampak poglej brezposelnega družinskega očeta — pa boš videl, da se tebi naravnost si

jajno godi!" In res je! Človek se mora zavedati, da so od navadne teme še bolj črne teme. In vedra žena veselga srca in radostne misli ti to vsak dan pripoveduje.

Takšna zlata, dobra duša doseže vse že s tem, da je pri tebi; ni ji treba ukazovati: "To moraš storiti!" Dovolj je, da sede k tebi. Takoj čutiš neno bližino, in zaskrbljeni dan se razjasni v najlepši sončni dan.

Srčna veselost, vedri, nasmejani obraz žene premaga vse in deli blagodejnega mira, blagoslov sreče na vse strani.

KAJ MERIMO S KALERIJI (CALORIES)

Vsa naša hrana je tako različnega okusa in glede njene redilnosti je tudi različne vrednosti. To vrednost merimo, ne s funti in jardi, ampak s kaleriji. Čim redilnejša in močnejša je hrana, tem več kalerijev zaleže.

Vsa naša gibanja in premikanja telesa porabljajo tisto moč, ki smo jo dobili iz naše zaužite hrane. "Prazen žakelj ne stoji pokonci," je tako resničen pregor. Kadar smo lačni, nismo potrebne moči za delo in tako važno je, da doženemo, koliko hrane potrebujemo za naša dnevna opravila. Čim težje delo izvršujemo, tem več kalerijev potrebujemo. Težaki lahko pospravijo zalogo čez 3,000 kalerijev na dan. Znastveniki smatrajo 3,000 kalerijev na dan za človeka, ki tehta 150 funtov in ne opravlja pretežkega dela.

Med vojno se je število kalerijev za marsikoga znatno znižalo, posebno pa med zasužnjenci narodi, kjer jim je sovražnik vse pobral. Posledica temu je očabljenje in boleznim podvrženo telo. Premalo hrane škodi našemu zdravju in pomnite, da tudi tisti ne dela prav, ki se tlaci z vsemi razpoložljivimi dobrotami, ki so mu na razpolago. Vsaka reč ima svoje meje in mi sami moramo biti toliko preudarni, da no bomo preoblagali našega sistema z prevelikimi zalogami. Za tisti kratek čas prijetnosti, ki jo občutimo v ustih, se res ne splača tvegati našega zdravja.

Kar velja za jed, to naj velja tudi za pijačo. Na gostijah in banketih človek lahko presodi, zakaj nekateri ljudje prav po nepotrebem nosijo toliko špeha seboj. Ni čuda, če pravijo, da je tista telovadba najizdatnejša, a tudi najhujša, ki porine človeka od mize, predno je popolnoma sita.

Kadar pride pogovor na hrano, slišimo razne pohvale, kako je dobro to in ono. Seveda je dobro in pogostimo se, ako imamo, ampak vselej mislimo na kalerije, da jih ne zvišamo čez našo mero.

V tej vojni so bili Nemci najbolje preskrbljeni s hrano, ker so vse dežele oropali in pošljali svojem domov. To so delali posamezniki, ker so še po radiju vabili ljudi, da pošljejo male pakete v domovino in koliko milijonov funtov hrane je vlada zaplenila v zasužnjih deželah, ne bomo nikdar natančno dognali. Jaz bi rekla, da so vzeli vse, še tisto, kar je bilo skrito in globoko zakopano. Z ozirom na vse bogate zaloge, se je Nemcem dobro godilo in je prišlo na vsako osebo dovolj kalerijev. Računa se, da je bil vsak deležen 2,700 kalerskih vrednot dnevno. Zdaj pa lahko sprevidimo,

koliko je prišlo na tiste, ki so vse izgubili in bili okrajeni. Kaj so se Nemci brigali, če so drugi hirali in pešali vsled pomanjkljive hrane. Še veselili so se, ker v takem slučaju je bila lakota njih dobra zaveznička, ki je pomagala pospravljati, kar je še ušlo puščam in bajonetu. Nemci pa tudi Italijani so enaki grešniki, ki so prišli morit nedolžne sosedje, da spravijo na njih mesta njih preštevilne prebivalce. Ko to premisljam, pomilujem vse tiste nevedne matere, ki so prebolela vsa svoja dobra leta življenja ob zibelih svojih ljubljencev, ki so bili že tedaj zapisani smrti od razbojniških čet. Množina hrane, oziroma živeža in število prebivalcev mora iti v nekem sorazmerju, drugače ne bo dostenjega in mirnega sožitja v človeški družbi. Pravijo, da je nevednost najhujši bič, ki tepe človeštva in kakor spoznamo, so nevedne matere najhujši bičane in tepene.

Nemci so bili presneto dobro poučeni z vrednosti kalerijev in tega znanstva so se posluževali povsod, kjer so jim bili ljudje napotni. Dokazano je, da so bili Poljaki postavljeni na jake nizke kvote kalerijev. Ako so dobili po 800 kalerijev na dan, so bili že dobro zaleženi, če pomislimo, da je za Žide prišlo samo po 400 kalerijev na osebo. Kakor pravimo, se je duša komaj držala telesa.

T. K.

GOSPODINJSTVO V NOVEM LETU

Vse se zavedamo, da je sreča družine v prvi vrsti odvisna od dobre in skrbne gospodinje. Njeno taho delo se vse premalo vidi in opazi, ves vidni uspeh takoj izgine. Če se je po več ur mučila z dobrim kosiom ali večerjo, v eni urie vse pospravljeno in kdo še misli na njen trud? Če je ves dan čistila in snažila, pa pridejo domači domov in dostikrat v hipu uničijo ves njen trud. Potem pa še pravijo, kako je sitna, kako vedno godrnja in ne pusti človeku pravega veselja. To bi rade povedale vsem, ki naše delo tako malo ali nič ne cenijo.

Gospodinjam pa želimo velik koš potrpljenja in prizanesljivosti. Vse delajmo z veseljem in ne z nevoljo. Res se da marsikatero delo olajšati, ako ne bomo prehitro vznemirjene.

Drage članice! Prosi se vas, da bi sporočile urednici, ako se vam kaj posebno dobro posreči pri kuhi, da bomo mogli povedati še drugim. Ne bodimo kakor skopuh, ki vse hrani doma v vreči, ampak povejmo še drugim, kako se napravijo okusne stvari in na ta način bomo vse črpale mnogo lepega in koristnega, ki nam bo prav prišlo pri gospodinjstvu.

Leta nazaj ste bile zelo pridne in pošljale ste recepte in navodila za priobčitev v Zarji in s tem sodelovanjem bi radi nadaljevali in vas lepo prosimo, da bi že za prihodnjo izdajo poslale kakšne dobre nasvete. Priobčeno bo vaše ime, ako pa to ne želite, se bo lahko omejilo.

Sestra Kattie Triller, predsednica št. 16 v South Chicagu, nam je poslala sledenje navodilo za riževe klobase:

Riževe klobase

Sestavine: Pol svinske glave, ena pljuča, en kvart krvi, tri funte špeha, tri funte riža, en funt in pol čreves ter

po eno veliko žlico popra, cimeta, klinčkov, majarona in soli po okusu.

Skuhaj glavo in pljuča, prideni par lorberjevih listov, glavo kuhanj tako dolgo, da se meso loči od kosti ter vse skupaj izmelji. Deni v posodo in dodaj riž, kateri se je kuhal deset minut in v gorki vodi izplahnil, potem dodaj zabelo in dišave in približno en kvart juhe, v kateri se je kuhalna glava. Na zadnje pa zlij kvart kri in vse skupaj dobro premešaj in napolni v črevesa.

Klobase deni kuhanj v vrelo vodo približno deset minut, ko se ohlade, jih speci.

Perzijski pilaf

Razreži en funt jančevega mesa in eno čebulo. Oboje osoli in popopraj ter praži v ponvi, v kateri prej razcvrži žlico masti. Ko se lepo zarumeni, pa pretresi v lonec in položi vrhu šest suhih, namočenih češč brez koščic in narezke enega jabolka in pol šale opranih rozin. Čez vse to pa potresi dve šali opranega riža. Zalij z vročo juho ali z vodo, da bo za dva prsta vode nad vsem, ker riž se zelo napne med kuhanjem.

Kuhaj na malem plamenu, dokler ni riž kuhan in zgoščen. Ako hočeš, postavi to jed še v peč, da se odvrha lepo zarumeni.

Na trgu se dobi rujav riž, ki je z ozirom vitamine večje vrednosti. Ta riž (brown rice) je bolj trd, ker ima zunanje luskine in ga je treba kuhati najmanj pol ure, ako je bil prej odmočen v topli vodi.

RAZMETANE IGRACE

(Prevod iz angleščine)

Moja hčerka rada skače,
razmetane vse igrače
v sobi so, kar me jezi:
"Svoje spravi v red stvari!"

Gre k počitku že zarano,
in pusti vse razmetano.
Ko zrem v njen obrazek rdeč,
seme vesela—ne jezna več.

Ko doraste pa seveda
v sobi več ne bo nereda,
bom igrač spomnila se,
žalostno mi bo srce . . .

Ivan Zupan.

Rdeči križ je ena najbolj zanesljivih dobrodelnih ustanov, ki nima meje na drugih očitkov temveč deluje samo za blagostanje in pomoč tistim, ki so v pomanjkanju in trpljenju!

MLEČNI PRAH

Mleko je tak produkt, da ga je težko prevažati in tudi težko delj časa hrani. V obliku praha pa se dolgo hrani. Prebivalci otoka Malte so gotovo posebno hvaležni za mlečni prah, katerega jim je poslala Amerika. Na en kvort vode se raztopi štiri unče in pol mlečnega prahu in kolikor so ga dobili iz Amerike, bodo lahko napravili 2,500,000 kvortov mleka.

V naših državah smo mislili, da ni nihče premalo hranjen in vendar se tudi v tej deželi obilice najdejo številni slučaji pomanjkljive prehrane. Včasih je temu kriv slab in pičel zaslужek, a dostikrat pa ignoranca tistih, ki kupujejo in pripravljajo hrano za posamez-

ne družine ali za večje skupine. To nas sili, da se me gospodinje zanimamo za vsa tako predavanja in priporočila strokovnjakov, da bomo zadostno in pravilno hranile tiste, katerih zdravje in dobrobit je zaupan v naše roke.

Na svetu so kraji, kjer nobeno leto ne dobijo zadostnega pridelka. Vse take primanjkljaje bo treba nadomestiti od drugod, če nam bo res pri srcu blagor vsega človeštva. Nedavno smo čitali, kako so Kitajci rešili svojo rižev zakladnico, to je riževa polja, katere jim je ogrožal Japonec. Da so ohranili te pokrajine za kitajsko prebivalstvo, so s tem odvrnili tiste strašne prizore, ki se dogajajo po krajih, kamor se vtihotapi lakota. Dovolj je drugih nadlog, ki tepejo človeški rod in če bomo pomagali pregnati lakoto, bomo res napravili velik korak do večje človeške sreče in zadovoljstva.

Upajmo, da se bodo vsi ti plemeniti načrti naših voditeljev uresničili in da bomo kmalu pomagali dvigniti oslabele narode, ki danes trpe pod krutostjo naših sovražnikov.

URNA NEŽIKA

Vsem skupaj srečno, zdravo in zadovoljno Novo leto! Da bi v tem letu že vendar minilo strašno uničevanje mladih življenj, ter da bi se vrnili blagji mir v razruvan svet. To je edina želja mojega srca in vsem, da tudi vašega."

Ker si voščimo "zdravo" novo leto in ker je od zdravja odvisno naše dobro ali slabo razpoloženje, ki vpliva na vso našo okolico, bom danes dala nekaj nasvetov, katerih se lahko brez zdravniškega računa poslužite, ali pa tudi ne. Kakor vas je volja. Toraj:

Nikdar se z nobeno stvarjo ne presilite. Bodite zmerne v jedi in pijaci pa tudi pri delu. Še stroj se obrabi in znuca, če se kar naprej brez prestanka vrti, pa bi se človek ne. Vendar pravijo zdravniki, da pride več bolezni od nepravilne prehrane kot od preobilega dela. Toraj, bodimo pazne pri prehra-

ni. Me smo odgovorne za svoje zdravje, kot za zdravje naših družin. Glejmo, da bo na mizi vedno dovolj zelenjave, sadja in mleka, četudi manj mesa, pa bo marsikak zdravniški racun odpadel.

Ne storimo, kadar se lahko vseemo. Stanje povzroča nabrekle žile (Varicose veins). Pravijo, da pismeno nimajo nabreklih žil, ker nikdar v miru ne stojijo, dasi so ves dan na nogah. Nepremično stanje je nezdrevivo, hoja ni.

Glej, da boš imela potrebno razvedrilo, naj bo že kakoršnokoli. Če te veseli petje, poj!, če rada čitaš, porabi vsak prost trenutek za to. Ako te veseli igranje kart, ali bingo, razvedri se s tem. Tvojemu sistemu bo koristilo tudi navadno opravljanje, četudi s tem škodiš svoji sošedni ali kogar že vlačiš skozi zobe, če se potem, ko si si odložila, boljše počutiš. So pač vse vrste arcnje na svetu in vsak ima drugačen okus in naturo.

Največji sovražnik zdravju je — skrb. Kdor je tako srečen, da lahko skrb odloži, bo dolgo živel. In koliko imamo nepotrebnih skrb? Muči nas strah pred tem in onem in največkrat se niti ne zgodi česar se bojimo. Skrb in žalost ubijata dušo in telo. Komu to koristi? Niti nam, niti našim dragim. Vadimo se odresati skrb posebno nepotrebnih skrb, ter tem več zapatiti Stvarniku, ki bo opravil in rešil marsikako našo zadevo.

Zdravniki trdijo, da smo stari toliko, kot naše arterije. Z drugo besedo, če imamo mehke in prozne arterije (žile), smo mladi, ne glede na število let. V nekih starih bukvah sem brala, da bi moral človek vsako jutro popiti sok od polovice limone pomešanega z vročo vodo. Limona baje napravi arterije mehke. Jaz to delam zdaj že dve leti. Če bom dolgo živila, bo temu vzrok limona zjutraj. Menda ja!

Zdravju je potrebna telovadba in gibanje. Dihalne vaje koristijo tako pljučam kot vsemu organizmu.

Največji pripomoček k dolgemu življenju je pa — zadovoljnosten in mir srca. Srce, ki ga ne razjeda zavist, ki ga ne teži sovražstvo, v katerem biva ljubezen do vsega kar je dobrega pod soncem, je zlata vredno. Čim več bo takih src na svetu, lepše bo življenje za vse. Srd, nevočljivost, sovražstvo, zavist in grabežljivost so povzročili današnje klanje, ki ga mu ni para v svetovni zgodovini. Čim bo "kulturni" svet znal kultivirati človeško srce, da se obrne k vsemu dobremu, pa bo konec sovražstvu in ubijanju in človeški rod bo živel ciljem in namenom, za katere je bil ustvarjen.

SRČNA HVALA, JOŽE!

Za krizmus sem prejela Tvoje darilo, Jože Pograjc, ampak saj veš, kaj ne da veš, koliko je treba denarja za en bond. Al' se lahko troštam, da boš še malo primaknil? Saj sem hvaležna, kakopak, vendar bi rada pomagala Stricu Samu, ki tako prosi, da naj kupujemo bonde. Saj veš, da sem patriotična.

Torej srčna hvala stokrat, pa še en drugikrat, to se tako lepo sliši. Tvoja Nežika.

A HAPPY AND PROSPEROUS NEW YEAR

to all the members and officers. To the officers who have resigned their positions, I express a hearty "Thank you" for their work; to the newly elected officers, I extend a warm welcome and wish them success in all their undertakings.

Since the first of January another Membership Drive has been launched with the Editor, Albina Novak, as its campaign director. Those acquainted with Mrs. Novak are aware of her irresistible charm and personality. With those qualities I am confident she will again carry through a successful campaign. Won't you all co-operate to bring this Membership Drive to a victorious close?

I wish to assure all our members and officers, adults and juveniles combined, and especially the campaign workers that we are and will always be deeply grateful for their services. Your loyalty and co-operation are truly commendable. We will always remember the unselfish sacrifices you have made for Zveza and the branches. May the New Year bring you such prosperity and happiness as will enable you to undertake even greater interest in our Union and its program of culture, education and benevolence.

MARIE PRISLAND, President.

Pvt. Joseph M. Yereb

Mr. and Mrs. Joseph Yereb mourn the great loss of their beloved son (the only one) who was killed in action in the South Pacific. Pvt. Joseph M. Yereb was inducted into Service in July, 1942. He served overseas for about nine months. He has been a very congenial and sociable kind of a person and will

be missed by all who knew him. He is survived by parents and two sisters. They reside in Brundale, Pa., P. O. Forest City, Pa.

T/3 Edward F. Stanfel

Mr. and Mrs. Frank Stanfel, 581 Cedar Street, Calumet, Michigan were advised of the death in an Army hospital at Camp Russell in Egypt on Nov. 17th of their son, Edward F. Stanfel, 25, technician 3/g, ordnance department of the U. S. Army. Death was due to blood poisoning.

Edward was a graduate of Calumet high school and a member of the football team in 1935. He attended Stout Institute in Menomonie, Wisconsin for three years, enlisting in the Army two years ago. He had been overseas for a year and was stationed in North Africa before going to the Middle East.

Surviving, besides the parents, are a brother, James, U. S. Army, two sisters, Anna and Gertrude, grandfather

OFFICIAL NOTICE

With the first of January every member in Class A commences to pay 35 cents monthly dues. Members transferring into Class B will pay 60 cents monthly. In order to avoid explanations and difficulties encountered by the secretary, kindly include the correct amount of assessment with every payment.

Secretaries who have not returned the list of officers for 1944, kindly do so as soon as possible.

All contributions, which were received as Christmas gifts for the Zveza's Jugoslav Relief Fund, will be published in the next issue.

Our Board of Directors will start their semi-annual meeting on January 26, 1944, at the Headquarters. If any Branch is sending a report to this meeting, please do so prior to this date.

Wishes for great success throughout the year are extended to all re-elected or newly elected officers and to everyone. May it be a Happy and Blessed New Year.

JOSEPHINE ERJAVEC.

SZZ HONOR ROLL

We again appeal to all our secretaries to send in the names of members who are in the women's auxiliary service. We expected prompt attention on this matter, but were disappointed. Let us hear from you this month for sure. Send names to the Editor.

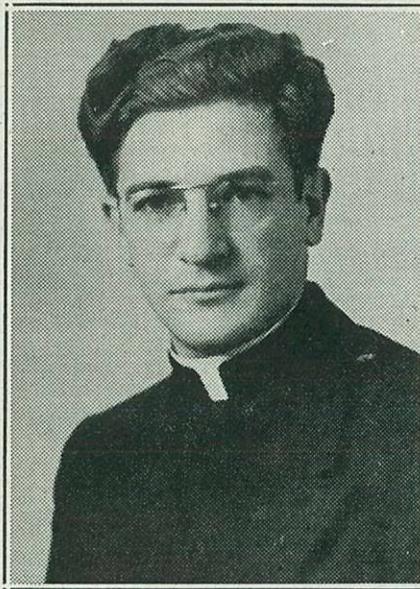
Mr. Joseph Strukel and grandmother Mrs. Ursula Stanfel.

His mother, Mrs. Frank Stanfel, has been active on the Board of No. 28 SWU of Calumet, Michigan for many years, serving in the capacity of secretary.

To the mother, father, brother, sisters, relatives and friends we extend our deepest sympathy. Edward died a hero and what is more glorious than a hero's sacrifice. He died for the most noble cause and God will most assuredly reward him in the great beyond.

COURAGE

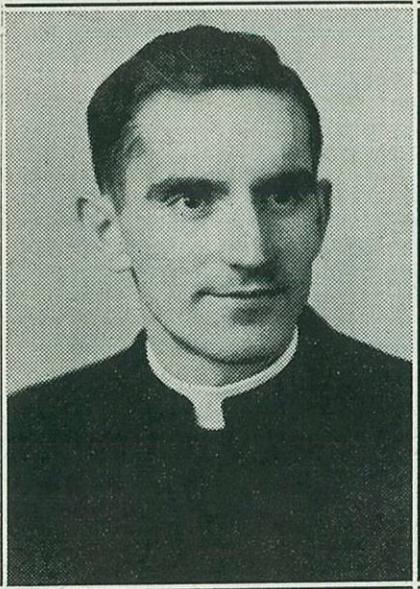
Courage! What if the snows are deep,
And what if the hills are long and steep,
And the days are short and the nights are long,
And the good are weak and the bad are strong,
Courage! The snow is a field of play,
And the longest hill has a well worn way,
There are songs that shorten the longest night,
There's a day when wrong shall be ruled by right,
So Courage! Courage! 'Tis never so far
From a plodded path to a shining star.

Rev. Victor J. Cimperman

The Rev. Victor J. Cimperman was ordained in St. John's Cathedral, in Cleveland, Ohio, on December 18th, 1943. He sang his first mass at St. Vitus Church on Sunday, December 19th, 1943.

He is the son of Mrs. Mary Cimperman (nee Zakrajsek) who is a member of No. 25 SWU. His father passed away in 1935. The family's residence is at 1240 East 61st Street, Cleveland, Ohio.

Rev. Victor N. Tomec

The Rev. Victor N. Tomec was ordained to the priesthood also on December 18th, 1943. He offered his first Solemn High Mass on Sunday, December 26th, 1943 at St. Vitus Church.

He is the son of Michael and Katherine Tomec (nee Krall). The family resides at 6206 Dibble Avenue, Cleveland, Ohio.

Both first masses were attended by a large congregation of relatives and friends. Our SWU Cadets acted as honorary escorts.

To the new priests we wish the very best of success in their significant vocation and may every year be filled with increased measure of health and happiness.

Congratulations to the families and our young priests!

LETTER FROM WASHINGTON

Dear Club Member:

Statisticians who play with figures about things, which, if laid end to end, would girdle the globe, could have a field day with New Year's resolutions. The number of those broken each year, if one could translate them into millimeters, must certainly have reached to the moon and back by now!

But wartime New Year's resolutions are different. They have to do with winning the war and establishing the peace. January 1st is a good time to resolve all over again that we will make every minute and every dollar and every action count "More work, More War Bonds. Less Leisure, Less Luxury." That's a nice set to start on for 1944—and carry through.

Fourth War Loan

Shortly after the first of the year Americans will be asked to take another tuck in their spending habits and to dig into their purses and pockets for extra bonds in the Fourth War Loan. Perhaps some will say that they have not fully recovered their breath from the September drive, but who are we to need a breathing spell?

The men who took the beachheads in Italy waited for no second wind to push ahead in fierce offensives. Our indomitable allies, the Russians, may have panted a bit after the defense of Stalingrad, but they battled on—brave if breathless.

We have not yet bought enough War Bonds. The milling crowds in department stores—retail surveys—dwindling stocks—all show that the Squander Bug is still having a whirl with silly spenders. Most of us haven't yet set the pinch of sacrifice as the measure of the dollars that should go into financing the war, defeating the spiral of rising costs and consolidating future security.

Whatever goal or slogan is decided on for the January drive, "Buy More War Bonds" is the axiom to put it

over. More than ever, in the Fourth War Loan, the Government will count upon the small buyer as a major factor in its success. More than ever, each individual must shoulder responsibility as an integral part of a warring, winning whole.

Imagine working your head off for a feather! That's just what hundreds of Indiana women did when a county War Finance Chairwoman sterilized chicken feathers and gave them out as accolades to workers who had topped their sales quotas. Fashion is spinach and the ladies who sported these well-deserved "feathers in their caps" felt as smart as if Lily Dache had created the mode.

Pupils in a Maumee, Ohio, day school discovered that the slogan "Buy Only Necessities for the Duration" happily reduced to the initials B. O. N. D. So they formed a club called "Bonds." In order to become a member one signs a pledge to buy as little as possible of consumer goods and to make that little last. "I make this pledge with no mental reservations" is the last line of this anti-Squander Bug declaration.

A Vermont Third War Loan "Door-Knocker" ran into an unexpected bonanza in her canvassing. She found a housewife who had been saving fifty-cent pieces for the past five years. They added up to a \$2000 bond when the canvasser convinced the customer that the hoarded half dollars should go to work for Uncle Sam.

A salesman who stopped off in Houston, Texas, found laundry difficulties insurmountable. A bond booth worker heard his moans and offered to wash his socks if he'd buy a \$100 bond from her. Quick to take advantage, another booth worker took over his shirts in exchange for a \$500 bond purchase. Cleanliness may come high in Houston, but the bond bonus keeps the gentleman's laundry bill well below ceiling prices.

PLANNING FOR GOOD NUTRITION USING THE BASIC 7 FOOD GROUPS

Group I.—Leafy green and yellow vegetables: 1 serving a day—raw or cooked.

Group II.—Oranges, tomatoes, grapefruit, raw cabbage or salad greens: 1 serving a day.

Group III.—Potatoes, other vegetables and fruits: 2 or more servings a day.

Group IV.—Milk (includes milk in soup, ice cream, etc.): 1½ pint to 1 quart a day for children; 1 quart a day for expectant or nursing mothers; 1 pint for other members of the family.

Group V.—Meat, Poultry Fish, Eggs: 3 or 4 eggs each week and 1 serving of meat, poultry or fish a day.

Group VI.—Bread, Flour and Cereals: 3 or more servings of enriched, restored or whole wheat cereal products a day.

Group VII.—Butter and fortified margarine: Use daily as spreads and seasoning as your supply permits.

More of life's joy and gladness,
More of its peace and cheer,
More of faith and glory
May you have all through the New Year.

Juniors' Page

A LETTER TO THE JUNIORS

by

Juvenile Director

Dear Juniors!

The New Year started out with many new resolutions and just a whole lot of energy for both work and play. How I would love to look into the homes of our juniors during this happy holiday season and see what preparation they had made for a big, successful, and happy year. It would be a wonderful inspiration to me to know just how many of our juniors had made resolutions for the New Year. It is my hope among the resolutions adopted will be one that they will be prompt in paying their dues. The next in point of interest would be attendance at meetings.

I am sure that all juniors who know and love Santa Claus resolved at Christmas time to observe health rules all through the New Year, as that was one of the things that we heard every time we saw Santa Claus. The observance of Health Rules (daily bath, brushing teeth, drinking a glass of milk every day, and getting lots of fresh air).

I am looking forward with a great deal of pleasure to read a splendid report from every Junior circle when the time comes for the report, which should be made every month.

Wishing our dear Junior a whole year of happiness and many, many wonderful achievements to your credit in your work and with the promise of doing all that I can to assist you in your work, I am

Your loving friend,
FRANCES BOGOVICH.

The entire staff of officers join me in extending to our juniors the best wishes for a joyous New Year in which we'll work united for the progress of SWU!

MARIE PRISLAND,
Supreme President.

ATTENTION MOTHERS OF THE NO. 20 JUNIOR CIRCLE

About five years ago, members of the branch undertook the making of Slovene national costumes for about fifty little girls of the Junior department. The girls made many and various public appearances in these costumes.

Recently some of the uniforms have never found their way back to their headquarters. So today, an appeal is made to all mothers of the Junior circle to return the costumes as soon as possible to one of the following places in order that we may get them ready for some future appearances:

Mrs. Josephine Muster, 714 Raub St.

Mrs. Mary Terlep, 1308 N. Center.

Mrs. Caroline Gregory, 1024 Broadway.

Or, if you desire, call 26411 and I will pick up the costumes.

The branch will be most appreciative if you will co-operate in this matter.

JOSEPHINE ERJAVEC.

No. 20, Joliet, Ill.—We wish to introduce our new cadets. Four of them are representatives from Rockdale. They are cousins: Dorothy and Dolores Dernulc, Dolores Zupancic and Virginia Cihla. Two from Joliet are Bernadine Dragovan and Doris Bistry. We wish you luck and hope you will enjoy taking orders from Mr. Pearson. We do, no matter how strict he is.

This month we wish a happy birthday to Elizabeth Avsec Patricia Brulc, and Genevieve Schmidtberger of the junior drill team and also Dolores Brulc a junior mascot.

We give our special thanks to Mrs. Prisland and Miss Bogovich for writing special letters to us. We enjoyed reading them and are sure that everyone else did. The letters are a real encouragement to all of us.

We are hoping to have the privilege of meeting Miss Bogovich in person some day. By reading the letters that she writes to us, gives us an idea of what a wonderful person she is. We are anxious to meet you, Miss Bogovich, so make it as soon as possible. Will you? Please! Thank you. As for judging us you can do that by reading our monthly report in the interesting magazine "Zarja."

How rapidly the flu has spread. Even Helen Kochevar, a co-reporter has it. Do you know that Helen sat up in bed writing a part of this report? We extend our best wishes for a complete recovery to you, Helen, and everyone else who is laid up in bed.

Three of our baton-twirlers, Jean Zola, Joan Nahas and Doris Bistry, have twirled their batons at the Farragus school recital on December 12. They performed very well and we are very proud of them. They are good entertainers and we all agree on that, I'm positive.

Last but not least we would like to mention about the wonderful time we had taking pictures. All the junior cadets met at the Erjavec residence on Sunday morning, December 5. Roll

call was taken and knowing all the cadets were present we paraded down the street and when we finally reached the Studio, we found out that they had just enough room for us to fit into. When we were all seated to take our picture, the bright lights went on at which everyone blinked except the photographer. He was used to it, we supposed.

He took several pictures and we are hoping that they will turn out just as did our dream to have a good picture taken. We went home but we weren't relieved. Oh, no! How could anyone be relieved, when waiting to see how the pictures turned out worried everyone of us.

We wish everyone a Happy and Prosperous New Year. Get into the spirit and do our best.

HELEN HOCHEVAR and
ANNA MAY RACICH.

GOOD WORK NO. 20

Introducing the Joliet Junior drill team to the SWU membership is really a big pleasure for the Editor. First of all, because she has been very much interested in the preparations of the uniforms, etc. and also because she believes that the team is tops in many ways. (Picture on page 24.)

The reporters of No. 20 tell us about the excitement that prevailed in getting lined up to have their picture taken and then again in waiting to see the pictures. Well, I think that they did very well and the picture is really good, considering what a job it must have been for the poor photographer to get that many faces to stay still.

Congratulations junior cadets! Keep up our very fine work and listen carefully to the instructions given by Mr. Pearson and by next summer you ought to be able to give us a real demonstration. How about it? I'll be anxiously waiting for further reports on your activities.

If you try real hard in your practice, maybe we can arrange for a visit by Miss Bogovich some time this year.

Your very good friend,

A. NOVAK.

Dear Juniors:

I am a member of the No. 25 (Cleveland, O.) Junior drill team, and am very proud to be a cadet.

Our team participated in two very outstanding events in the neighborhood this fall. One Sunday we took part in the unveiling of the Honor Roll, listing the names of all of our boys serving Uncle Sam. This Honor Roll is placed on the Blessed Virgin's Altar in St. Vitus Church, and it really is very beautiful.

We also marched on Sunday, Oct. 3 at the Slovenian National Home on St. Clair Ave. Many of the local Drill Teams took part on this program, and it was a very beautiful event. The Noble Cadets won the high honors in the competitive drill work. Every SZZ Team hopes to be winner the next time.

I would like to hear from some of the other members, how about it?
A Happy New Year to all!
HERMINE VICIC,
Member of No. 25 Junior Cadets.

Dear Juniors:

I am writing this letter to show how pleased I am of being a member of the Junior Cadets of No. 25, Cleveland, Ohio, and I want to tell you how much we like our Captain Mary Lach. She is instructing us very faithfully, and we like her so very much, and hope that she will remain with us for a long time.

Here is another thing: Are you doing your share in buying War Stamps! Do that with the little extra money that your parents give, and before long you'll be able to buy a bond, and that's how we can "keep 'em flying in the sky!"

A Happy New Year!

DIANA CESEN.

CAN YOU GUESS?

1. My first is a vegetable and my second the fruit of a tree, my whole a nut.
2. My first is necessary for all; my second is a weight measure, my whole is the name of a state.
3. My first is possessed, my second is a wharf, my whole is a fish.
4. My first is an interjection, my second is a cooking device, my whole is a fruit.
5. My first is a blemish, my second is to permit, my whole is a color.
6. My first is a public vehicle, my second is to decay, my whole is a vegetable.

(Answers on page 30.)

BECAUSE A PIANO SANG THE TELEPHONE WAS BORN

Because a piano was made to sing, the telephone was born, and a little-known man became a person of great fame.

When Alexander Graham Bell was in the middle of his experiments with voice transmission he ran out of money, and because most people thought his plan so ridiculous they refused to back him.

However, he went to see an old friend of his who was well-to-do. After they had talked of this and that for a while, Bell sat down at his friend's piano and played. Suddenly he turned and said to the listener, "Do you know that I can make a piano sing?"

Naturally, the friend was skeptical. Bell depressed the pedal on the piano and then sang "do." The instrument's wires vibrated with the sound and returned a distinct "do."

The inventor then proceeded to outline his theory of voice transmission. The piano won, for the friend backed him and the telephone became another link in the world's system of communication.

PROTECTIVE COVERING

Teacher (after lesson on snow): "As we walk out on a cold winter day and look around, what do we see on every hand?"

Pupil: "Gloves!"—Exchange.

WAR WORK IMPORTANT

To some of us who do not understand how important war work is, that seems unfair. It isn't hard to understand, though, if you think about it a —part of that must be used at regular little bit. Each day has only 24 hours work that must be done in either wartime or peacetime. Mother must do the cooking, the mending, the cleaning. Dad must earn the money to keep the house and his family provided with necessities. A part of the 24 hours must be used for sleep and rest, so that every person can do his best work. If there are other necessary duties, the time must be taken from what is left of the day, and that means that each of us must give up a little of it.

DO YOUR PART

When you next become angry because nobody seems to be giving you enough of his or her time, stop a minute before you slam a door or do some other irritating thing. Count to 10, if necessary, in order to get a hold of your temper, and then think to yourself how tired, worried and overworked everyone in the family is. You can help them to enjoy their lives more if you will make yourself be patient. When they have time, they will enjoy spending it with you if you are a pleasant person to be around, but if you do things to make their work more difficult, they will not even want to be around you when they can.

Wichita, Kansas, has a variation on an old theme. Remembering how the ear-splitting noises of German brass bands used to prompt citizens to pay tribute in order to move the musicians on to another vicinity, a Women's War Finance Committee has devised a Bond Push Cart. They don't constitute a public nuisance like the Oompah Boys, but they use the slogan "Buy a Bond and Give Us a Push." Each bond purchase moves the cart to another sales spot.

Emporium, Pennsylvania, gave a party for a local boy who had made good: Lieutenant General Joseph T. McNarney, Deputy Chief of Staff. The General turned fifty recently and the home town celebrated his birthday by pledging \$50,000 in bonds to help him

win the war. Each bond buyer signed a birthday book and the \$100,000 mark was passed by early afternoon.

MILENA:

PRINCIPLES FOR PEACE

(From Catholic Action)

Have you ever heard of "La Libre Belgique"? This, the most famed of the 190 underground newspapers of occupied Belgium, originated in 1914. It was the living free voice of the brave little country, "bloody but unbowed," then dominated by the Germans. In 1940, from the bowels of the earth, "La Libre Belgique" started anew to speak for freedom. With dozens of other underground papers it preached and taught sabotage of the Nazi war effort—how successfully the frantic efforts of the Gestapo to stamp them out is testimony enough.

Today, as in other days, some persons ask themselves if such sacrifice of lives, and the spending of energy, does truly serve a worthy purpose.

From the underground has come this answer:

"Is there any use in a victim's crying helplessly for assistance? Of course there is, even if help does not come immediately. The existence of an underground paper means that nothing will drown the voice of patriotism. It means that in order to oppose a tyrannical and barbarian regime, there are men and women and young people who voluntarily take up an outlaw's life, full of obscure hardships, of secret action, devotion, daring and danger.

"To these men and to their colleagues in all occupied countries we owe a great debt of gratitude and profound admiration for their courage and unfailing hope in the new world for which they fight."

Yes, the underground is willing to hurl lives on the pyre to keep the fire of patriotism and freedom burning. But what about the free press of a nation such as ours? What part shall it play in the building of the new world for which this War of Survival is being fought? What can it do—what must it do—to help win just and lasting peace for a world which, thus far, has never known peace?

One thing which cannot be made too plain, and which thus far has certainly not been made plain enough, is that we—not only the United Nations or the United States, but you and I personally—cannot afford to win the war and lose the peace. Indeed, if we lose the peace, then in the larger sense we shall also have lost the war, no matter how successfully we may be in overthrowing Hitler and the warlords of Japan and in occupying Berlin and Tokyo. For we, at least, are not in this struggle merely to preserve our territories, not merely to wipe out present dictators and tyrannies; we are in this war to set the stage for peace. The war, then, is hardly even the first act of the play; it is rather the prelude.

(To be continued.)

BRANCH NO. 20 JUNIOR CADETS

First row (left to right): Baton twirlers Doris Bistry and Joan Nahas; Mascots Dolores Brulc, Diane Ramuta, Camille Rogel, Beverly Gregory, Francille Vranicar and Geraldine Jevitz; Baton twirlers Joyce Grohar and Jean Zola. Second row: Marie Vranicar, Frances Cankar, Dorothy Bostjancic, Bernardine Vranicar, Dolores Bostjancic, Marion Juricic, Mr. Fred Pearson, drillmaster, Betty Avsec, Beatrice Likar, Anna Petrich, Genevieve Schmidberger, Dorothy Ancel, and Albinia Potocnich. Third Row: Dolores Wisemantle, Marion Strys'k, Anna Mae Racic, Helen Hocevar, Lucille Gregorash, Evelyn Mutz, Genevieve Govednik, Margaret Mlakar, Helen Janesh, Theresa Mikolic, Bertha Horvatin and Dorothy Govednik. Fourth row: Eileen Ferkol, Irene Likovich, Rosemary Horvatin, Mildred Gregorich, Leona Marn, Mary Terese Sperlich, Gloria Ann Papesh, Patricia Brulc, Bernice Metesh, Bernadine Dragovan, Jennie Pirc, and Lorraine Crnkovic. Not on picture: Dolores and Dorothy Dernule, Alice Fojut, Virginia Gliha, Betty Jane Kambic, and Dolores Zupancich.

ACTIVITIES OF OUR BRANCHES

No. 1, Sheboygan, Wisconsin. — Our annual meeting was very pleasant and interesting. (Names of officers appear in the Slovenian report). The dues for the coming year will be 35 cents monthly for the \$100 funeral benefit. Each member will contribute 50 cents per year for the incurring expenses.

We donated a book called "Life Together" to the local Catholic lending library.

Mesdames Godez and Modez are representatives on the Jugoslav War Relief Committee. A nice amount was collected for the War Relief of Slovenia.

A speedy recovery is our wish to all sick members.

Our member Amelia Udovich has entered sisterhood. May she find happiness in her life's chosen vocation.

A Happy New Year!

MARGARET FISCHER.

No. 2, Chicago, Ill. — We want to take this opportunity to thank all who took part in our flag dedication ceremony on October 24, 1943. The weather was not the fairest but despite this fact, we had a grand turn out.

Our appreciation goes to all our local lodges which responded so well in our parade with their banners. The girl scouts were also present under the direction of Bernice Fajfar. The Jugoslav club, men and women, turned out in a grand number wearing their spectacular and colorful Slovenian national costumes. Our juvenile members dressed in national costumes were also in the parade.

Mr. John Terselich and Mr. Anton Wencel had charge of the parade and they did a wonderful job. Our members also showed up in great numbers and it was a pleasure to see them.

After marching into the church, the sponsors, Mr. and Mrs. Anton Tomažin and Mrs. Mathilda Duller, the mother of the flag tied the ribbons and the wreath on the flag which was blessed by our pastor, Rev. Edward Gabrenya. He was assisted by Rev. Leonard and Rev. Louis. Lillian Kozek was the flag bearer and the wreath and ribbons were carried by Theresa Zibert and Marilyn Zefran.

Solemn High Mass was sung for all our living and deceased members. Rev. Alexander Urankar gave a very impressive and touching sermon. The Adria choir under the direction of Mr. Ivan Racic sang beautifully during the offering of the Mass.

The Church services were followed by continuation of the parade to the School Hall where a Banquet was held.

Our good friend Mr. Louis Zefran was taking pictures to and from Church and we know the movies will turn out very good.

The committee in charge of the Banquet deserves our compliments on the extra delicious food. Mrs. M. Kovacic was chairman and her assistants were Mesdames Zorko, Pavlin, Grill, Polenik and F. Zibert. Mary Luzar had charge of the waitresses, who took care of everything in a very satisfactory way. The workers at the bar also worked

very hard to give everybody good service.

The Banquet was followed by a variety program, Rev. Edward Gabrenya was Master of Ceremonies and he performed a wonderful job, as always.

Our Choral Club took part on the program and rendered some very enjoyable numbers. Little Antoinette Krapenc gave a dedicatory recitation to our flag. Sister M. Cyilla of St. Stephen's School taught our juvenile members a playlet which I know everyone enjoyed. The Mozina sisters also played grand. We also heard many interesting speeches given by the representatives of the various organizations. Our Supreme President, Mrs. Marie Prisland, also honored us with her presence and she, too, gave an interesting speech. Our Editor, Mrs. Albina Novak, also pleased us with a visit a little later that day.

We wish to express our most sincere thanks to all the participants in our parade, program and the celebration. It would take a lot of space to mention each one in particular, and we hope you understand that we are most grateful to everyone for whatever they have sacrificed for our affair and thereby helped to bring about such a stupendous success.

We thank all the donors to the flag and the Banquet and also to all the business people who gave ads which appeared in the souvenir program book. We were most happy to hear the announcement of our event on the Slovenian radio program that Sunday. Thanks to Mr. George Marchan and Miss Kukman.

To those who helped in so many ways and gave so generously of their time and everything, we can but say: we shall always remember your excellent co-operation and will always be grateful to everyone for it.

Most hearty thanks to the Reverend Fathers and Sisters of St. Stephen's parish.

Celebrations in a big scope such as this was, take much time in preparations and require many persons to carry out the many necessary arrangements. We are proud to know that we have so many willing workers among our members, friends and husbands. To the latter goes our special thanks for all the help they gave us.

Our December meeting did not have a full attendance, probably the mem-

bers forgot about it. The following officers were elected: Rev. Edward Gabrenya, spiritual director; Josephine Zeleznikar, president; Clara Vrasich, vice-president; Lillian Kozek, secretary; Mary Tomazin, treasurer; Mary Kovacic, recording secretary; Lena Picman, Anna Kosmack in Anna Frank, auditors; Mary Mladic, sentinel.

Mrs. Jerina is on the sick list. We wish all members the best of health.

Please do not fail to attend our next meeting on January 13, 1944. We will have installation of officers and movies taken at the flag dedication will also be shown.

I'll appreciate it very much if the members who are in arrears with dues pay up at the nite of the meeting. That's what the meetings are for. If your cannot come to the meeting, I'll accept dues at my home on Tuesdays until 5 P. M. and from 7-8 P. M. Please observe these hours and you'll not be disappointed in not finding me home nor will you put me out. Promptness is a very good habit to form, so let's try and see whether it can be done.

Again, thank you everyone and may God bless you many fold! Greetings and best wishes for a most prosperous and victorious New Year 1944!

LILLIAN KOZEK, Sec'y.

No. 10, Cleveland, O. — The Frances Susel Cadets held their monthly meeting recently and elected their officers. The results of the elections are: Captain, Angela Glavan; lieutenant, Josephine Glavan; president, Mary Lokar; vice president, Wilma Baraga; secretary, Josephine Rogel; treasurer, Joyce Le Nassi; sergeant-at-arms, Mary Dremel; reporters, Lillian Koprivnik, Josephine Glavan and Angela Glavan; auditors, Faye Moro, Elsie Zaller, and Lillian Koprivnik.

I feel that the drill team has a bright future because so many of the cadets are really anxious to get going. We can hardly wait until we start our regular drilling. More than half the drill team is new cadets. Their eagerness to get ahead is heart warming and somehow, one can't help feeling that in spite of the large number of girls leaving the team, that we can make a success of our endeavors and that we can stick together.

We plan to take part in many of the doings of the church and community. Our first in line was a Mass which was held the day after Christmas. The parish offered up the Mass for all servicemen. Cadets attended, which brought a lot of color to the event.

At our monthly meeting, we made plans for our Christmas party. It was held at the Slovenian Hall on Holmes. We had also an exchange gifts. We always have a lot of fun at our Christmas parties and every year we're looking forward to more fun.

Our ex-captain, Frances Susel, came home on furlough to celebrate Christmas with her parents. All of the cadets were anxious to see what our new WAC looked like. We would like to see an exhibition of the drilling in the army.

A few of the members are celebrating their birthdays in January. They

are: Dorothy Sedej on Jan. 16 and Josephine Glavan on Jan. 20th. Last month, on Dec. 7, Mary Troha celebrated her birthday. The drill team extends its best wishes for a happy birthday to all!

The cadets would like more girls to join the team. If you know of any girls interested in joining a drill team, will you please let them know that we are seeking new members.

Attention Junior Cadets, No. 10! Those of you who are still interested marching and drilling, please call LI. 9920 and let us know. We will be glad to make arrangements to have you work with the senior drill team.

ANGELA GLAVAN, reporter.

No. 15, Cleveland, O.—Hello Everybody! Long time no see! Well, the girls have finally decided to co-operate, and we have proven this fact by the 100% attendance at our little "social" on Thursday evening, December 9. I'm sure all the girls had a good time, because there were more smiling faces there that evening, than we've ever had at any of our gatherings! The Mirtel sisters sure can sing! They provided enjoyable entertainment for all. Helen Hocevar and Stephie Zaitz joined in, and brought forth many lovely songs. Good singing, girls!

We held a meeting on Thursday, December 2, 1943, and elected new officers. I'm sure we will show progress and begin to go places with such able leaders. The officers are Mitzie Mirtel, president; Dorothy Blatnik, vice-president; Dorothy Barle, secretary; Olga Novak, treasurer.

From the combination of the officers, we will have more activity in the team now. Already one of the girls has suggested that we get together every Sunday and as a group go skating, bowling, etc. All the girls agreed, so now we are all looking forward to getting together some Sunday and having a good time!

Girls, I'm not the one to speak of this, much less be the one to make an issue of this, but this is as good a time as any to bring up the subject. Dues. Yes, dues must be paid, if we are to continue. Mary Godec is the girl to see about that, and believe me, girls, there couldn't be any one that could put up with as much confusion in the money matter than Kak. That's good work you're doing, and keep it up! Incidentally, girls, Kak has had that job for longer than I remember, and her records are always up to date; that is, for those who have paid up.

At the moment I don't have the names of the new members, but I wish to welcome the new girls into our team. These members have been chosen from the Junior cadets, and girls, they give promise of very good drilling. Captain Elinore Hrovat says so too, so they must be good. Good luck, girls, and all your teammates wish you the best of success!

One of our members is on the sick list. I hope by now that she is well, and able to resume her work. Aloise Fortuna, had an appendicitis operation, and has been convalescing for nearly two months now. Sorry you missed the party, Louise, you'd have had a good time! Here's wishes for a

speedy recovery, from your teammates.

That's all for now, except to say, that I hope you had enjoyable Holidays and that the New Year of 1944 will hold much health, happiness, good luck, and I'm sure you'll agree: a Victory for all the United Nations, so that our loved ones may come home to us, not for only awhile, but for "always"!

STEPHIE ZEFIRIN, Reporter.

No. 16, So. Chicago.—A new year is here—and we all hope and pray that within this year there is one day which holds the victory we are all waiting for. Let's hope that day isn't very far off, but in the meantime members, remember the best thing we can do is to buy as many war bonds as we possibly can.

The pajama party held recently at Mary Therese Bayuk's home was the gayest affair the cadets ever had. We wish to thank Mary Jayne Petric for the work and also Mrs. Mary Bayuk for the grand hospitality given to all the girls that night. At that occasion we all celebrated the birthday of Pauline Spretnjak.

Other cadets who have celebrated birthdays during the past month are Matilda Dominik and Mary Theresa Bayuk.

Very recently our President Kate Triller invited the bowling teams to Whiting where we spent a Sunday afternoon bowling. Judging by the scores we'll be giving our rival teams some real competition in that forthcoming tournament to be held in Joliet this spring. Immediately following the bowling there was a most delicious dinner waiting for us. We thank Kate ever so much and as always, everyone had a most enjoyable time.

Last July the mascot of our drill team, Joann Konar, lost her dress, slip and tam in Lemont, Illinois and through a little article which appeared in the last issue of Zarja these things were again in the possession of Joann. We were very happy that the articles were found and want to thank Mrs. Mary Tomazin of Branch No. 2 for all the trouble she went through in returning them.

Our thanks to all the members and friends who attended the party on December 10th and special thanks to Mrs. Antonia Yake for the beautiful hand made pillow cases which were given away. The lucky winner of a beautiful plant donated by our local undertaker, Edward Kompare was Cadet Marge Spretnjak. A sincere thank you to Mr. Kompare.

I'll be back with more news next month.

GLADYS BUCK, sec'y.

No. 17, West Allis, Wis.—Calling all members of Branch No. 17 SWU! A Happy New Year to all!

At the annual meeting in December it was decided that our monthly meetings be held on the second Tuesday of the month instead of on Sundays. The meetings will be in the church hall and will start immediately after the services of Perpetual Help. Our next meeting will be on January 11, and we are hoping for a large attendance.

The officers for 1944 were re-elected

with the exception of the recording who is now Fanny Mehle and the reporter is Mary Kastner.

Sorry to report that death has taken our dear member Stephanie Miklaucic on December 8. She was formerly secretary and also reporter and always a diligent worker and we shall miss her very much. Our sincere sympathy to the bereaved husband and daughter who is also our member. May she rest in peace.

To the sick members we extend our best wishes for a speedy recovery. When a member takes ill, please report to the secretary so she can send cards to have the members pay you a visit.

To the members who are not paid up in dues we suggest to do so immediately, so the books will balance. Greetings!

MARION KURRE.

No. 20, Joliet, Ill. — An important day in the cadets' calendar has been October 24, since in was on that day that every cadet, who went to Pittsburgh in May, was presented a blessed sterling silver Victory medal by Colonel Albina Novak. On the medals are inscribed the words "S. W. U. Nat'l Champs 1943." The medals are very lovely and shall always be cherished dearly. To the Branch the cadets are most appreciative for purchasing the medals, the cost of which is nearly \$100.00.

Colonel Albina Novak also presented us a large pennant with the wording, "S. W. U. 1943 Champs" and in the center of it is the Slovenian Women's Union insignia. The cadets are grateful to her for this pennant. It shall be proudly carried in all the parades.

To the Junior cadets, October 24 had much greater significance, since they made their debut in new uniforms. The blessing of their uniforms was also accompanied by the blessing of their banner donated by Mrs. Josephine Erjavec and of the Branch's Slovenian flag donated by Mrs. Anna Kolenc.

The official sponsors of the day were: Supreme President Mrs. Marie Prisland, acting as Commander-in-chief, and escort Mr. Martin Gorsich; editor Mrs. Albina Novak, acting as Colonel, and escort states attorney J. E. Burke; Joliet's mayor Mr. Arthur O. Janke and his wife; and the 1943 Convention Queen Mrs. Mary C. Terlep.

The Slovenian flag sponsors were: father and mother Mrs. Anna Kolenc and son John; godfather and godmother Mr. and Mrs. Martin Planinsek; sisters Mrs. Caroline Gregorich and Mrs. Frances Horvat and committee sponsors Mrs. Anna Korevec and Mrs. Josephine Muster.

The Junior Cadets' banner and uniforms sponsors were: father and mother Mr. and Mrs. Joseph Erjavec; godfather and godmother Mr. and Mrs. Joseph Spelich; and brother and sister Mr. and Mrs. Anton Glavan.

The colorful parade preceding the 11 o'clock Mass was under the capable command of Mr. John L. Jevitz. It was comprised of bands, drill teams, military units, sponsors, charter members of the branch and members of various societies.

The official banner carrier was Bertha Horvatin, while the official Slovenian flag carrier was Bernadine Vranicar. The pillow bearers for the banner were Jeanne Matkovich and Bernadine Mlakar and for the Slovenian flag Jonita Erjavec and Irene Planinsek. The pillows were lined so beautifully by Mrs. Caroline Gregorich to whom the branch is most grateful for this and many other favors.

The dedicatory ceremonies in church were beautiful and the singing during the Mass was inspiring.

A most delicious luncheon was served after Mass, followed by the luncheon program. The toastmistress at the program was Mrs. Josephine Erjavec, Supreme Secretary. Interesting were the various speakers of military, city and county prominence, as Major David F. Tunstall, Supreme President Mrs. Marie Prisland, Supreme Treasurer Mrs. Josephine Muster, Editor Mrs. Albina Novak, member of the Advisory Board Mrs. Marica Kopach, the Branch's spiritual advisor Rev. Matthew J. Butala, Circuit Judge James V. Bartley, Superintendent of the Joliet Township High School Roosevelt Basler, marshall of the day John L. Jevitz, publisher of the Joliet Herald News John F. Lux, director of the Joliet Township High School national championship band A. R. McAllister, drillmaster Fred Pearson, Capt. Charles Shure of the R.O.T.C., president of the Branch Mrs. Anna Korevec, and the championship cadets' president Isabelle Musich.

The excellent production of the entertaining portion of the program was due to each of the following: College of St. Francis who extended special favors; Mr. Matt Gregory and Mr. Joseph Erjavec, who constructed the stage and hung up the "cycs"; Mr. Joseph Muren who painted the little stage; the make-up committee: Marie Popek, Agnes Schmidberger, and Helen Zadel; the stage crew: Dorothy An-

cel, Lucille Brulc, Mildred Erjavec, Marion Jelenich, Dorothy Jevitz, Marie Kastelic and Bernice Kuzma; the baton twirlers: Joyce Grohar, Joan Nahas and Jean Zola; the dancer Eileen Ferkol; the singers: Lillian Bebar, Jennie Pirc, the Vranicar sisters Marie, Bernadine and Francille, Mrs. Ann Fandek and Bob Nemanich; the little folk dancers Jeanette Babich, Patsy Glavan, Nancy Kolenc, Joan Betty and Rachel Likar, Jacqueline Nahas, Ann and Theresa Sternisha, Katherine Stimmel, Rita Vancina, Bernadine Vanisko and Audrey Vicich, who were directed by Therese Metesh and accompanied on her accordion by Marie Crnkovic; and lastly the many actors who took part in the "V" and the "March of Times," which related the 15 years history of Branch No. 20 — Lucille Brulc, Isabelle Musich, Mary Kolenc, Loretta Vicich, Joan Muster, and every member of the Junior drill team: Dorothy Ancel, Elizabeth Avsec, Dolores and Dorothy Bostjancic, Patricia Brulc, Frances Cankar, Dolores and Dorothy Dernulc, Alice Fojut, Dorothy Govednik, Genevieve Govednik, Lucille, Gregorash, Mildred Gregorich, Helen Hochevar, Bertha and Rosemary Horvatin, Helen Janesh, Marion Juricic, Beatrice Likar, Irene Likovich, Leona Marn, Bernice Metesh, Theresa Mikolic, Margaret Mlakar, Evelyn Mutz, Gloria Ann Papesh, Anna Petrich, Jennie Pirc, Albina Potochnic, Anna Mae Racic, Genevieve Schmidberger, Mary Terese Spelich, Marion Strysik, Bernadine and Marie Vranicar and Dolores Wisemantle. And I nearly forgot the six mascots: Dolores Brulc, Beverly Gregory, Geraldine Jevitz, Diane Ramuta, Camille Rogel and Francille Vranicar.

"One of the most impressive scenes of the luncheon program was the 'In Memoriam' presented by Mildred Erjavec with appropriate music in the background."

This completely successful and thoroughly pleasing celebration of the

Branch's 15th anniversary was due to the co-operative spirit of all the prominent officials, the sponsors, the senior and junior cadets, committee heads and their able assistants and lastly to the publicity through the Joliet Herald News and radio station WCLS of Joliet.

Jack Thorne, or John F. Lux, publisher of the Joliet Herald, wrote Monday evening in his column "I See by the Paper":

"To the editor of The Herald-News:

This Community of Ours: I attended two meetings yesterday which demonstrated once more the marvelous spirit and heart of the people of this community . . . at noon I went to the fifteenth anniversary celebration of the Slovenian Women's Union . . . here was a crowded hall filled with people deeply interested in their fellow man and in the community in which they live . . . unselfish men and women who have given of their time and effort to create worthwhile things . . . a spirit of co-operation which marks so many of the activities of this community . . . they were proud of their organization and justly so . . . they are doing such a marvelous job with their youth that they must feel a deep sense of satisfaction that their work has accomplished so much . . ."

The Branch and the Junior cadets are most sincerely appreciative to Mrs. Albina Novak, who unbended all her time and efforts toward the Junior uniforms and to Mrs. Mary Spelich, who measured, fitted and altered them. Both contributed much towards their excellent appearance, which had already won many complimentary words.

* * *

At the stroke of twelve the Old Year disappeared into eternity and in its place stepped the New Year with all its promises, hopes, plans and dreams, yea, even disappointments and failures. But we need not fear this New Year. Let us instead look hopefully to it for a fulfillment of our dreams and plans, always place our trust in God and bear in mind the words of our own Bishop Baraga: Go forth, meet the shadowy future without fear and with a manly heart.

With layers of rainbow-hued sweatshirts hidden beneath their uniforms, the cadets were well braced against the November cold to march in the city's Armistice Day parade. But they were well compensated by the complimentary words broadcasted over the radio during the parade, as well as by these excerpts from the evening's paper: "A moving mosaic with the national colors contrasted with the olive drab of the lead tanks, the hunter's green and canary yellow of the Slovenian Women's Union in sharp contrast to the scarlet jackets of its juniors, the procession marched smartly to the martial music of school bands . . . Applause resounded for the Slovenian Union championship drill team as it marched and countermarched in a colorful demonstration on Chicago St." Following it the senior cadets upon the invitation of the American Legioners enjoyed themselves immensely at the Legion's headquarters, while the Junior cadets were lined up at the

"nickel and dime store's" photographer.

In the evening of November 11, a surprise birthday party was held in honor of one of the championship cadets' former lieutenants Bertha Plansek. She was presented with a gift from the cadets and several other gifts from the cadets present, as well as a birthday cake decorated with candles.

Refreshments were served from a lace-covered table centered with orchid and golden brown chrysanthemums and flanked by matching candles and holders. Hand-painted luncheon dishes completed the color scheme.

President of the cadets, Isabelle Musich, poured, assisted by Mrs. Emma Planinsek, mother of the celebrant.

Representatives of the drill team present were: Captain Jo Mahkovec, lieutenant Mildred Erjavec, president Isabelle Musich, treasurer Bernice Kuzma, cadets Lucille Brulc, Olga Erjavec and Jean Gombac, mascot Irene Planinsek and Jean Zola.

Everyone present will agree that we all did have a jolly old time.

FILM PICTURES TO BE SHOWN AT JANUARY MEETING.

After our regular meeting in January film pictures will be shown. They will contain the entire ceremonies of our 15th anniversary held last October. We will see the various sponsors, cadets, and others attending. This picture is in technicolor, and very interesting. Therefore, it is important for every member to see the film. Be sure to be present at the meeting on January 16, 2 P. M. at St. Joseph's Parish hall.

Mrs. Mary Mrozek has recently returned to her home from the hospital where she had to undergo an operation.

Mrs. Mary Kozlevchar fell and broke her arm. You are requested to visit our sick members.

The branch is mourning the loss of our member, Mrs. Barbara Kramarich on Elizabeth Street. She passed away on Dec. 15th. She joined on July 5, 1928. One month after the organizing of No. 20. Mrs. Kramarich is the first member from our branch who has passed away this year. She is survived by her husband, sons and daughters. May she rest in peace.

Wishing you the happiest and grandest of New Years, I remain as ever your cadet reporter.

OLGA ERJAVEC.

No. 23, Ely, Minn.—Miss Mary Shikonga presided at the meeting of the Dawn Club, held on November 18 at the Community Building.

Where are all the old members who used to be so active at one time. There is a very poor attendance at the meetings.

We had our annual Christmas party at the December meeting.

After the business session, we played pinochle and a few remodeled their old hats. Mary Chernivec won high in pinochle and Stephanie Vranesick low. Others receiving attendance prizes were: Hannah Robertson, Pauline Polyer, Amelia Molner and Anne Rowe.

A delicious lunch was served by Hannah Robertson, chairman; Pauline Polyer, Mary Sushen and Ann Rowe.

One of our most active members, Mrs. Barbara Brennan, left to spend the winter at Long Beach, California with her family. Last winter she went to New Mexico and upon her return related some very interesting stories about her stay there. Also showed us lovely souvenirs. We expect the same of you this spring, Barbara, so don't disappoint us. Have a nice stay there and don't miss the snow up here too much.

In closing, I want to wish the Supreme Committee and the members of all the organizations a happy and prosperous New Year.

MARY CHERNIVEC, Reporter.

No. 29, Broundale, Pa.—All members are used to attend our next meeting which will be the first Monday in January at the home of Mrs. Pristavec. The dues are now 35 cents monthly. We hope that the members will understand the importance of this change which will make our Union a stronger organization.

Mrs. Theresa Gerdine was admitted to the hospital where she underwent an operation for goiter. We wish her a speedy recovery.

A Happy New Year to everyone!
ANNA ELOVAR, sec'y.

No. 32, Euclid, Ohio.—Just in the nick of time and I certainly hope this beats the deadline. Apologies extended for not having a report last month. As the saying goes, "don't cry over spilled milk."

And now for some newsy briefs about the St. Christine cadets:

Some time ago, on a certain Sunday, our cadets assembled at the Shore Bowl to participate in the well-liked sport of bowling. Our Lieut. Elly Grdina was seen handling the ball fairly well, it being her first attempt at the sport. Keep it up Elly. . . . Our captain, Hattie Gole, staged a fine performance of the finer arts of bowling, it seems as if the ability to bowl well must run in the family because Betty Gole was seen keeping those pins a-wabbling. . . . Annie Parisi, a pro at the game. . . . France Karaba, joining in on the fun. Although all the members were unable to attend this affair I'm sure those present did enjoy themselves. All the girls are anxiously anticipating another such affair. . . . At the time of this writing, Tillie Walters, our member cadet is in the hospital. Get well soon, Tillie, we certainly miss that friendly smile. . . . Theresa Walters and Helen Schlou are the new members to our drill team. We appreciate having both you young ladies in our drill team and we certainly hope that your interest in this type of work be long-lasting.

December 7, 1943, was another day the girls assembled for the sole purpose of participating in a sort of Christmas party. Preceeding the party, a meeting was held at which it was decided we have a bond raffle sometime in February and a dance in early spring. More definite plans concerning these decided plans will be given in my next report. There was an exchange of gifts after which followed refreshments. A wonderful time was had by all and the exchange of gifts

proved to be the highlight of the evening.

The first outside doing in which our cadets will take part in is namely this: There will be a High Mass at St. Mary's Church on Dec. 26th, which will be dedicated to all the servicemen of this parish. We have been invited to participate in this affair which we will do. We received this invitation from the Frances Susel cadets, sent by Angela Glavan, Captain. We are more than willing to take part in this memorable affair and we sincerely appreciate your invitation. It is these outside doings that will keep us together girls.

Newsy briefs are in my line but let this be "my last line."

Loads of luck and success to all member drill teams during the New Year!

ELLA PRAZNOVSKY, reporter.

No. 37, Greaney, Minn.—Our branch dispensed with meetings for the duration of winter and will be ready to get started in the springtime. The members may pay dues at my home and it is suggested that you pay in advance, because you'll save yourself unnecessary worries. Beginning with January, dues are 35 cents monthly.

Miss Rose Kasun joined the WAC's and is stationed in Des Moines, Iowa. God grant her health and may luck follow her steps.

From our family we have five in service, three sons and two son-in-laws. My two sons are in California and have been in service three years and the youngest is in Minneapolis, Minn. One son-in-law is in England and the other is in Oregon. The latter has a baby son waiting for his return besides a lonely wife. It is very sad in families where word is received about their loved ones not returning. Such a sad message was received by the family of B. Maizo, that their son is missing in action somewhere in Africa. We who knew him feel sad over such news because he was a very congenial type of a fellow and also sang in the church choir just like his mother, who is a very good singer. We will miss him very much. May God bless him.

Our organist, Mrs. John Skrabe, underwent an operation and is recovering her health satisfactorily. Our recording secretary was also ill. We wish a speedy recovery to all sick members.

Our community mourns the loss of Mr. John Jakse who lived on the farm. He is survived by wife and two sons who are in the armed service. The younger son, Leo, was home for the funeral but Frank is too far from home. May he rest in peace. Our sympathy to the bereaved family.

Mrs. Peter Skraba was visited by a stork who left her a lovely boy. The mother and baby are doing fine. Congratulations. Our family had frequent visits by the stork who left us five sons and five daughters. The oldest is 29 years and the youngest six years of age. God give them health.

Congratulations also to Mr. and Mrs. Joseph Znidarsic who celebrated their Golden Wedding recently. They live in Soudan, Minnesota. May God keep you for many more years to come.

A happy and victorious New Year to all!

FRANCES L. UDOVICH, sec'y.

No. 38, Chisholm, Minn.—The attendance at our annual meeting was poor. It was very cold but we've had cold weather every winter in this part of the state and we are used to it by now. What we lack is more interest among the group for the things which are beneficial to the organization. We hope that you'll attend our next meeting on January 12, 1944. After the meeting, we'll play cards and lunch will be served. I'm certain that you'll be glad you came and you'll make a resolution to come to every meeting thereafter because everyone needs some recreation and especially in the long winter evenings. (Names of officers appear in the Slovenian report.)

Will be looking for you at the next meeting! A prosperous New Year to all!

JOSEPHINE L. BENCHINA, reporter.

No. 49, Noble, Ohio.—Another year has elapsed and we're all set to start in anew; with everyone making his New Year's resolutions and such. Did everyone have pleasant holidays, and was Santa good to everyone? I hope so, as I'm sure all of the Noble cadets have a good time.

The New Resolutions of the team are:

Attend all meetings and practices regularly, except in cases of emergencies.

Do our best at all times, to retain the honorable title that was bestowed upon us October 3, 1943.

Usually, when people make resolutions for the new year, they aren't kept, but I am quite sure the Noble cadets will live up to these two very important ones. Aren't you, girls?

A meeting was held the second week of December to discuss ways of filling our Treasury Box, which now seems to have an invisible hole in the bottom, as all the money seems to have vanished into thin air. Many suggestions were offered, but, as yet, nothing very definite has been decided upon. We are working on a new scheme for making money, that we are sure will bring in enough for the badly needed uniforms for the four new members.

Our thanks goes to Mrs. Erjavec of Joliet for the pleasant and surprising gift that we received from her when we were awarded the title of Honor Cadets in 1943. Also to the Joliet team for their thoughtful card of congratulations.

The Noble Cadets would like to offer their services to some worthy cause for the war effort, so plans are being adopted now. When they are completed, we will express them in our monthly column of the Dawn.

So for now, I'll close with the best of luck to each and everyone of you throughout the New Year.

FRANCES MEKINDA,
Reporter, Noble Cadets.

No. 50, Cleveland, O.—The following officers were elected at the December meeting: Ann Pavlovic, president; Mary Palcic, vice-president; Frances Kurre, 1249 E. 67th St., secretary;

Mary Loushin, treasurer; Mary Marin, recording secretary; Jo Seelye, Mary Andolsen and Rosalie Jerman, auditors; Betty Gartroza, reporter; Rosalia Jerman, sentinel.

Don't you think this is an appropriate time for you to make a New Year's resolution? That is, to make an effort to attend more meetings!

It isn't very encouraging to our officers, who try to make our meetings interesting to see so few members present. As you know, our meetings are held every second Monday of the month. Commencing with our January meeting they will be held in the office of our Editor in the American Home Publishing Building. Our Editor has graciously (as is her custom), offered us the use of her office. I'm sure the members will find it much more pleasant and comfortable. We are looking forward to seeing more members at the meeting on January 10th at 8 P. M. Will you be there?

The \$25.00 war bond was given away at the last meeting and the recipient was Miss Rosalia Jerman. The proceeds will be divided between the Red Cross and the Jugoslav Relief.

Did you know that Rosalia Jerman has attended every meeting but one in the seven years that she has been a member. A record to be proud of, Rosalia! I'm sure very few can measure up to it.

Each of the junior members present at our meeting was remembered by Santa with fruits, candy and a gift. After the gift exchange among the adult members, we enjoyed ice cream and a very delicious cake baked by our genial president, Mrs. Ann Pavlovich. Upon finishing our songfest of Slovenian songs and Christmas carols, we extended holiday greetings and went our ways to our homes.

See you at the meeting on January 10th at 6117 St. Clair Avenue, second floor at 8 P. M. Mark the date on your calendar and do it now.

A Happy New Year to all!

BETTY GARTROZA.

LIFE'S PURPOSE

If I can live
To make some pale face brighter, and
to give
a second lustre to some tear-dimmed
eye;
Or e'en impart one throb of comfort to
an aching heart, or cheer some way-
worn soul in passing by;
If I can lend
A strong hand to the fallen, or defend
the right against
a single envious strain—
My life, though bare
Perhaps of much that seemeth dear
and fair
to us on earth, will not have been
in vain.

No. 52, Kitzville, Minn.—At our annual meeting we elected the following officers: Josephine Oswald, president; Rose Chiodi, vice-president; Gertrude Kochevar, secretary; Mary Gutzwiler, treasurer; Mary Bartol, recording secretary. The meetings will be held on the second Wednesday of the month.

After the business session the evening was spent in playing Bunco with

prizes going to Mary Bartol, Gertrude Kochevar and Lucille Oberstar. Lunch was served to complete the evening program.

A Prosperous New Year to all!
ROSE CHIODI.

No. 73, Warrensville, O.—Our last meeting was very interesting and also well attended. Hoping to see this at our future meetings.

Election of officers took place with no changes, which left some of the officers in a very unhappy mood, including yours truly.

Most of the members have the excuse of working, and don't have time to hold any office. If we all felt that way, we might as well discontinue to hold meetings. If the members would only co-operate and at least try to attend meetings, so we can get something done, we wouldn't feel this way about it. But it's always the same few who attend and we just can't get anywhere. The officers simply can't do anything alone, so do your part and try to come to the next meeting.

We are happy to report that \$5.00 is being donated to our Heroes Home Coming Fund of Cleveland and also another \$5.00 to the Slovenian Refugee Fund of Europe.

Our Christmas party is being held at the home of Mrs. Ulasek. A dollar gift exchange will be held. Our guest for the evening will be our Spiritual Advisor, Rev. Father Baznik.

I wish you all have a happy and prosperous New Year. Let's all pray that this war will be over soon so by the next holidays we can be together with our beloved ones. God bless all of you.

FRANCES TRAVNIK.

No. 74, Ambridge, Pa.—The annual meeting had a poor attendance. (The names of new officers are in the Slovenian report.)

Please take notice that our meetings are to be held on the second Sunday of the month at 3 P. M. in the Slovenian Home. The secretary will be there from 2 until 4 P. M. to collect dues, therefore, no one should leave their dues unpaid.

On November 22, we lost a member, Mrs. Hermina Kuhel. She is survived by two sons and two daughters. May her soul rest in peace. Our sympathy to the bereaved family.

We wish everyone a Happy New Year!

JENNY ANZUR, sec'y.

No. 96, Universal, Pa.—On January 9th we are having a party with corn. Every member of our branch is cordially invited to attend and please bring a prize. The party will be held at the Slovenian Home in Universal. We'll have a good time if all come.

Congratulations to our president, Mrs. Mary Klemencic, who became the proud mother of a darling baby girl. Congratulations also to Mrs. Frances Habjan who donated blood for the third time to the Red Cross.

We wish the best of health to all the members and we'll be seeing you at the meeting on Sunday, Jan. 10, at 2 P. M. A Happy New Year!

PAULINE V. KOKAL.

GUTTER BALLS

We hope you all had a very enjoyable Christmas and aren't sick from the turkey and all the trimmings. We also wish to extend a Happy New Year to all. May it also be a peaceful year.

In our bowling on December 6th, records were broken again. Vida Pavescich leads high individual game series with a 518. Mary Nahas has high individual game of 208. Congratulations Mary! High team game is the S. W. U. No. 20. High team series is also held by S. W. U. No. 20.

The team standings are as follows:

1. S. W. U. No. 20.
2. Nemanich Firsts.
3. Mahkovec Tavern.
4. Erjavec Supremes.
5. Planinshek Grocers.
6. Modern Fur Shoppe.

A new member has been added to our league. She is Doris Fabian of Modern Fur Shoppe. Already she has brought them luck. They won their first two games in over two months one week in December, and we sincerely hope that they'll be able to climb right up on top. The season's still young. Here's wishing you luck, Frances.

Our sympathies goes to Mary Mrozek. Mary was operated on a few weeks ago. Here's best wishes for a speedy recovery.

Either we didn't have many splits or the two of us were bowling with both eyes closed. We seemed to have misplaced our notes and couldn't find any splits.

Say, Captains, how about keeping us informed as to what splits your teams pick up. We sure would appreciate it very much. We don't have much of anything else to say so we'll sign off.

Two Cub Reporters,
ISABELLE MUSICH,
JEAN GOMBAC.

A BAD HABIT

Do you ever cause troubles, big ones or little ones, because you do not pay attention to directions? It is a bad habit to form, and if you have it now, you should try to break it before it grows bigger than you. You cannot excuse yourself because you have a poor memory. A memory is like every other characteristic—it can be developed. The first requirement of a good memory is the ability to pay attention to directions when they are given. If you understand just how important it is that you carry out orders, then you will remember to carry them out, but you cannot understand how important they are unless you pay attention when they are given.

Carry Out Instructions

If the men in the army listened without thinking to the orders given for

a battle, and then forgot them before they were carried out, no battle would be won. The soldiers and sailors must first of all learn to understand ever be won. The soldiers and sailors instructions and then remember to carry them out exactly as given. We should be good soldiers, too, so far as directions are concerned. While they might not be a matter of life and death, they are important to you because your ability to carry out orders forms a large part of other people's opinions of you. If you do as instructed always, they know that they can trust you to take responsibility. If you forget your orders, they will be afraid to trust you to do anything the next time.

Learn right now to be a good soldier in taking and carrying out orders. You will be a BETTER CITIZEN if you know how.

FASHION NEWS

by
GLADYS BUCK

Elegant accessories are an old story in fashions, but like many other old stories, they turn up this year in interesting new versions. The latest accessories are well worth considering, because they do such an excellent job in redecorating your basic clothes.

Take the belts, for instance. It's hard to imagine a more dramatic accent for a black frock than a wide belt of fluffy white rabbit's fur, latched with a gilt buckle. As a matter of fact, many furs figure in the waistline picture. There are tailored bands of brown and white pony skin, bound in brown leather.

* * *

As modern as glass brick are some new bracelets. These are twists of clear or colored plastic. The bracelets wind several times around the wrist.

* * *

A fashion for those who like to wear slacks and separate skirts is the two-toned blouse. The blouse is a tailored natural beige style with color introduced by way of contrasting coral sleeves and a convertible coral collar and closing.

The same style also appears in green with yellow touches. The effect is of a blouse and mock vest.

* * *

It's a conspiracy, no less, the way the milliners are plotting beguiling new winter hats. As soon as you try the first one on, you'll realize you've been framed—and most becomingly—in fur.

Lapin, stenciled to look like leopard, proves a pet material this season for accessories. Skull caps and matching flat muff-purses are made of this spotted fur. It's a gay, casual twosome and not costly.

Glitter has gone to the head this season. Tiny skull caps covered with sequins are worn with a matching ornament. Often a stylized bowknot, or floral spray, these sparklers are fastened to combs to anchor securely in a pompadour or low at the nape of the neck.

* * *

If you've been searching for a lightweight raincoat that slips easily over a suit or topcoat, consider the new boxy ones of cotton poplin in natural tones. Pleated at the shoulders, they are made with exaggerated armholes for extra room and are neatly tailored.

* * *

Item number one in your stormy weather equipment is a trusty pair of overshoes. And in case you think that your underfoot comfort has been neglected in favor of war production, the abundance of non-rationed boots and galoshes now available in the stores will assure you of a wellshod winter.

Though the selection of outdoor footgear has been limited to a few staple items, there are plenty of those on hand. Regulation galoshes to fit any height of heel, and without zippers, are made this year of reclaimed rubber, but they are as neatly styled as ever. Toe and shoe rubbers are also plentiful.

* * *

Though there seem to be plenty of leather handbags on the shelves of the stores, the felt or fabric shapes are newer, and so are appearing on the arms of many of the best dressed women. Soft felt "miser" types that hang over the arm, big drawstring bags and tailored envelopes appear in both bright and dark colors. Leather bags take new closing tricks, spring frames that snap and stay shut, or buttons and tabs to hold them closed. For afternoon, fancy frames and dressmaker details distinguish the bags.

HOW SHE FOUND HOW OLD HE IS

He was a soldier and she, hoping that her own age was at least a year or two less than his, and not daring to ask him outright to tell her how old he was, nevertheless got the information she wanted by a simple sum in subtraction and addition.

First, she subtracted her own age from 99, wrote the answer on a slip of paper and handed it to her soldier boy friend with instructions to add this figure to his age and then to remove the first figure of the total and set it down under the last figure, add up and tell her the result. This gave her the difference between their ages.

Here, for example, is the way in which it works out. She, we will say, is 22 and he is 24, and 99 minus 22 is 77. The 77 plus 24 is 101. Add the first 1 to the last 1. The total is 2, which tells her how much older he is than she.

Answers to "Can You Guess?"

1. Pea-nut.
2. Wash-ing-ton.
3. Had-dock.
4. O-range.
5. Scar-let.
6. Car-rot.

GLAMORIZE YOUR VEGETABLES

With a New Costume

Add crumbled crisp bacon to seasoned spinach and top with the yellow and while fluff of hard-cooked egg put through a sieve.

Serve peas with fat (butter or margarine) to which chopped parsley, thyme or sweet basil has been added.

Serve carrots with melted fat to which chopped parsley, chives or mint has been added.

Season a head of cooked cauliflower or shredded cooked cabbage and sprinkle with fine dry bread crumbs browned in fat.

Add finely chopped green pepper, minced onion and a dash of sugar to either scalloped or stewed tomatoes.

Place cooked green beans under the

broiler rack to catch the meat drippings when broiling round steak patties. Do the same with corn when broiling ham.

Season corn or green beans with ham or bacon drippings.

Mash equal amounts of cooked diced rutabaga and potatoes together or fold whipped cream into mashed rutabagas or turnips.

Hollow out the halves of egg plant.

Stuff with cooked egg plant, mushrooms and onion in cream sauce. Cover with crumbs. Bake in casserole 20 min. in a mod. hot oven (400 deg.).

Hollow out medium-sized onions. Fill with mushroom sauce or cheese sauce and bake in covered casserole 1 hr. in a mod. hot oven (400 deg.).

With Beauty Aids

To make celery curls, cut short

pieces of celery lengthwise in thin shreds to within $\frac{1}{2}$ inch of one end; place in ice water to curl.

Radish roses are made by cutting (with a small, sharp paring knife) through the skin into the radish from the tip to the stem end, making 6 to 8 cuts. Cut back the petals, making sure they're thick enough not to break easily. Place in ice water an hour or more so petals will spread.

To separate lettuce, remove core. Then let cold water from faucet flow into head until pressure forces leaves apart.

To make carrot curls, cut a slice of carrot with a vegetable cutter, roll around the finger and place in a small bowl of ice water one hour. Drain and serve.

FINANČNO POROČILO S. Ž. Z. ZA MESEC NOVEMBER, 1943

Financial Report of the SWUA for the Month of November, 1943

Št.	Podružnica	MESEČNINA						Zarja in Razno	Skupaj	ŠTEVILo ČLANIC		
		Raz. A	Raz. B	Mlad.	Druž. čl.	Razno	A			A	B	Mlad.
1	Sheboygan, Wisconsin	\$ 36.75	\$ 2.40	\$ .90	\$ .10	\$—	\$ 40.15	147	5	9		
2	Chicago, Illinois	96.25	1.20	2.40	.10	.75	100.70	303	5	24		
3	Pueblo, Colorado	60.50	—	5.30	—	.25	66.05	241	—	53		
4	Oregon City, Oregon	8.75	—	—	.10	—	8.85	35	—	—		
5	Indianapolis, Indiana	40.75	—	3.20	—	.25	44.20	163	—	32		
6	Barberton, Ohio	52.25	—	1.00	.20	—	53.45	209	—	10		
7	Forest City, Penna.	41.50	—	.90	.20	—	42.60	165	—	9		
8	Steelton, Pennsylvania	27.00	—	—	—	—	27.00	106	—	—		
9	Detroit, Michigan	15.75	—	—	—	—	15.75	63	—	—		
10	Collinwood, Ohio	160.25	—	7.40	.10	—	167.75	636	—	74		
12	Milwaukee, Wisconsin	87.85	—	2.50	—	.25	90.60	358	—	25		
13	*San Francisco, California	41.75	—	.10	—	—	41.85	167	—	1		
14	Nottingham, Ohio	111.25	—	6.00	.50	—	117.75	440	—	60		
15	Newburgh, Ohio	103.50	—	7.80	—	—	111.30	413	—	78		
16	South Chicago, Illinois	56.00	—	2.10	—	—	58.10	218	—	21		
17	West Allis, Wisconsin	48.75	—	2.80	—	.75	52.30	196	—	28		
18	Cleveland, Ohio	29.00	—	.90	—	—	29.90	116	—	9		
19	Eveleth, Minnesota	40.00	1.80	1.10	.10	—	43.00	166	4	11		
20	Joliet, Illinois	162.00	3.60	17.20	.50	.25	183.55	653	6	172		
21	Cleveland, Ohio	32.50	—	1.30	—	—	33.80	130	—	13		
22	Bradley, Illinois	5.25	4.80	—	—	—	10.05	21	8	—		
23	Ely, Minnesota	68.80	2.40	3.40	—	—	74.60	265	5	34		
24	La Salle, Illinois	55.00	—	3.90	.10	—	59.00	221	—	39		
25	Cleveland, Ohio	283.60	2.40	9.00	.20	.75	295.95	1,132	4	90		
26	Pittsburgh, Penna.	48.50	—	1.80	.10	—	50.40	194	—	18		
27	North Braddock, Penna.	18.50	—	.30	—	—	18.80	74	—	3		
28	Calumet, Michigan	29.75	—	2.30	—	—	32.05	119	—	23		
29	Browndale, Penna.	10.00	—	.40	—	—	10.40	30	1	4		
30	Aurora, Illinois	9.50	—	.50	.10	—	10.10	40	—	5		
31	Gilbert, Minnesota	29.60	—	.10	.40	—	30.10	118	—	1		
32	Euclid, Ohio	46.00	—	2.90	—	.25	49.15	182	—	29		
33	New Duluth, Minnesota	20.25	—	1.20	—	.10	21.55	81	—	12		
34	Soudan, Minnesota	7.25	—	.20	—	—	7.45	32	—	2		
35	Aurora, Minnesota	17.75	—	.20	.40	—	18.35	71	—	2		
36	McKinley, Minnesota	7.00	—	—	.10	—	7.10	29	—	—		
37	Greaney, Minnesota	11.75	—	1.30	.10	.25	13.40	47	—	13		
38	Chisholm, Minnesota	53.00	1.20	—	.40	—	56.20	205	2	—		
39	Biwabik, Minnesota	9.25	—	—	.10	—	9.35	38	—	—		
40	Lorain, Ohio	39.75	—	2.10	.60	—	42.45	160	—	21		
41	Collinwood, Ohio	84.00	—	1.30	—	—	85.30	336	—	13		
42	Maple Heights, Ohio	10.50	—	—	—	—	10.50	42	—	—		
43	Milwaukee, Wisconsin	28.50	.60	1.60	—	—	30.70	112	1	16		
45	Portland, Oregon	13.00	—	—	.20	—	13.20	51	—	—		
46	St. Louis, Missouri	8.75	—	.30	—	—	9.05	35	—	3		
47	Garfield Heights, Ohio	41.50	—	.70	—	—	42.20	163	—	7		
48	Buhl, Minnesota	5.25	—	—	—	—	5.25	21	—	—		
49	Noble, Ohio	27.00	—	.60	.10	—	27.70	100	—	6		
50	Cleveland, Ohio	34.00	—	.70	—	—	34.70	136	—	7		
51	Kenmore, Ohio	6.50	.60	.40	—	—	7.50	30	1	4		
52	Kitzville, Minnesota	10.75	—	—	—	—	10.75	43	—	—		
53	Brooklyn, Ohio	12.75	—	—	—	—	12.75	51	—	—		
54	Warren, Ohio	23.50	—	2.70	—	—	26.20	92	2	27		
55	Girard, Ohio	20.25	—	.50	—	—	20.75	78	—	5		
56	Hibbing, Minnesota	39.00	—	.70	—	—	39.70	150	—	7		
57	Niles, Ohio	12.25	1.80	1.40	—	.25	15.70	49	3	14		
59	Burgettstown, Penna.	7.75	—	.10	—	—	7.85	31	—	1		

Št.	Podružnica	MESEČNINA						ŠTEVILLO ČLANIC		
		Raz. A	Raz. B	Mlad.	Zarja in Druž. čl.	Razno	Skupaj	A	B	Mlad.
61	Braddock, Penna.	12.50	—	1.30	—	—	13.80	42	—	13
62	Conneaut, Ohio	—	—	—	—	—	—	22	—	—
63	Denver, Colorado	18.60	1.80	1.20	.30	—	21.90	75	3	12
64	Kansas City, Kansas	18.25	—	.10	—	—	18.35	73	—	1
65	Virginia, Minnesota	33.75	—	4.10	—	—	37.85	133	—	41
66	Canon City, Colorado	12.25	—	1.00	—	—	13.25	49	—	10
67	Bessemer, Penna.	23.15	2.40	.40	.30	—	26.25	82	6	4
68	Fairport Harbor, Ohio	4.50	—	—	—	—	4.50	18	—	—
70	West Aliquippa, Pennsylvania	4.25	—	—	.20	—	4.45	17	—	—
71	Strabane, Penna.	24.50	—	—	.20	—	24.70	98	—	—
72	Pullman, Illinois	12.75	—	1.40	.20	—	14.35	51	—	14
73	Warrensville, Ohio	16.25	—	—	—	—	16.25	62	—	—
74	Ambridge, Penna.	15.00	—	—	.20	—	15.20	54	—	—
77	N. S. Pittsburgh, Penna.	17.00	—	.20	—	.25	17.80	68	—	2
78	**Leadville, Colorado	23.00	—	.60	.20	—	23.80	46	—	3
79	Enumclaw, Washington	7.25	—	—	.70	—	7.95	29	—	—
80	Moon Run, Penna.	8.25	—	—	—	—	12.45	33	—	—
81	Keewatin, Minnesota	13.25	—	.30	—	—	13.55	53	—	3
83	Crosby, Minnesota	6.50	—	—	.10	—	6.60	26	—	—
84	New York City, N. Y.	26.25	—	—	.70	—	26.95	103	—	—
85	De Pue, Illinois	9.25	—	—	.10	—	9.35	37	—	—
86	Nashwauk, Minnesota	9.25	—	.50	.10	—	9.85	37	—	5
87	**Pueblo, Colorado	22.00	—	4.20	—	—	26.20	44	—	21
88	Johnstown, Penna.	20.00	—	1.40	.80	—	22.20	80	—	14
89	Oglesby, Illinois	24.60	—	1.50	.20	—	26.30	97	—	15
90	Bridgeville, Penna.	20.75	—	.40	.40	—	21.55	82	—	4
91	Verona, Penna.	12.75	—	1.10	—	—	13.85	52	5	11
92	Crested Butte, Colorado	6.75	—	—	—	—	6.75	27	—	—
93	Brooklyn, N. Y.	19.00	—	—	.10	—	19.10	75	—	—
94	Canton, Ohio	5.50	—	.40	—	—	5.90	21	—	4
95	South Chicago, Illinois	41.50	—	2.10	—	—	43.60	166	—	21
96	Universal, Penna.	13.50	6.60	.10	.50	—	20.70	54	11	1
97	*Cairnbrook, Penna.	10.00	—	.40	—	—	10.40	40	—	4
99	Elmhurst, Illinois	6.50	—	—	—	—	6.50	26	—	—
100	Ottawa, Illinois	4.02	—	.50	.40	—	4.92	16	—	5
101	Duluth, Minnesota	4.25	—	—	—	—	4.25	17	—	—
102	Willard, Wisconsin	8.00	—	.10	—	—	8.10	24	—	1
104	Johnstown, Penna.	12.55	—	.30	.20	—	13.05	53	—	3
105	Detroit, Michigan	5.50	—	.30	.30	—	6.10	22	—	3
Skupaj		\$2,961.02	\$33.60	\$127.40	\$11.00	\$ 4.35	\$3,143.52	11,529	72	1,252

Obresti od Federal Farm Mortgage Corporation bondov, 3% — \$5,000 ..... 75.00

Skupni dohodki za november \$3,218.52

*Asesment za oktober — **Asesment za oktober in november.

V mesecu novembtru sem prejela za Zvezino pesmarico "Zapojmo" sledeče zneske: od podružnice št. 38, Chisholm, Minn., \$1.60; od podružnice št. 77, N. S. Pittsburgh, Pa., 35c; in od podružnice št. 80, Moon Run, Pa., \$4.20—skupaj \$6.15, katera vsota je že prišteta k zgorajšnji skupni vsoti.

STROŠKI:

Za umrlo Jennie Dobnikar, podr. št. 10 (rojena 7. marca 1872, pristopila 26. okt. 1928, umrla 7. nov. 1943)	\$ 25.00
Za umrlo Elizabeth Valencic, podr. št. 15 (rojena 17. nov. 1893, pristopila 9. jun. 1940, umrla 22. okt. 1943)	100.00
Za umrlo Rose Suhadolc, podr. št. 25 (rojena 15. okt. 1884, pristopila 8. jun. 1931, umrla 3. nov. 1943)	100.00
Za umrlo Katherine Mihelic, podr. št. 28 (rojena 24. avg. 1885, pristopila 6. nov. 1929, umrla 29. okt. 1943)	100.00
Za umrlo Antonia Stefancic, podr. št. 47 (rojena 11. nov. 1891, pristopila 9. marca 1935, umrla 19. nov. 1943)	100.00
Za umrlo Maria Marold, podr. št. 48 (rojena 23. jan. 1881, pristopila 1. avg. 1931, umrla 1. nov. 1943)	100.00
Za umrlo Mary Klobucher, podr. št. 71 (rojena 2. aprila 1902, pristopila 8. jan. 1941, umrla 29. okt. 1943)	100.00
Ameriška Domovina, za tiskanje, pošto in raznašanje novembrske Zarje	841.09
Uradne plače: gl. predsednica \$39.50 (davek odštet \$10.50); gl. tajnica \$169.40 (davek odštet \$30.60); urednica \$185.00 (davek odštet \$15.00)	393.90
Najemnina za urade	27.00
Seja izvrševalnega odbora	69.94
Ameriška Domovina, za uradni pisalni papir gl. tajnici	6.50
Ameriška Domovina, za kuverte, kartice in pisalni papir urednici	77.00
Avsec Brothers, za pisalni papir in kuverte za tajnice podružnic	15.00
Za legalno delo	10.00
Poslovni stroški: poštnina, znamke, bančni stroški in razne uradne potrebščine	24.89
Skupni stroški	

Skupni stroški \$2,090.32

Ostalo v blagajni 31. okt. 1943 (Balance Oct. 31, 1943) \$130,704.99
Dohodki v novembru (Income in November) 3,218.52

Skupaj (Total) \$133,923.51
Stroški v novembru (November Disbursements) 2,090.32

Preostanek v blagajni 30. nov. 1943 (Balance Nov. 30, 1943) \$131,833.19

ZURNA NEŽIKA

Attention Secretaries!

The Secretary stood at the Pearly Gate,
His face was worn and old;
He merely asked the man of fate
Admission to the fold.
"What have you done," St. Peter asked,
"To seek admission here?"
"Why, I've tried to please all the brothers
of my lodge for more than many a year."
The Pearly Gates swung open sharp,
St. Peter touched a bell,
"Come in," said he, "and take a harp—
You've had enough of hell."

Barber—You want your hair parted exactly in the middle, sir?

Man—That's what I said, didn't I?

Barber—Then I'll have to pull one out, sir. You have five hairs.

Man and woman both sprang from apes, but woman claims she sprang the farthest. It took a million years to make a man out of a monkey, but any woman can reverse the process in about four minutes.

Pocket Money

Mary had a quarter
And thought of chocolate candy.
John with a dime,
Thought peanuts would be dandy,
Joan thought of gum
With the money in her sweater,
But they ALL bought war stamps
... and all felt better!

Looked Ahead

Teacher—Who was the smartest inventor?

Pupil—Thomas A. Edison. He invented the phonograph and radio so people would stay up all night and use his electric light bulbs.

Cloudy Weather

Husband (answering the phone) — I don't know. You'll have to call up the weather bureau.

Wife—Who was that?

Hubby—Oh, some darn fool called up and wanted to know if the coast was clear.

Devilish Trick

Satan—What are you laughing at?

Junior Devil—I just locked a woman in a room with a thousand hats and no mirrors.

Bone Roast

Housewife—I wonder if you would be so kind as to weigh this package for me?

Butcher—Why certainly. It weighs exactly three and a quarter pounds.

Housewife—Thank you. It contains the bones you sent me in that four-pound roast yesterday.

SANTA CLAUS

Santa Claus left for the north to get ready for the 1944 Christmas which may be a far happier one for many homes. But we think the good old fellow did a marvelous job this last Christmas in spite of all the handicaps and in recognition for his good work, we would like to give this story about his goodness.

Santa Claus—World's Champion

Who is the world's champion of friends and influencer of people? The old chap with the long white beard and the rosy cheeks. Old Santa Claus wins, hands down!

Why does the world so love Santa Claus?

First of all, he is a joyous individual. Joy chases away the gloom clouds and fills a room with sunshine. Folks are attracted to the joyous individual as steel fittings are attracted to a magnet.

Next, he is intensely interested in making others happy. He has a big time putting smiles on the faces of little children. He increases happiness in the lives of everyone he meets.

He loves his work. He gets fun out of his job. He is a dynamo of enthusiasm. He is childlike. Though he can do miraculous things, like visiting every home in the world in one night, he is humble about it. He does no boasting. He is simple and sincere.

He has faith. He believes in people.

He knows that bad little boys don't mean to be bad. He knows, too, that men do not mean to be bad and fight and kill and hate. He has a kind and

forgiving nature when he comes on Christmas Eve.

He is eternally youthful. His hair and his beard may be white, but his heart is young and he is always smiling and jolly.

Finally, he is a giver. His philosophy is to give himself away in service. He never expects you to have a gift ready for him. His is here every Christmas just to make us all happy.

Christmas town—Bethlehem, Pa.—was founded on Christmas Eve, 1741.

VOLUNTARY RATIONING

In connection with the conservation of electricity and other utilities, are you being as careful as you should be about turning out unnecessary lights and stove burners? A little darkness now will help to bring back light to all the world, and while we are not asked to give up the luxury of light entirely, we can save much of it if we put ourselves on a voluntary program of care. In some cases there is a temptation to use as much of everything as possible because there is plenty of money to pay for it. When you are tempted to turn on that extra light or burn the gas over for extra warmth, just remember that your brother, son or sweetheart might at that moment be waiting in the dark to attack or beat off the enemy. You can help him to get back sooner by continuing to use what you have economically.

DON'T WASTE MILK

Milk and butter are difficult for the city dweller to buy, and so not even a small amount of either should ever be wasted. If milk or cream turns sour before use, do not throw it away. Sour cream is delicious spread on bread and eaten as butter. Sour milk and sour cream can be combined and beaten with a rotary beater until a delicious buttermilk results. Add a little salt if you prefer after beating. Sour milk can be used in many recipes in place of sweet milk, if a half teaspoon of baking soda is used for each cup of sour milk. No other leavening agent is needed, so if your recipe calls for sweet milk and baking powder, use the sour milk and soda and do not use the baking powder.

ZASTAVE, BANDERA REGALIJE

lahko naročite pri nas,
kjer to delo izvršujemo
lično in v zadovoljstvo
društva, kakor tudi po
zmerni ceni.

Kadar potrebujete dru-
štvene potrebščine, se obrnite do

MRS. F. KERZÉ

2661 Heath Ave.

Bronx, New York, N. Y.

ŠE NISTE PRESTARI

da zboljšate znanje v angleščini v branju in pisanje. Uporabljivo tudi za učenje slovenščine

Angleško-slovensko berilo

(English-Slovenian Reader)

Sestavil Dr. F. J. Kern

Cena \$2.00

Naročite lahko pri uredništvu "Zarje"
1135 E. 71st Street. Cleveland, Ohio.

Za simpatično postrežbo se obrnite na
ZAKRAJŠEK FUNERAL HOME, INC.

6016 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio.
LICENZIRANI POGREBNI ZAVOD

Invalid Car Service. Postrežba noč in dan.
Avtomobile za vse prilike. Tel. ENDicott 3113

"Ameriška Domovina"

NAJBOLJ ZANIMIV SLOVENSKI
DNEVNIK V ZED. DRŽAVAH

*Največja jugoslovanska unajska
tiskarna v Ameriki*

Se prijazno priporoča za vsa tiskarska
dela po jako zmernih cenah

6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Tel.: HEnderson 0628.

FOR YOUR PORTRAIT OR GROUP PICTURE
go to

BUKVNIK STUDIO
762 E. 185th St. Phone IVanhoe 1166
CLEVELAND, OHIO

A. Grđina & Sons

ZA POHIŠTVO IN ZA POGREBE

Za vesele in žalostne dneve

Nad 41 let že obratujemo naše podjetje v
zadovoljnost naših ljudi. To je dokaz,
da je podjetje iz — naroda za narod.

V vsakem slučaju se obrnite do našega podjetja;
prihranili si boste denar in dobili
stoprocentno postrežbo.

Glavna prodajalna: 6019 St. Clair Ave.
Tel.: HEnderson 2088

Podružnica: 15303 Waterloo Rd.
Tel.: KENmore 1235

Pogrebni zavod: 1053 E. 92nd St.
Tel.: HEnderson 2088
CLEVELAND, OHIO

Personal Loans

Na razpolago za financiranje nakupa

- avtomobila
- gospodarskih predmetov

Za:

- družinske in hišne potrebščine
- popravo posestva
- plačilo zavarovalninske premije
- poravnava računov

— To je nekaj tipičnih namenov —

Pridite in povejte nam o vaših potrebah.

Ni treba, da bi bili vlagatelj.

THE NORTH AMERICAN BANK COMPANY

6131 St. Clair Ave.
15601 Waterloo Rd.
Cleveland, Ohio

BOLEZEN .. NESREČA .. SMRT

so tri težke skrbi, ki se jih ne more nihče
ubraniti. Danes ali jutri, bolj ali manj bo vsak
prizadet. Če hočeš dobro sebi in svojim
dragim, pristopi v

KRANJSKO-SLOVENSKO KATOLIŠKO JEDNOTO

*Najstarejša slovenska podpora
organizacija v Ameriki*

Članstvo 38,500   Premoženje: \$5,100,000.00

Sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta;
otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod
svoje okrilje.

Za pojasnila o zavarovalnini vprašajte
tajnike ali tajnice krajevnih društev
KSKJ ali pa pišite na:

GLAVNI URAD
351-353 N. Chicago Street, Joliet, Ill.